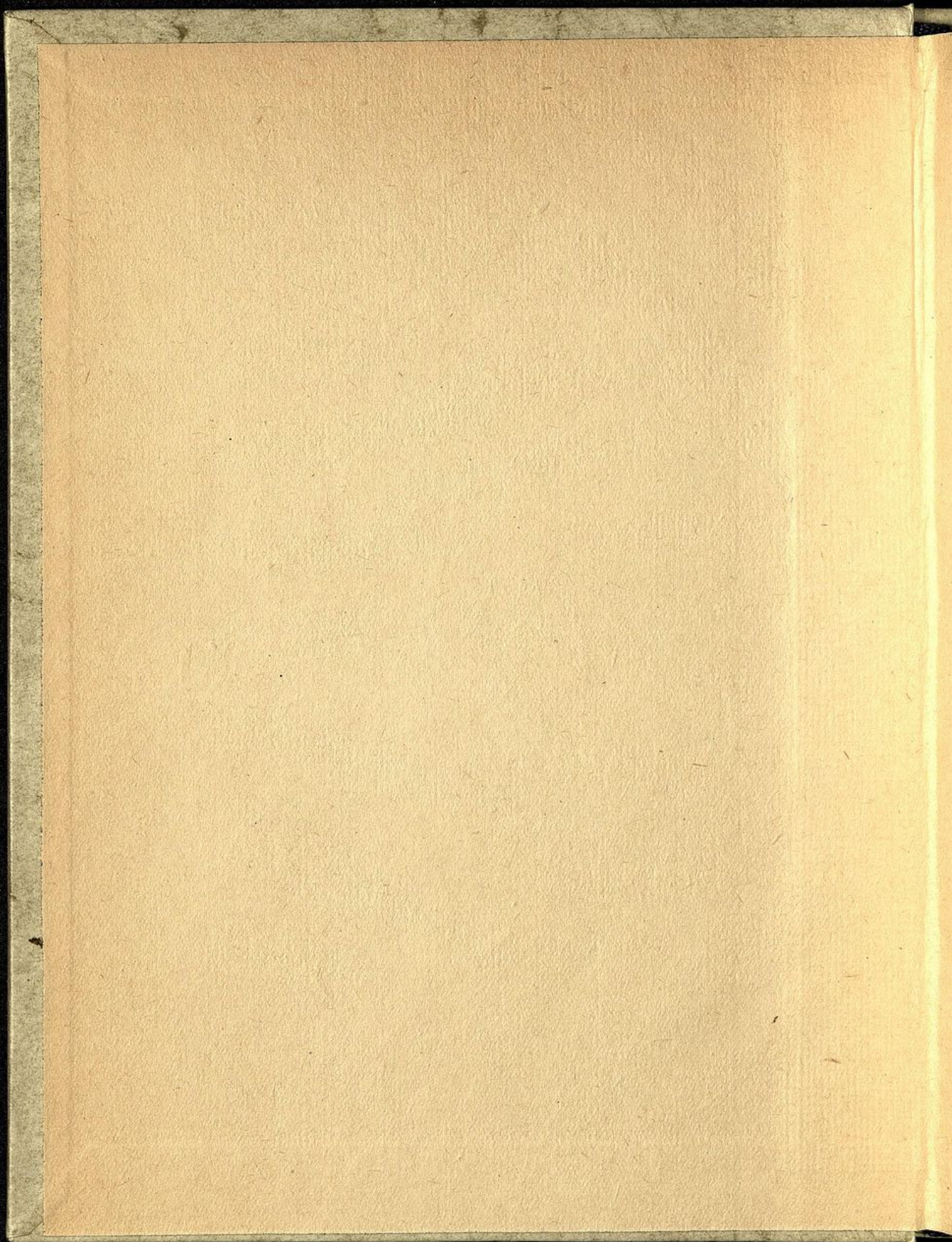
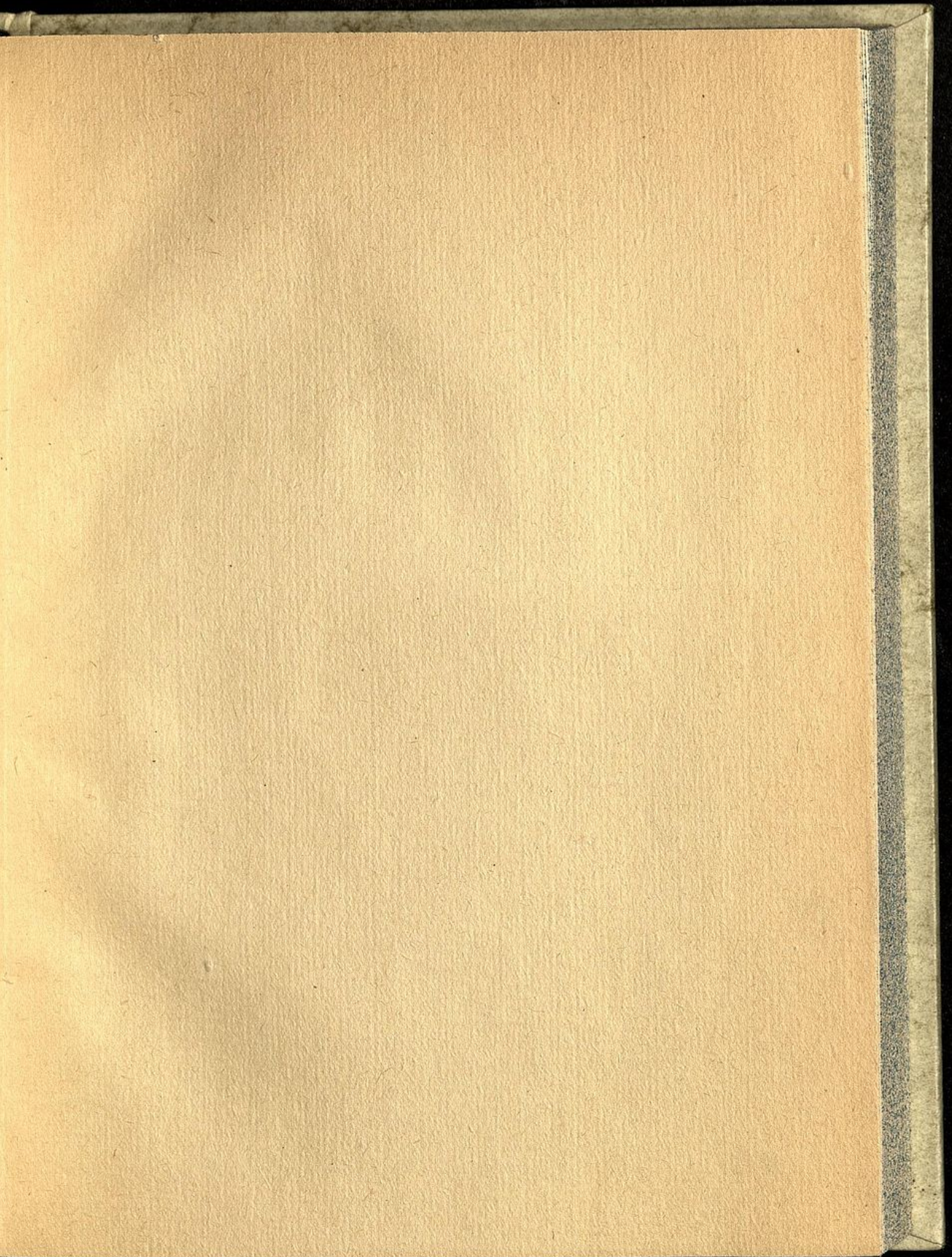
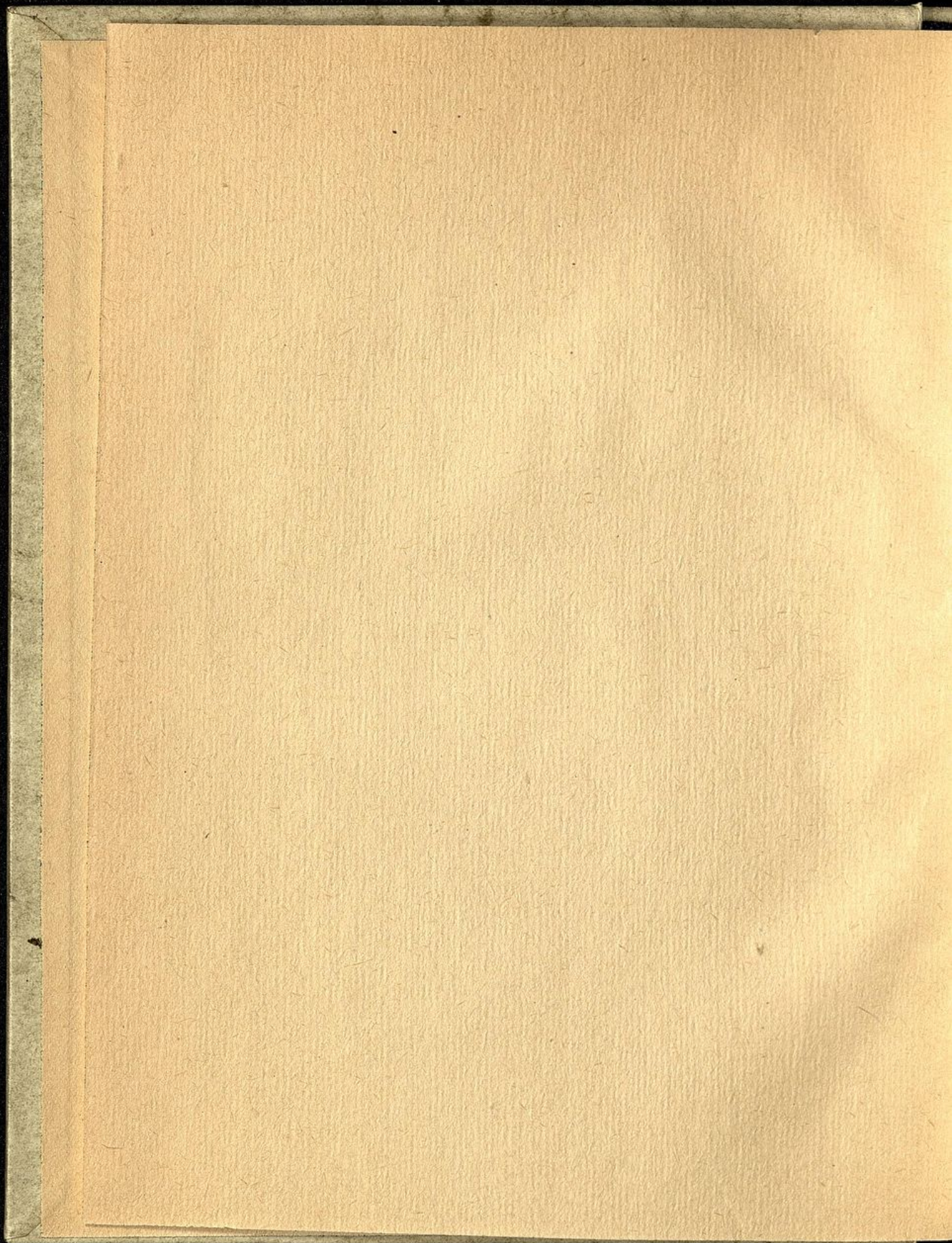

R56
2924

LEGATIO

ADRIANI PAPAE VI. AD
CONVENTVM NVREM,
BERGENSEM, ANNO
M. D. XXII.
MISSA.

Responsio, nomine Caesareæ Majestatis
Principum & procerum reddita.

Graua mina centum, a Pontificibus in-
troducta, Pontifici significata, Principibus
& imperij ordinibus vltimus non tole-
randa.

Quid sint Annatae, & quæ incredibilis
summa pecuniarum ex orbe Christiano,
Romam mittatur & profundatur.

Denuo recusum.

Anno M. D. XXXVIII.
VITTEMBERGAE.

85-16. Jh.

R 561 2924 ne

MARTINVS LVTHER

Pio Lectori Salutem in
Domino.

RECTE facerent, meo sane iudicio & consilio, nostri homines si hunc, & similes libellos curarent seruari, pro posteris, ad obseruandam & memoriae mandandam incredibilem & infinitam astutiam Satanæ, in Curia illa Romana, peccati & perditionis sentina, regnantis. Nam toties, tum per reges, tum per eruditos viros, Cathedra ista pestilentiae impulsæ est, vt caderet, Sed preualente efficacia erroris, astutijs, doctis, practicis, non humano ingenio, sed solius Diaboli arte, inuentis, victrix hæctenus euasit, & prostrauit veritatem in plateis (vt prædixit antea Daniel, & postea Christus vna cum Apostolis). Quibus victorijs saginati, incrassati, dilatati, inflati & superbi isti Purpurati Tyranni, sese confidenter consolantur, & non solum spem non abijciunt, in hac calamitate, quam modo patiuntur a spiritu labiorum Christi, & a virga oris sui, sed securissime præsumunt, Nauiculam Petri (sic appellant suam sceleratissimam Satanæ collusionem) ex istis fluctibus tandem feliciter emersuram & altius euehendam quàm vnquam fuit.

Hæc est illa confidentia, qua istis diebus ludunt in rebus, sensibus, cordibus, totius humani generis, imo in spiritu fidelium & Ecclesie sanctæ (Quia nec Ecclesiam, nec spiritum, nec Deum esse quicquam putant) dum mendaciter reformant, nunc Curiam, nunc Ecclesiam, Nunc Concilium indicunt, rursus reuo-

cant, Nunc transferunt, iterum indicunt, nec tamen fieri Concilium volunt, Vt videas illud vnum esse verissimum, vniuersam, regum, principum, bonorum, eruditorum, sanctorum turbam, coram eis haberi, pro fatuellis, morionibus, ridiculis & ioculariis puppis. Quos etsi istis paucis diebus, velut ad horam ebrios & tumultuantes, ferre cogantur, tamen certifunt, cessate tumultu & ebrietate eorum, sese breui futuros, istorum stultorum Dominos & Deos, septies, gloriosiores quam ante fuerint, Has spes, non vanis exemplis sibi formant, quod antea & sepius passi sunt tumultus principum & populorum etiam vrbis ipsius Romae, Et tamen adeo non sunt istis bellis fracti, vt etiam per ea creuerit & firmata sit eorum potentia, virtus, victoria, laus, honor & gloria, donec non solum sese regum reges, & dominos dominantium fecerint, Sed conculcatis regum collis, & in seruitutem subiectis iudicantium thronis etiam, Deos Deorum in celo, terra, mari & inferno, sese constituerint, Hac est eorum secreta fiducia & conscientia, sic scribunt eorum adulescentes, Papa nec Deus purus, nec homo purus, sed mixtus Deus & homo, Angelorum celestium Dominus est &c.

Hac fiducia in eorum cordibus regnante (regnat autem perpetua & sempiterna pertinacia & superbia, quam sibi non extorqueri sinent, nec mortuis, nec extremo quidem iudicij die, nedum vlla calamitate huius vite) frustra fit quicquid fit, pro Concilio congregando, pro Ecclesia emendanda, pro Curia reformanda, fabula narratur surdo, & verba sunt mortuo, nisi permixtum, concessum, denique pro articulo fidei decretum fuerit, ipsos esse Deos coeli & terrae

terræ, non subiectos Concilio, nec pares, sed superiores & iudices irrefragabiles, Hoc tibi (nō de tripode) sed de celo dictū, non dubita, Ego noui, & multi mecum, nouimus inq̄ ingenium pontificum & Cardinalium, atq̄ adeo penetralia, non solum Camerarum, sed & cogitationū atq̄ sermonum, sicut ille promisit cordium inspector, cordifex, & cordifigulus Christus, Quæ dicitis in tenebris, in lumine dicentur, Et quæ in cubiculis, prædicabuntur super tectra, Verum quo minus hæc metuant, Nerones & Domitiani Romanæ Curia, facit illa pōtificia & Cardinalitia fides, pulcherrima et securissima, scilicet fabula Manes, Sed experientia rerum Magistra docebit eos alia, idq̄ in breui.

Igitur (vt dixi) hunc librum & similes seruari & propagari in posteros, vtile & salutare fuerit, non solum Germaniæ, sed vniuerso orbī, contra montem istum Romanæ Babylonis pestilentissimum, qui totam terram corrumpit (vt Ieremiæ verbis vtar) Hic enim vides Germaniæ Principes, tandem aliquando a profundo somno experrectos, fuisse aulos pontifici & Curia (Iernæ) Romanæ dicere in faciem, quæ non potuit, potest, poterit audire, Nec moti sunt (quod est miraculum) magnificis fucis & artibus Curia, quas in legatione Romani pontificis, hic legere licet, Ac nisi felicem hunc Cursum Euangelij, & dexterimum orsum veritatis, Diabolus per Seditionem Muntzeri & sectas aduersariorum impedisset, Victa fuisset tunc ipsa fiducia papalis, & corruisset iam dudum superbia ista Iordanis, quæ sese mendaciter venditat sub nomine Christi & Ecclesiæ, Verū si Germani posteri rursus redierint ad cor patrum & principum, qui in hoc Nurnbergensi Conuentu,
Papam

Papam ita suaviter salutauerunt, haud dubie actum
erit de fucis, artibus, practicis, & mendacijs Papæ &
Curiaæ suæ facerrimæ, omnibus sacris, etiam Herculis
Lindij, dignissimæ, id faciat pater misericordiarum
& Deus totius consolationis, per Iesum Christum,
qui iam interficit impium spiritu oris sui, & des-
tructo eo ipso, per illustrationem aduentus
sui, liberet nos a malo
A M E N.

ADRIANVS PAPA. VI.

ENERABILES fratres & dilecti filij, salutem & Apostolicam benedictionem. Postquam ad Apostolatus officium, diuina disponente prouidentia, assumpti sumus, testis nobis est ille, qui nos ut immeritos, ita nullo tale expectantes, promouit, nil nos aliud die noctuque cogitasse, quam ut in curando grege nobis credito, tam in vniuersum, quam singulatim boni pastoris partes, modis omnibus implemus, atque adeo nullam existimasse e nostris ouibus tam morbosam, quam non pro viribus curare, nullam tam vagam, & a caeteris errantem, quam non perquirere, & ad dominicam causam reducere summopere cuperemus.

Et sane ab ineunte statim Pontificatu nostro, (quod tum potissimum expedire videbamus) Christianorum Principum animos, heu nimis iam inter se dissidentes, ad pacem & concordiam ineundam, deponendaque arma (aut si bellandum esset, ea in fidei hostes conuertenda) tam per diuersos nuncios nostros, quam per quotidianas fere literas hortari, animare, precari, haecenus nunquam destitimus. Et ne verbo tantum, sed & re ipsa huius nostri desiderij ederemus exempla, Deus scit, quanto rei nostrae familiaris, his praesertim temporibus, incommodo, pecunias, & alia subsidia ad Rhodienses milites strenuos fidei propugnatores, ab immanissimo Turcarum tyranno atrociter obsessos, ac in alia etiam loca in eiusdem hostis faucibus periclitantia, misimus.

Mox vero ab externis ad intestina animum aduertentes, non sine graui animi molestia percepimus,
Martinum

Martinum Lutherum (quem sua culpa iam filium nostrū vocare non posse dolemus) hominem veterū & iam damnatarum hæresum suscitatore, post sedis Apostolicæ paterna primum monita, deinde etiam sententiam, non absq; consilio optimorum & doctissimi morum virorum, & diuersarum vniuersitatum legitime contra eum latam. Post charissimi in Christo filij Caroli nostri Romanorum & Hispaniarum Regis catholici in Imperatorem electi, & vestrum Imperiale edictum, super eiusdem sententiæ executione, in proximis comicijs Vuormaciæ habitis, mature decretum, & per totam fere Germaniam promulgatū, non modo, per quos deceret, non punitum, aut per se cohibitum, à prauissimis inceptis non desistere, sed omnis Christianæ charitatis & pietatis Euangelicæ non oblitum modo, sed & impie contemnentem, non uos quotidie libros, errorum, hæresum, cōtumeliarū, ac seditionum plenos, siue de suo, siue ab alijs adiutū, diuulgare, ac veluti pestem quandam, Germaniam, & vicinas regiones longe lateq; peruadentem, venenatæ linguæ spiculis bonas & animas & mores inficere & corrumpere conari, & quod peius est, horum suorum facinorum non plebeios modo, sed & nobiles plerosq; habere fautores, adeo, vt (quæ fortasse istorum tumultuum primaria fuit causa) in sacerdotū bona iri, & obedientiam tam ecclesiasticis q̄ secularibus debitam, vilipendi ceptum sit, & tandē inter nonnullos vestrum ad ciuilia bella deuentum.

Quod, q̄ male cadat Christianæ reipub. hoc præsertim tempore, mente & cogitatione facile prospicere potestis. Et si enim prædixit Apostolus, oportere hæreses esse, vt & qui probati sunt, manifesti fiant, nullum tamen videas tempus huic rei magis impoportunum

portumum, q̄ hoc, aut quod citius ab hæresibus, si quæ
ortæ sint, necessario veniat repurgandum. Quum
enim humani generis perpetuus hostis diabolus, sub
leonis rugientis specie, per Turcarum vires in Chri-
stianas oves continue debâchetur, non videmus, quo
modo contra tantos impetus subsistere possimus, q̄
diu eundem diabolum sub draconis subdoli forma,
istas hæreses domi nostræ disseminantem, interq̄ for-
tissimos Germanos nostros discordias & seditiones
suscitantem, fouebimus.

Atq̄ vt etiam debellare externos hostes max-
ime possimus, irritus tamen fuerit labor, impens-
saq̄, & animarum saluti minime utilis, foris hostes
vincere, & domi hæresibus, schismatibusq̄ laborare.
Meminimus, quum etiam in minoribus constituti, in
Hispania essemus, multa ad nos & varia de Luthero,
& eius peruersis dogmatibus frequenter perferri.
Quæ cum per se durissima auditu, eo nobis duriora
videbantur, q̄ ex ea regione venirent, vnde nobis se-
cundū carnem origo est. Sed solabatur nos tum rei
ipsius adeo manifesta vel iniquitas, vel stoliditas, vt a
nemine diu toleranda crederetur. Tum illa subinde
nobiscum facta reputatio, qua dubio procul confide-
bamus istas venenatas plantas aliunde in Germani-
am translatas, non peruenturas ad frugem in ea ter-
ra, quæ acerrimos hæresum, & omnis infidelitatis
hostes semper portulisset.

Nunc vero postq̄ hæc mala arbor siue diuino
iudicio sic populi sui peccata puniente, siue socordia
eorum, qui, vt debebant & poterant, principio non
obstiterunt, quos videtis & auditis longe lateq̄ ra-
mos expandere caput. Considerandum vobis est
Germani principes & populi, ac prouidendum, ne

B vos

vos qui ab initio huius mali culpā aliunde orta, facile excusari poteratis, per istam nimiam tolerantiam, & pristinae virtutis naturæque obliti, tanto facinori, dum illi non resistitis, consentire videamini.

Omittimus quod enormissimum est, tantam, tamque religiosam nationem, per vnum fraterculum, (qui a catholica fide & religione Christiana, quam ab ineunte aetate, non solum profiteri & sequi visus est, sed etiam multis annis prædicasse ac docuisse dicitur, nouissime infeliciter apostatauit, ac Deo mentitus est) seduci ab ea via, qua a redemptore nostro, & eius sanctissimis apostolis demonstrata, tot martyres, tot præclari doctrina & sanctitate viri, & maiores denique vestri, omnes hactenus incesserunt, quasi solus Lutherus sapiat & sciat, solus nunc primum (vt de se hæreticus Montanus gloriabatur) spiritum sanctum acceperit, & ecclesia ipsa, cum qua se futurum ad consumptionem seculi benignissimus humani generis redemptor pollicitus est, in tenebris ignorantiae & perditionis ambagibus semper errauerit, donec nouo Lutheri lumine illustraretur.

Quæ omnia, quancumque apud eos qui sapiunt, perri-
dicula iudicantur. Simplicibus tamen animis plurimum sunt perniciofa, & eis qui nouarum rerum cupiditate omnem ordinem immutatum vellent, plurimas ad ea perpetranda, quæ nunc experimini, causas & fomenta subministrant. An non consideratis Germani Principes & populi, præludium esse quoddam hoc eorum malorum, quæ Lutherus & eius sectatores moliantur? An non aperte videtis, istud prætersum principio a Lutheri uis ueritatis Euangelicæ patrocinium detectum, nunc esse merum rerum uestrarum

rum latrocinium? An putatis, alio tendere istos in-
quitatis filios, ꝑ vt libertatis nomine, omni obedi-
entia sublata, quod cuiq; libuerit, faciendi licentiam in-
ducant? An vllius pensi iussa & leges vestras habi-
turos creditis, qui sacros canones, & patrum decreta,
nec non sacrosancta concilia, quorum auctoritati Im-
peratorum leges semper & libenter cesserunt, &
promptæ famulatæ sunt, non solum vilipendunt, sed
etiam diabolica rabie lacerare & comburere non ve-
rentur?

Imperatorū
leges sunt fa-
mulæ Cano-
num idest
Curie Sata-
nicæ.

Deniq; qui sacerdotibus, qui Episcopis, qui Pon-
tifici summo debitam obedientiam detrectant? An
speratis contenturos sacrilegas manus a laicorum
bonis, & non omnia potius sibi, quæ poterunt, vindic-
caturus, qui res Deo dicatas, quotidie vobis præsen-
tibus & videntibus, ferunt, agunt? An deniq; vestris
ceruicibus parsuros, qui non tangendos Christos do-
mini contemerare, cedere, trucidare ausi sunt? In
vos, in vestras res, domus, vxores, liberos, ditiones,
dominatus, templa, quæ colitis, hæc miseranda cala-
mitas tendit, nisi mature obuiam eatis.

Et tu ausus
ac tam impu-
denter in or-
bern menti-

Proinde fraternitates, nobilitates, & deuo-
tiones vestras, omnium & singulorum in domino scripto, Sed
hortamur, & per Christianam charitatem & re-
ligionem, quam tam sæpe maiores vestri suo decet loqui
sanguine & tutati sunt, & auxerunt, obsecramus, atq;
in virtute sanctæ obedientiæ, quam deo & beato Pe-
tro, eiusq; vicario omnes Christiani debent, a vobis
requirimus, vt depositis, si quæ sunt inter vos simulta-
tibus, ad hoc commune incendium extinguendum,
nunc saltem toto animo incumbatis, & Martinum
Lutherum, cæterosq; istorum tumultuum & erro-
rum autores, ad rectam sentiendi & viuendi viam,

Sed ipse ne-
gant Diabo-
li vicarium
esse Petri vi-
carium ideo
non debent.

B ij quod

(quod nobis gratisimum & iucundissimum esset) omnibus sanctis modis reducere enitami, Quod si (quod auertat Deus) veluti aspides, obturatis auribus, audire recusauerint, ne quod reliquum, & nunc sanum constat, cum magna & euidenti nationis vestrae macula, & totius reipub. Christianae manifesto periculo inficiatur, ni eos iuxta sacras constitutiones, iuxta leges a vestratibus imperatoribus latas, atque adeo recens vestrum super hac re imperiale edictum, seueritatis virga animaduertatis. Nouit ille, cui sola archana humanorum pectorum aperta sunt, quam nos, & pro natura nostra, institutoque, & pro pastoralis, quod gerimus, officio, ad ignoscendum potius, quam ad vlciscendum simus propensi.

Sed ubi tetrum istud cancer ita hulcerosum esset, ut blandis, leuibusque medicamentis curari non posset, aspera erunt & ignita cauteria adhibenda, & abalienata membra ab integro corpore penitus rescindenda. Sic Deus omnipotens schismaticos fratres, Dathan & Abiron in terrae haratrum viuos demersit, & nolentem obedire sacerdotis imperio, capitali supplicio puniri iussit. Sic Apostolorum princeps Petrus Ananiam & Saphiram sibi in deum mentientes, subito morituros denunciauit. Sic veteres & pii imperatores Iouinianum, & Priscilianum haereticos gladio seculi sustulerunt. Sic diuus Hieronymus Vigilantium item haereticum optat in interitum carnis tradi, ut spiritus saluus fiat. Sic denique maiores vestri de Ioanne Hussita, & Hieronymo Pragensi, qui nunc in Luthero reuixisse videntur, a quo & in summa habentur veneratione, in Constantiensi concilio debitas sumpsere penas.

Quorum sancta & praecleara gesta si etiam haec in parte

in parte (vbi aliter fieri nequeat) fueritis imitati, non dubitamus, quin diuina clementia ad eundem mox suppetias ecclesie Dei, qua ab infidelibus vexata, in nationem vestram, virtute bellica & hominum numero facile praestantem, os oculosque iam dudum intendit, sensus & corda vestra inspiret. Vnde omnipotentis dei & beati Petri benedictione per nos accepta, & de triumphato dracone ac leone diabolo, id est sublatis domo haeresibus, & deuictis foris fidei hostibus, gloriosam victoriam, & in futuro seculo aeternae salutis premia reportetis. Vos vero pro compertissimo habeatis, quicquid nobis opum & auctoritatis altissimus concedere dignatus est, id omne & vitam ipsam, pro tam sanctis operibus, & pro salute commissarum nobis ouium libentissime exposituros.

Cetera quae tam in hoc Lutherano, quam alijs negocijs vobiscum particularius communicata cupimus, dilecto filio Francisco Cheregato, electo Aprutini, quem nuper mense Septembri ad negocia fidei & religionis, nostro nomine vobiscum tractanda, nostrum & huius sanctae sedis nuncium, ad in signem istum conuentum ire iussimus, vobis latius explicanda commisimus. Cuius verbis hortamur vos, eandem quam nostris haberetis, fidem adhibere. Dat. Romae apud sanctum Petrum, sub annulo piscatoris, die. xxv. Nouembris, M. D. xxij. Pontificatus nostri anno primo.

T Hezius.

B 3 VENERA

VENERABILIBVS fratribus, dilectis filijs,
nobilibus viris, sacri Romani Imperij Principibus,
electoribus, & alijs principibus, tam ecclesiasticis, q̄
secularibus, ac etiam communitatum omnium, in
clyta Germanicae nationis, oratoribus, in dieta Nurm
bergenfi, congregatis.

INSTRVCTIO, pro te D. Francisco Chere
gato, de quibusdam quā praelatis, Principibus, & ciui
tatum Germanicarum oratoribus dicere po
teris viua voce, vbi, & quando oport
tunum iudicaueris.

IN PRIMIS DECLARABIS EIS
maximum dolorem, quo affligimur, ex prosperatio
ne sectae Lutheranae, ob id potissimum, q̄ videmus
innumerabiles animas Christi sanguine redemptas,
& curae nostrae pastoralis commissas, illius occasione
a vera fide ac religione auerti, & in perditionem ire,
id q̄ in natione, ex qua nobis secundum carnem ori
go est, quā ab initio, ex quo ad Christum conuersa
fuit, vsq̄ ad istos proximos annos semper extitit fi
delissima, ac religiosissima, ac propterea nobis ve
hementissimum desiderum esse, vt huic pesti
celerius occurratur, priusq̄ Germaniae ipsi con
tingat, quod Bohemiae olim contigit, nosq̄ para
tissimos esse, ad faciendum omnia in hunc effectum,
quā ex parte nostra expectari poterunt, ac sum
mopere desiderare, vt etiam vnusquisq̄ eorum hoc
ipsum pro viribus facere studeat, vtcq̄ id faciat, nos
quantum possumus vnumquemq̄ eorum hortari
& ro

Hoc Balifa
re & Rama
nisare iam
dudum in
telligunt
Germani &
si sero sapi
unt, totus
isti talibus
scorpionis
bus & vipe
ris.

& rogare. Debebunt autem eos ad hoc mouere se-
quentia.

PRIMO, & ante omnia honor Dei om-
nibus rebus præferendus, qui per istas hæreses
grauiter leditur, eiusque cultus consuetus non so-
lum diminuitur, sed potius ex toto corrumpitur.
Item charitas erga proximos, qua vnusquisque pro
viribus studere debet, proximos errantes ab erro-
re reuocare. Quod nisi fecerit, Deus eos qui
sua negligentia pereunt, de manu eius requireret.

SECUNDO, mouere eos debet infam-
ia nationis suæ, quæ cum semper præ cæteris na-
tionibus Christianissima sit habita, nunc propter
eos, qui sectam Lutheranam insequuntur, apud om-
nes pessime audit.

TERTIO, moueat eos respectus hono-
ris eorum proprii, qui maxime leditur, si ipsi, qui
apud nationem Germanicam auctoritate & po-
tentia pollent, hæreses istas non totis viribus ex-
pellere laborant, tum quia degenerabunt a pro-
genitoribus suis, viris Christianissimis, qui in Con-
stantiensi concilio ex magna parte interfuerunt
condemnationi Ioannis Hufs, & aliorum hæreti-
corum, quorum aliqui ipsum Ioannem Hufs pro-
prijs manibus ad ignem duxisse dicuntur. Tum quia
ipsi, vel maior eorum pars, edictum imperiale in exe-
cutione sententiæ Apostolicæ contra Martinum Lu-
therum & suos late factum approbarunt, eique aucto-
ritatem suam adhibuerunt, & propterea nisi illud pro
viribus

Et depositio
ni trium Pa-
parum quod
male habet
Curiam.

viribus executi fuerint, vel incōstantes iudicabuntur, vel etiam fauere reputabuntur, cum manifestum sit, eos vbi efficaciter velint, illum exterminare facile posse.

QVARTO, moueat eos iniuria, quæ per Lutherum, eis & eorum parentibus, ac progenitoribus infertur. Cum enim ipsorum parentes & progenitores, & ipsi met semper tenuerint fidem, quam ecclesia Romana atq; catholica approbat, & Lutherus, suiq; sectatores, longe diuersam fidem teneant, asserendo multa non esse de fide, quæ tamen illi tenuerint esse de fide, manifestum est, illos a Lutero condemnari, pro infidelibus & hæreticis, & per consequens, secundū Lutherum omnes eorum maiores, qui in fide nostra decesserunt, sunt in inferno, cum error in fide homines damnationis reos faciat.

Qz Roma
naliter & pa
paliter hic
Sophistica
tur Sanctissi
mus Domi
nus.

QVINTO, attendant finem, ad quem Lutherani tendunt, vt scilicet sub colore libertatis Evangelicæ, quam hominibus præponunt, omnis potestas superioritatis tollatur. Nam licet ab initio præ se tulerint, ecclesiasticam potestatem tanq; tyrannice, & contra Euangelium, occupatam annihilare, seu reprimere velle, tamen cum eorum fundamentum, scilicet libertas, quam prædicant, aquæ vel plus militet contra potestatem secularem, quum scilicet illa nullis præceptis, quantumuis iustis & rationalibus obligare possit homines ad parendum, sub poena mortalis peccati. Manifestum est, eos etiam illam enertare velle, quamuis astute fecerint illam saluando, vt scilicet principibus secularibus credentibus, machinationem hanc, non contra se, sed dumtaxat contra ecclesiasticos, (quibus laici communiter infensi sunt) dirigant, ac propterea partim in eorum fauorem tractis, partim

partim dissimulantibus, seu non contradicentibus, ipsi facilius Ecclesiasticos euerterent. Quo facto, dubium non est, quin populi idem contra seculares principes tentaturi esset.

S E X T O, moueant eos maxima scandala, turbationes, direptiones bonorum, homicidia, lites, dissensiones, quas secta hæc pessima excitauit, & quotidie excitat per totam Germaniã. Item blasphemiarum, maledictarum, scurrilitates & amaritudines, quæ istis semp in ore sunt, quæ nisi ipsi sedare curauerint, verendũ est, ne ira dei desolatio veniat sup Germaniã, in se tam diuisam, imo super ipsos met Principes, qui cum potestatem & gladiũ a domino acceperint, ad vindictam malorum, talia in subditis suis fieri permittant. Maledictus, inquit propheta, qui facit opus dei negligenter, & prohibet gladium suum a sanguine iniquorum.

S E P T I M O, considerent, Lutherum prope consimili via ad seducendum populum Christianum vti, qua Machometus ille spurcissimus vsus, tot animarum milia decepit, permittendo videlicet ea, ad quæ homines carnales inclinantur. Et exinde eximendo eos ab his, quæ in lege nostra grauiora videntur, nisi q̄ Lutherus paulo modestius agere videtur, vt eo efficacius decipiat. Machometus plures vxores habendi & eas pro arbitrio repellendi, aliasq; ducendi licentiam concessit, iste vt monachorum et Deo dicantarum virginum ac sacerdotum, lasciuia carnis gestientium, sibi fauores conciliet, prædicat vota perpetuæ, continentia etiam illicita esse, nedum non obligatoria, Propterea licere illis, per Euangelicam libertatem,

C nubere

nubere, immemor verbi Apostolici, cum dicit de
viduis adolescentioribus, q̄ cum luxuritatæ fue-
rint, in Christo nubere volunt, habentes damnatio-
nem, quia primam fidem irritam fererunt.

QVIBVS per te expositis, & alijs pluri-
bus, quæ in hanc sententiam partim ex literarum
nostrarum exemplis colligere, partim ex tua pru-
dentia excogitare poteris, hortaberis nostro nomi-
ne dictos Principes, prælatos ac populos, vt tan-
dem expergiscantur & excitentur, ad obuiandum
tam grandi iniuriæ, quam Lutherani Deo & sa-
cræ religioni eius, et maximæ ignominia, quam to-
ti nationi vestræ Germanicæ ipsiq̄ met principis-
bus, & maximæ opprobrio atq̄ contumelio, quam
maioribus eorum, quos (vt diximus) in effectu ad
gehennam condemnant, inferre noscuntur, & ad
executionem sententiæ Apostolicæ ac imperialis
edicti facti, omnino procedât. Detur venia his, qui
resipiscere, & errores suos abiurare voluerint, sem-
perq̄ proniores sint ad miserandum, q̄ ad vindic-
candum, exemplo Dei nostri, qui non vult mortem
peccatorum, sed magis vt conuertantur & viuant.
At qui in errore pertinaces permanserint, districti-
onis virga, iuxta sacrorum canonum & legum de-
creta, sic puniantur, vt cæteri eorum exemplo vel
in fide recta permaneant, vel lapsi in rectam viam
redeant.

QVOD si quis forte dixerit, Lutherum in-
auditum & indefensum fuisse per Sedem Apo-
stolicam condemnatum, & propterea audiri omnino
debere, nec ante q̄ conuictus sit, condemnandum
esse, Respondebitis, q̄ illa quæ fidei sunt, proter di-
uinitatem

uinam auctoriatem credenda sunt, non probanda.
Aufer (inquit Ambrosius) argumenta, vbi fides
quæritur, piscatoribus creditur, non dialecticis. Et
certe fatemur, ei defensionem negari non debere,
in his quæ sunt facti, hoc est, vtrum dixerit, nec ne,
vtrum prædicauerit, vel scripserit, nec ne, Super di-
uino iure vero & materia sacramentorum standum
auctoritati Sanctorum & Ecclesiæ. Adde q̄ fere
omnia, in quibus Lutherus ab alijs dissentit, sunt
per diuersa concilia prius reprobata. Non debet
autem reuocari in dubium, quod per concilia ge-
neralia & vniuersam Ecclesiam constat esse appro-
batum, tanq̄ fide tenendum. Iniuriam nanq̄ facit
Ecclesiæ synodo, qui semel recte disposita nititur in
dubium reuocare. Quid enim vnq̄ certi esse pote-
rit inter homines? vel quis disputationum contem-
tionumq̄ finis erit, si præsumptuoso & peruerso
cuiq̄ libertas seu licentia erit recedendi ab his, quæ
non vnius neq̄ paucorum, sed tot seculorum & tot
sapientissimorum hominum consensu, & catholi-
cæ Ecclesiæ (quam Deus in his quæ fidei sunt, nun-
q̄ errare permittit) determinatione sancita sunt,
cum tamen vnaquæq̄ ciuitas leges suas inuiolabi-
liter obseruari exigat? Quomodo non omnia tur-
bationibus & scandalis & confusione plena erunt,
nisi ea quæ semel, imo sapius maturo iudicio con-
stituta, ab omnibus inconcussa obseruentur? Cum
igitur Lutherus & sui, concilia sanctorum patrum
condemnent, sacros canones comburant, & cuncta
pro arbitrio suo confundant, ac totū mundum per-
turbent, manifestum est, eos tanq̄ publicæ pacis
inimicos & perturbatores, ab omnibus eiusdem
pacis amatoribus exterminandos esse.

ITEM, dices nos ingenue fateri, quod deus
 hanc persecutionē ecclesie sue inferre permittit,
 propter peccata hominum, maxime sacerdotum
 & Ecclesie perlatorum, Certum enim est, non esse
 abreuiatam manum Domini, vt saluare nequeat,
 sed peccata diuidere inter nos & ipsum, & abscon-
 dere faciem suam a nobis. vt non exaudiat. Cla-
 mant scripturæ, peccata populi deriuaria peccatis
 sacerdotum: proptereaq; (vt ait Chrysostomus)
 saluator noster curaturus infirmam ciuitatem Ihe-
 rusalem, ingressus est prius templum, vt peccata
 sacerdotum primo castigaret, instar boni medici,
 qui morbum a radice curat, Scimus in hac sancta
 sede, aliquot iam annis, multa abominanda fuisse,
 ergo fuit abusus in spiritualibus, excessus in mandatis, & om-
 nia deniq; in peruersum mutata, Nec mirum, si
 sancta sedes agra deniq; in peruersum mutata, Nec mirum, si
 si fuit ab- aegritudo a capite in membra, a summis pontifici-
 ominalibus bus in alios inferiores prælatos descenderit. Omnes
 Et prælati nos (id est prælati & ecclesiastici) declinauimus,
 declinantes: vnusquisq; in vias suas, nec fuit iam diu, qui face-
 ret bonum, non fuit vsq; ad vnum, Quam ob rem
 necesse est, vt omnes demus gloriam Deo, & hu-
 miliemus animas nostras ei, videatq; vnusquisq;
 nostrum, vnde cederit, & se potius quilibet iudi-
 cet, q̄ a Deo in virga furoris sui iudicari velit. Qua
 in re, quod ad nos attinet, polliceberis, nos omnem
 operam adhibebimus, vt primum curia hæc, vnde
 forte omne hoc malum processit, reformetur, vt si-
 cut inde corruptio in omnes inferiores emanauit,
 ita etiam ab eadem sanitas & reformatio omnium
 emanet. Ad quod procurandum nos tanto arctius
 obligatos reputamus, quanto vniuersum mundum
 huiusmodi reformationem avidius desiderare vi-
 demus.

demus. Nos (vix alius tibi dixisse credimus) Pontificatum hunc nunquam ambuimus, imo quantum in nobis fuit, longe maluissimus, priuatam vitam agere, & in sancto ocio Deo seruire. Et profecto Pontificatum ipsum plane recusassimus, nisi Dei timor, & syncerus electionis nostri modus, nec non schismatis ex recusatione nostra imminētis metus, nos acceptare illum coegisset. Subiicimus igitur colla summæ dignitati, non ob dominandi libidinē, neque ad ditandos propinquos nostros, sed ad diuinæ voluntati parendum, ad deformatam eius sponsam ecclesiam catholicam, reformandam, ad subueniendum oppressis, & doctos ac virtute præditos, qui multo iam tempore neglecti iacuerunt, erigendum & ornandum, & denique ad omnia alia agendum, quæ bonum pontificem & legitimum beati Petri successorem agere oportet. Quamquam nemo mirari debet, si non statim omnia errata & abusus omnes per nos emendatos viderit. Inueteratus nimium morbus est, nec simplex, sed varius & multiplex, pedetentim in eius cura procedendum est, & prius grauioribus magisque periculosis occurrendum, ne omnia pariter reformari volentes, omnia perturbemus. Omnes subitæ mutationes (inquit Aristoteles in republica) periculosa sunt. Qui nimis emungit, elicit sanguinem.

Quia autem vltimis literis tuis scribis, quæstos fuisse secum principes istos, quæ concordatis eorum per hanc sedem derogatum sit, dices, nos de his quæ ante nos facta fuere, culpari non posse nec debere, nobisque eiusmodi derogationes etiam dum in minoribus essemus, semper plurimum displicuisse.

Laudanda
Curia Romana, quæ
vetat subitā
mutationē.
Sed differt
ad Calendas
Græcas.

esse. Proinde nobis certissimam sententiam esse,
etiam si ipsi non requirerent, illis nostri pontificatus
tempore penitus abstinere, partim, ut unicuique ius
suum seruemus, partim, quia aequitas & humanitas
exposcit, ut inclytam nationem nostram non solum
non offendamus, sed etiam peculiare ei fauores
impendamus.

Sic ut none
stas iter in
Curiae iudi
tio.
Idest pro li
bito Curiae.

DE processibus vero, quos a Rota auocari, &
ad partes remitti postulant, dices nos cupere eis in
hoc gratificari, quantum honeste possimus. Sed
propter absentiam Auditorum ab urbe, pestis gra-
tia, non posse nos de qualitate & habitudine ipso-
rum processum ab praesens informari, reuersis ve-
ro illis, quod peste iam decrescente, breui futurum
speramus, facturos in gratiam dictorum princi-
pum, quicquid rationabiliter poterimus.

ITEM, sollicitabis diligenter, responsa lite-
rarum nostrarum, & requires eos, ad quos scribi-
mus, ut nos literis suis informet, quibus medijs
eorum iudicio videatur huic pessimae sectae com-
modius obuiari posse, ut ea quae per nos prou-
denda fuerint, celerius prouideri possint. Et super
hoc ipso etiam tu te diligentissime informabis, &
nobis plene perscribes.

ITEM, quia intelleximus, in Germania
esse multos bonos & doctos viros pauperes, aliqua
etiam praecleara ingenia, ex in dignitate Aposto-
licarum prouisionum histrionibus & stabularijs
potius, quam viris doctis fieri solitarum, a sedis huius
deuotione auersi, cupimus, ut inquiras, qui nam
illi

illi sint, eorumque nomina ad nos transmittas, ut occurrente beneficiorum Germanicorum vacatione, illis proprio motu providere possimus. Scimus Certi, quod enim, quantum Dei honori & animarum saluti ac munitis in ædificationi obfuerit, quod iam diu beneficia Ecclesiæ munis in astica maxime curam & regimen animarum habentia, data fuerunt hominibus indignis. Curia non finet hoc fieri.

DE subsidio procurando pro Hungaris, non damus aliam informationem, quam discedenti tibi dedimus, excepto, quod te hortamur, ut rem illam summo studio (viti facis) cures, nos etiam apud Principes & respublicas Italicas, missis oratoribus, sollicitabimus, ut pro viribus quisque subueniat.

Adrianus Papa. vi.

T. Hezius.

RESPONSIO ILLVSTRIS-
simorum ac Reuerendissimorum Principum, nec
non aliorum sacri Romani Imperij ordi-
num Pontificio legato reddita.

SERENISSIMVS ET IL-
lustrissimus Princeps & dominus,
dominus FERDINANDVS,
sacrae Caesareae Maiestatis Locum
tenens, necnon Reuerendissimi in
Christo patres, Illustrissimi, Reue-
rendi, ac Illustres Principes Ele-
ctores, aliorumq; omnium ordinum huius sacri
Romani Imperij conuentus proceres, literas bea-
tissimi in Christo patris & domini, domini Adria-
ni, sanctae Romanae & vniuersalis Ecclesiae pontificis
optimi & maximi, in forma Breuis, simulq; ea, quae
vestra Reuerendissima dominatio verbo proposuit,
tandemq; instructionem, quam scriptis nomine suae
beatitudinis praesentauit, in negotio Lutheranae
factionis, cum debita honoris & reuerentiae exhi-
bitione, atq; non sine singulari animorum gratitu-
dine acceperunt, & diligentissime intellexerunt.

IN Primis, ex quo Serenissimus & Illustrissi-
mus Princeps & dominus Locumtenens, ceteriq;
Electores Principes, & huius sacri conuentus pro-
ceres nouerunt, beatitudinem Pontificis ex nobi-
lissima Germanica natione originem traxisse &
natae esse, Cuius eximias ac praestantes animi &
corporis dotes virtutesq; toto fere orbe, etiam dum
in minoribus esset, celebratas, iam pridem perspi-
cuas habent. Quare de suae beatitudinis ad sum-
mum

num Apostolatus apicem concordi ac diuina
Electione & uocatione, incredibili quadam ani-
morū hilaritate & lætitiā sunt affecti, aguntq; Deo
optimo maximoq; summas gratias, q; sanctæ suæ
Ecclesiæ de tali ac tam digno, optimoq; pastore pro-
uidere dignatus est. Ex animoq; precantur, vt pro
sua summa clementia, & perpetua sui nominis glo-
ria, animarumq; salute, & Ecclesiæ vniuersalis in-
columitate, suæ beatitudini omnem fœlicitatem
rerum atq; corporum diutinam prosperitatem lar-
giri velit, Nihil dubitantes, quod ex hac tam sancti
& virtuosi pastoris concordie electione, sanctæ Chri-
stianæ catholicæq; Ecclesiæ, plurimum fructus &
salutis sit euenturum. Cuius rei euidentis facit argu-
mentum, q; sua beatitudo iterum atq; iterum testa-
tur, nihil se tam die noctuque cogitare, q; vt in cu-
rando grege sibi commisso, boni pastoris partes
modis omnibus præstare possit, imprimisq; sibi cu-
ræ esse, Christianorum principum animos, iam ni-
mis inter sese dissidentens, ad pacem & concordiam
ineundam componere, deponendaq; arma (aut
si bellandum esset, ea in fidei hostes conuertenda)
quotidianis fere literis hortari, præcariq; hæctenus
non destitit. Simulq; declarando, quanta huius tam
sancti & præclari desiderij (iuuando, & subsidia mit-
tendo Rodianis militibus cum incomodo suæ rei
familiaris) re ipsa ediderit exempla. Ex quibus
omnibus sacræ Cæsareæ Maiestatis dominus Lo-
cumtenens, ceteriq; huius sacri Imperij ordines,
non mediocrem spem & consolationem, cū maxi-
ma animorum gratitudine accepere, plane intelli-
gentes, hanc concordiam Christianorum Princi-
pum in omnibus rebus bene gerendis ac ordinan-

D dis non

dis non minimum momenti habere, sine qua pro-
fecto nec res publica Christianæ religionis recte cur-
rari, vel institui, multoq; minus tyrannidi immanis-
sima Turcæ cōmode obsisti poterit. Quemadmodū
hæc ex his, quæ reuerendissimus dominus suæ bea-
titudinis nuncius Apostolicus nuper, cum pro sub-
sidijs Hungarorum regno decernendis, perorando
proposuit, simulq; ex his, quæ per serenissimi Hun-
garorum regis & illius regni legatos lamentabili-
ter exposita & declarata sunt, quas scilicet calami-
tates, iniurias, & ad extremum vsq; exitium Hun-
garorum regnum ab impijs hostibus tulerit, indiesq;
q; maiora timere habeat, abunde intellecta sunt.

Quare serenissimus Princeps sacrae Cæsareæ
Maiestatis Locumtenens, ceteriq; principes, Ele-
ctores & ordines, summo studio ex animo orant,
vt sua sanctitas, in hoc sancto proposito, ea qua cæ-
pit diligentia, vt pius pater & verus pastor, pro in-
cumbentis officij sui debito pergat, nihilq; intenta-
tum relinquat, quo Christianorum principum dis-
sidentes animos ad pacem reducat, vel si id in totū
fieri non possit, saltem ad tempus, in tanta
temporum & rerum necessitate, indutias facere
laboret, quo instantibus Christianæ reipub. peris-
culis & Turcæ perfidissimi conatibus, Dei auxilio,
communibus Christianorū copijs, & commodius
faciliusq; obsisti, & Christianus populus ab illius
tyrannide liberari possit, pro quo serenissimus
princeps Locumtenens, aliq; principes Germa-
ni, vna cum ceteris potentatibus omni ope & ope-
ra fideliter sunt laboraturi.

Deinde

Deinde suæ beatitudinis literæ, simulq; in-
structio per suæ beatitudinis nuncium Apostolicam,
cum, coram ordinibus Imperij oblata, continebant,
suam beatitudinem maximo dolore affligi, ex pro-
speratione sectæ Lutheranae, ob id potissimum, qd
innumearabiles animæ Christi sanguinæ redemp-
tæ, ac suæ beatitudinis curæ commissæ, illius occa-
sione, a vera religione auertantur, atq; in perditio-
nem eant, ob id suam beatitudinem vehementissi-
me desiderare, vt huic pesti celerius occurratur, ne
deteriora inde contingant, cum explicatione qua-
rundam necessariarum rationum, quo principes
Germanos ad hæc quam celerius conandum maxi-
me mouere possint, ac debeant, imprimisq; adhor-
tando, vt sententia per sedem apostolicam in Lu-
therum legitime lata, & post sacræ Cæsareæ & ca-
tholicæ maiestatis edictum, super eiusdem senten-
tiæ executione, in proximis comitijs VVorma-
ciæ habitis decretum, debitæ demandentur exe-
cutioni.

Ad hæc sacræ Cæsareæ maiestatis Locumtenens,
& principes, aliq; ordines dicunt, se non minus,
quam beatitudinem Pontificis ex animo dolere,
de impietatibus, animarum, periculis & incom-
modis, quæ in Christiana religione, ex Luthera-
na secta, alijsue prouenerint. Quicquid enim aux-
ilij & consilij pro extirpandis erroribus & anima-
rum periculis amouendis sua moderatione præsta-
re vnquam poterint, sunt pro summa sua in Christi
religionem deuotione & pietate paratissimi, in-
genueq; agnoscunt, se, & beatitudini pontificis,
& sacræ Cæsareæ maiestati, vt Christianos decer-
principes, ad omnē obedientiam esse obnoxios.

D ij Sed

Sed quod sedis Apostolicæ sententia in Lutherum lata, simulq; sacræ Cæsareæ Maiestatis edictum, non sit debitæ executioni demandatum, non sine maximis, vrgentissimisq; rationibus, vt puta, ne peiora inde causarentur, &c. hæctenus prætermisum est.

Maiori namq; populî partî iam pridem persuasum est, & modo Lutheranis libris ac dogmatibus populorum opinio sic informata, vt iam pro comperto habeant, nationi Germanicæ a curia Romana per certos abusus, multa & magna grauamina & incomoda illata esse, ob id, si pro executione Apostolicæ sedis sententiæ, vel imperatoricæ Maiestatis edicti, quidpiam acerbius attentatum esset, mox popularis multitudo sibi hanc suspitionem animo concepisset, ac si talia fierent pro evertenda Euangelica veritate, & sustinendis, manutendisque malis abusibus impietatibusq;. Vnde indubie aliud nihil, qm̄ grauissimi tumultus populares, intestina p̄ bella speranda essent. Quemadmodum ex multis ac varijs rerum argumentis principes, alijsq; ordines iam plane didicere & cognouere. Oportunioribus itaq; remedijs his malis, in hac potissimum temporum difficultate, succurrendum esse existimant.

Nam quemadmodum & reuerendissimus dominus nuncius Apostolicus, nomine beatissimi Pontificis, in sua instructione inter alia pie, Christiane, & vere fatetur & agnoscit, quod Deus hanc Ecclesiæ suæ persecutionem inferri permittit, propter peccata hominum, polliceturq; beatitudinē Pontificis omnem adhibituram operam, vt primum Romana curia, vnde forte omne hoc malum processit,

cessit, reformetur, vt sicut inde corruptio in omnes
inferiores emanauit, ita etiam ab eadem sanitas &
reformatio omnium emanet.

Ad hæc beatissimus Pontifex pio ac paterno
amore testatur, sibi etiam dum in minoribus esset,
plurimum displicuisse, quotiens concordatis Prin-
cipum per curiam Rom. derogaretur, suæq; Beati-
tudini hanc certissimam esse sententiam, etiamsi
principes nunquam requirerent, sui Pontificatus
tempore penitus abstinere, vnicuiq; & maximæ
nationi Germanicæ, ius suum conseruare, illiq; na-
tioni peculiare fauores impendere. Quis itaq; ex
his omnibus non videt, sanctissimum Pontificem
nihil penitus illorum omittere, quæ vel pius pater
& verus pastor ouibus suis vnq; vel præstare pos-
set vel debeat? Quis etiam per hæc ad veram pie-
tatem, filialem amorem & erratorum suorū emen-
dationem non moueretur, maxime, cum sua sancti-
tas hæc tam pia, sanctaq; instituta opere ipso vti ce-
pit, præstiterit.

Quemadmodum serenissimi. dominus Lo-
cumtenens, cæteriq; principes, & omnium huius
imperij ordinum proceres indubie sperant, idq;
pro summa immortalis Dei gloria, animarum salu-
te ac publica pace & tranquillitate seruanda fieri
ex animo efflagitant, orantq;. Nam nisi istiusmo-
di abusus & grauamina, simulq; certi articuli, quos
seculares principes iuxta hæc specialiter designatos,
scriptis exhibebunt, fideliter reformatur, vera
pax & concordia inter Ecclesiasticos secularesq;
ordines, huiusq; tumultus & errorum extirpatio
per Germaniam minime speranda est. Nam ex
longis & varijs bellorum tumultibus, quibus Ger-

mania nostra multis annis interturbata, Item ob
alia grauamina & incommoda, quæ huic nationi
hactenus incubuerunt, hæc natio pecunijs ac diui-
cijs adeo est extenuata & exhausta, vt etiam iam
pro necessaria iusticiæ ac pacis conseruatione in his
deficiat. Multo maiori itaq; incōmodo & difficul-
tate Hungarorum regno et Croatis petita auxilia
contra Turcam præstare poterit.

Cum aut ordines sacri Romani Imperij nihil du-
biteant, beatitudinē Pontificis pro cōperto habere,
Principes Germaniæ in solutionē Annatarū ad ali-
quot annos sedis Apostolicæ soluendarū, ea lege ac
condicionē consensisse, vt illa in oppugnationem
perfidissimi Turcæ & defensionem fidei catholi-
cæ conuerterentur, Ex quo autem numerus anno-
rum, intra quos annatae illæ solui debebant, nūc lon-
go interuallo transactus sit, neq; annatae illæ a bea-
titudinis suæ prædecessoribus Pontificibus Roma-
nis in hunc vsum, in quem decretae sunt, conuersæ,
Ob id, si modo necessitate exigente, communia
auxilia in oppugnationem Turcæ per Germani-
am essent decernenda & colligenda, causatur inde
populus Germanicus, quare Annatae prius iam
multis in hunc vsum reseruatae, ab hoc opus non
applicentur, auersaturq; alia in se ob hanc cau-
sam grauamina recipere, Ex quo prælati ecclesiasti
pro annatis sedis Apostolicæ soluendis, vt plurimū
suis subditis superindicta, & collectas imponere,
& talia ab eisdem recuperare causauerunt. Quare
illustri. Princeps dominus Locumtenens, alijsq;
principes, & Imperij Romani ordines vehemen-
ter orāt, vt beatitudo Pontificis velit hæc & alia pa-
terno affectu cōsiderare, & illas Annatas, quæ post
obitum

obitum Episcoporum, aliorumque praelatorum, seu ecclesiasticorum, ad curiam Romanam soluendae fuerint, in futurum non exigere, sed illas fisco sacri Romani Imperij applicandas relinquere, vt eo commodius iustitia, pax & tranquillitas nationi Germanicae conseruari, & respub. eo melius per haec ordinari, possitq; Per Germanicam nationem alijs Christianis potentatibus contra Turcam communem hostem auxilia & praesidia praestari, quod alias & absq; eo minime sperandum erit.

ITEM cum beatitudo Pontificis inter alia desiderat informari, quibus medijs huic Lutherano errori commodius obuiari possit, vt ea, quae, per suam beatitudinem prouidenda fuerint, celerius curari possint. Ad haec illustris, Princeps dominus Locumtenens, alijsq; principes & ordines dicunt, quicquid hac in re pro pietate & Christianae religionis deuotione utilitatis et auxiliij praestare poterint, sunt, eruntq; semper ex animo paratissimi, Ex quo autem hoc seculum in omni statu, tam ecclesiastico, quam seculari corruptissimos habeat mores, sintque non tantum ex parte Lutheranae sectae, sed ex alijs causis multi errores, abusus & corruptelae, quae ita inoluerunt, vt istis oportunis remedijs prouideri summopere necessarium sit, ob id, simulq; propter immensam tyrannidem crude lissimi Turcae, quae multis iam annis Christianitati multa incommoda & calamitates varias intulit, hodieq; maiora inferre molitur, Nullum itaque commodius, efficacius & oportunius remedium illustri dominus princeps Locumtenens ceteriq; principes & ordines cogitare possunt, quam quod beatitudo Pontificis, accedente ad haec sacrae
Caesareae

Cæsareæ Maiestatis cōsensu, liberum Christianum
Conciliū, ad locum conuenientem in natione
Germanica, quantotius & celerius quo ad fieri
possit, videlicet vel in Argentoratum, vel Mogun-
tiam, Coloniā Agrippinā, vel ad ciuitatem
Metensem, vel alium conuenientem locum in Ger-
mania indiceretur, nec vltra vnus anni spaciū (si
possibile foret) hęc Concilij conuocatio & designa-
tio differetur, & q̄ in tali cōcilio, cuius qui interesse
deberet, Ecclesiastici, vel laicalis ordinis, non ob-
stantibus quibuscunq; iuramentis & obligationi-
bus, libere liceret loqui & consulere pro gloria sum-
mi Dei, & salute animarum, proq; republica Chri-
stiana, absq; aliquo impedimento, quinimo quilibet
ad hęc debeat esse obnoxius, vt non dulcia, sed ve-
ra & meliora consulat, summa cura & diligentia
per salutem animæ suæ, & absq; aliqua adulatione,
doli vel fraudis suspitione.

Verum quibus modis & rationibus interim
& medio tempore isti tumultus & populi errores
poterint pacari, interteneri, & compesci, maxima
cura & diligentia illustrissimus & serenissimus
dominus Locumtenens, & alij principes consulue-
runt, cum non minima pars istius negocij ex hac
medij temporis intercapedine pendeat.

Itaq; deliberauerunt in primis, ex quo Luthe-
rus & aliqui illius sectatores in ditione ac territo-
rio Illustrissimi ducis FRIDERICI Saxonie
Principis Electoris &c. agant. Ob id illustrissimus
Princeps Locumtenens, & alij ordines Imperij,
apud prædictum Principem Saxonie summa dili-
gentia curare volunt, & per eundem Principem
efficere sperant, ne Lutherus & sui sectatores ali-
quid

quid amplius scribat, edat, & typis excudi faciat, in
dubieq; sibi persuadent, q; prædictus Illustrissi-
mus Princeps Saxoniae, pro sua in religionem Chri-
stianam pietate, & in sacrum Romanum Imperium
obseruantia & obedientia, vt virtute præditum de-
cet Principem Electorem, omnem operam in hac
sit adhibiturus. Curabuntq; simul Illustrissimus
dominus Locumtenens, Principes, & Imperij or-
dines, vt per omnem Germaniam cum diuini ver-
bi contionatoribus siue prædicatoribus diligenter
agatur, ne in populum Christianum spargant, vel
dicant ea, per quæ possit popularis multitudo ad
tumultum vel rebellionem moueri, aut in aliquem
errorem induci, sed q; nihil præter verum, purum,
sincerum, & sanctum Euangelium, & approbatam
scripturam, pie, mansuete & Christiane, iuxta do-
ctrinam & expositionem approbatam, & ab ecclesia
Christiana receptam scripturam doceant & prædi-
cent, omniaq; illa omittant, quæ a populo doctius
& sanctius ignorantur, q; sciantur, quæq; subtilius
indagare, & ad imum vsq; exigere, minime expe-
dit, nihilq; in populo per contionem disputatio-
num moueant, sed quicquid controuersiae fuerit,
vsq; ad determinationem futuri Concilij reseruent.
Ordinabunt præterea Archiepiscopi & episcopi, ac
alii prælati, per suas dioceses viros doctos, probos,
& sacris literis peritos, qui prædicantibus fideliter
& diligenter intendere debebunt. Et si quid ab illis
vel erratum, vel minus idoneum dictum esse offen-
derint, pie, mansuete, ac modeste eos corrigent &
in formabunt, in hunc modum, ne quispiam suspi-
cari possit, vt veritas Euangelica per hoc impediri
quærat. Qui prædicatores, si tales monitores au-

Ista certe
Lutherani
ita constan-
ter seruarunt
vt iam hoc
vno crimi-
ne traducan-
tur. Q; solam
scripturam
sanctam ve-
lint doceri,
An autem
aduersario-
rum libri
idem faciant
& pacem
quærat, ipsi
viderint &
experiantur

E dire

dire nolent nec a suis ineptiis abstinere, debebunt per locorum ordinarios cōgruis pœnis coerceri & puniri. Præterea in omnibus bibliothecis et apud typographos diligentissime, quantum possibile erit, providebunt, ne in futurum aliquid noui typis excudatur, maxime, ne libelli famosi, neq; publice, neq; secrete vendantur. Et ordinabitur apud omnes potestates, vt si quispiam aliquid noui edere, vendere, vel typis excudere voluerit, vt prius per aliquos viros, probos, doctos, & literarum peritos ista reuideantur & recognoscantur, & nisi per eosdem admissum vel approbatum fuerit, minime vëdatur, excudatur, vel publicetur. Et p̄ hæc media sperant, quod poterit hoc tempore istis tumultibus erroribus, & offendiculis commodius mederi, maxime, vbi beatitudo Pontificis in istis grauissimis congruam & debitam faciet reformationem & provisionem, atq; liberum & Christianum designabit Concilium. Per hæc enim maxime satisfieret populari, & nunc fluctuanti multitudini. Etsi hic tumultus tam ilico in totum forsan per ista sedari non posset, nihil tamen dubitant, quo maior pars istius per hunc modum ad tranquillitatem & pacem moueretur. Indubie enim multi probi & boni viri Christiani futurum et proxime indicendum Concilium magno desiderio essent expectaturi.

Postremo de presbyteris, qui matrimonium contrahunt, & de religiosis, qui relictis monasteriis, ad seculum redeunt, de quibus reuerendissimus dominus nuncius Apostolicus, etiam inter cætera meminit, considerant principes, & Imperij ordines, ex quo in legibus ciuilibus nulla pœna specialiter

liter super his sit statuta, ob id congruum & iustum
ipsis visum est, vt tales per eorum ordinarios debi
ta poena sacris canonum constitutionibus super hoc
expressa, vt puta amissione Beneficiorum, & priui
legiorum, & alijs condignis poenis puniantur, & co
erceantur, Et q̄ ordinarij illi a potestatibus seculari
bus in ista animaduersione & punitione minime
impediantur, sed vt pro tuitione iurisdictionis Ec
clesiasticæ eis auxilium & fauorem impendant, &
sup his omnibus publica mandata & edicta faciant,
ne quispiam ordinarios in punitione & coertione
taliū impediāt. Sed quando alias illi votorū trans
gressores in ditione & territorio alicuius Principis
vel potestatis secularis delinquerent, q̄ ex tunc de
bitis & congruis poenis puniantur & coerceantur.

Postremo super his omnibus Illustrissimus
& serenissimus Princeps dominus Locumtenens,
aliq̄ Principes & ordines vehementer, & ex ani
mo iterum atq̄ iterum orant, vt beatitudo Pontifi
cis, simulq̄ reuerendus dominus orator, ista omnia
non aliter accipere & intelligere velint, q̄ a bono,
pio, sincero, & Christiano animo profecta, cogitata,
& dicta esse. Nihil enim est, quod omnes isti prin
cipes & ordines tam ex animo velint, atq̄ cupiunt,
q̄ statum sanctæ, catholicæ, & Romanæ Ecclesiæ,
beatitudinisq̄ Pontificis felicem, incolumem, &
saluum, ad cuius vota, desideria, & obediē
tiam, vt fideles filij, se paratissimos
offerunt, atq̄ commen
dant.

E 2

Replicatio

REPLICATIO PONTI-
ficij oratoris.

ERENISSIME Cæsareæ Lo-
cumtenens, Reuerendissimi pa-
tres, Illustrissimi Principes, & to-
tius sacri Cæsarei senatus ordines
amplissimi, cum pridie, mihi longo
tempore expectanti, datum fuerit
tandem a vobis responsum, in re
Lutherana, volui Illustrissimis dominationibus
vestris non solum verbo, sed & literis indicare, quod
parum mihi illud satisfaciât, & per subsequens Pon-
tifici maximo, ac vniuersæ Christianitati sit minus
satisfactorum. Et omiſsis multis, quæ de pietate, fi-
de, & obseruantia vestra erga sanctissimum domi-
num nostrum & sanctam sedem Apostolicam in
prohemio vestri responsi habentur, de quibus ta-
men nomine suæ sanctitatis vestris Illustrissimis
dominationibus gratias ago, veniam tandem ad ea,
quæ suppletionem, correctionem & declarationem in-
digere videntur, reliqua pro ut stant, quatenus pla-
ceant sanctissimo domino nostro, acceptanda.

Et primo, quantum pertinet ad id, quod Il-
lustrissimæ dominationes vestræ dicunt, & se ex-
cusando asserunt, quod attento, quod populis Germa-
niæ sit persuasum, quod ipsis multa grauamina a
curia Romana sint illata, & ab ipsa multa scandala
& in commoda indies patiantur, non fuisse visum,
sibi expedire, vt sententia Apostolicæ sedis, & im-
periale decretum, debitæ executioni mandetur, ne
inde contingat, peiora & acerbiora mala proueni-
re. Ad hoc replicatur, quod nec sanctissimus do-
minus

minis noster, nec Cæsarea Maiestas, nec vllus
Christianorum Principum expectauit vnq̄ tale a
vobis responsum in hac re dari. Nam si Lutherus
ante sententiam Apostolicam, tot clarissimorum
virorum, ac vniuersitatum iudicijs fundatam, &
deniq̄ ante Cæsareum decretum, ipsiusq̄ edictum
errauerat in vno, post eandem sententiam & de-
cretum errauit in longe pluribus, & nihil reliquum
fecit, quo minus tota orthodoxa religio a funda-
mentis euersa sit. Qua propter, cum poenæ debeant
de iure commensurari delicto, attento, quod indies
magis cum suis sequacibus errauit, & errat, vt no-
torium, debent poenæ ipsæ augeri atq̄ grauari, &
non diminui, prout ex præsentī vestro decreto fit.
Et quantum ad responsum ipsum, ex eo in primis
offenditur diuina Maiestas, cuius causa tam seg-
niter curanda proponitur. Offenditur Pontificis &
Apostolicæ sedis dignitas, offenditur postremo
imperialis culminis celsitudo, quorum decreta &
ordinationes tam impune suspenduntur, abrogan-
tur, deprimunturq̄, offenditur & pariter comunis
honor vester, cum omnes vnanimis interfueritis
eidem imperiali decreto decernendo, & vestram
auctoritatem præstando. Nec satisfacit illa ratio, q̄
propter scandala euitanda, dicta Apostolica sen-
tentia, & imperiale edictum, exequi non debeant.
Nam non sunt toleranda mala, vt proueniant bona,
& magis sunt curanda ea, quæ pertinent ad animæ,
q̄ ad corporis salutem. Nec videntur excusandi,
qui Lutherum sectari velint, quod propter sibi in-
flicta scandala & grauamina a curia Romana (etiam
si verum illud esset) deberent ab vnitāte catholicæ
fidei propterea resilire, & in psundū malorum se
præcipitare.

Nam omnia potius mala deberent æquo animo et patienter sustinere, quam se & animam suam, cum animæ periculo in præcipitiū dare. Et si illud in omni tempore prestare debuissent, quanto magis deberent resipiscere? cum intelligant, deum optimum maximumque dedisse ecclesiæ suæ sanctæ pastorem optimum, pastorem inquam sanctissimum, eundemque Germanum, qui non solum uniuersam ecclesiam sit curaturus & instauraturus, sed etiam Germaniam suam ad pristinam pietatem restitutus, ac pluribus & insignibus donis, in his quæ honeste poterit, illustraturus. Quare principes illustrissimī et excellentissimī, vos totis affectibus rogo, & vehementer obtestor, vt his rationibus verissimis adducti, velitis, ante quā huiusmodi celeberrimus vester conuentus dissoluatur, omnino statuere, & firmiter deliberare, vt eadem apostolica sententia, ac imperiale edictum exequatur, et executioni mandetur, sine aliqua diminutione, cum ex hac magna pars, quinimo tota Germaniæ salus dependeat. Et si in aliquibus Germani populi, vt asseritur, sunt a curia Romana grauati, illud declarent, Nam semper apostolica sedes, quæ est mater piissima omnium oppressorum, parata erit, illos subleuare, & pro viribus iuuare, & tueri.

Quo ad seditiones & discordias, quæ sunt inter ecclesiasticos, & seculares principes Germaniæ pacandas, ac ad articulos dandos & eosdem moderandos, respondetur, quod sanctissimus D. N. vbi eas seditiones, discordias intellexerit, pro officio humeris suis incumbenti, curabit, vt omnino componantur, & extinguantur, cum non minus habeat
in filios

in filios suos & ecclesie temporales principes, ac
habet eosdem ecclesiasticos. Pariformiter mode-
rabitur omnia inter eos, vt vnusquisq; habeat quod
suum est, & neutri iniurietur.

Quoad Annatas non persoluendas Romæ, sed
in Germania retinendas, pro sustentatione impe-
rij gubernandi, habita ea declaratione, quæ facta
est verbo, de difficultate, quæ fieri possit ad eam con-
cedendam, reseruatur responsio ipsi Pontifici, quæ
dabitur, vel imperiali regimini, vel futuro princi-
pum conuentui, prout magis expedire suæ sancti-
tati videbitur.

Quoad Consilium quod datur per Illustrissi-
mas dominationes vestras, quo attentis legitimis
causis, quas adducunt, sanctissimus dominus no-
ster debeat conuocare oecumenicum generale
concilium, replicatur, quod illud speratur non debe-
re displicere suæ sanctitati, ob omnes præcipue illas
causas, tamen petitur, vt illud concilium alijs verbis
magis idoneis reformetur, & quo tollantur ea, quæ
possent aliquam vmbra facere suæ sanctitati, prout
est, quo sua sanctitas debeat conuocare Concilium
de cōsensu Casareæ Maiestatis, quod sit liberum, &
quo relaxentur iuramenta, Item quod ponatur ma-
gis in vna ciuitate, quam in alia, & similia, etc. Quia
nisi tollerentur ista, videretur sanctitati suæ ligari
manus per illustrissimas D. vestras, prout in voce
declaratum est.

Quo ad prædicatores, qui in posterum fide-
libus habebunt prædicare verbum dei, replicatur,
quo seruari debeat illud, quod sanctissimus domi-
nus noster nuper pie, & sancte statuit, & ordi-
navit

Hic vidæ,
An Roma-
ne Curie ty-
ranni, poss-
sint ferre
Concilium
liberum.

Quæ ipsi no-
cant ligari
manus pon-
tificis,

ordinavit, de venerabilium fratrum suorum consilio
& assensu. Quod est, ut stante ista perniciose secta
in Germania, nullus deinceps possit predicare verbum
Dei per civitatem vel diocesim alicuius, nisi
ille talis prius fuerit examinatus per Episcopum,
vel officialem suum de doctrina & sufficientia sua,
& eadem fuerit ab eo approbata, vel pro pia &
Christiana reputata. Et pariformiter, nisi ille talis
fuerit ad munus predicandi, per eundem Episco-
pum, vel suum Officialem institutus, qui habeat
etiam illum amovere & castigare, quando a recta
via ceciderit. In caeteris placet, quantum de dictis
predicatoribus per Illustrissimas D. V. responde-
tur, id est, quod predicent Evangelium cum inter-
pretatione scripturae, quae sit per Ecclesiam appro-
bata.

Quo ad impressores & venditores, seu alios
diuulgatores Lutheranorum librorum, & alio-
rum, qui sectam suam sustinent & fouent, replica-
tur, quod nullo pacto placet data responsio, quod cur-
rabunt Illustrissimae dominationes vestrae prouid-
ere, quantum possibile erit, ne tales libri impri-
mantur, vel vendantur &c. Sed dico in hoc, prout
in alijs totaliter deberi exequi, sedis Apostolicae &
imperialis celsitudinis sententia, id est, quod libri
impressi & imprimendi comburantur, imprimen-
tes vero & vendentes, seu alios diuulgantes dictos
libros, iuxta easdem sententias puniantur, Et in hoc
maxime peto, deberi aduertiri, nam in hoc stat tota
vis, pro ista perniciose secta comprimenda, ne tales
libri amplius inueniantur. Nam ex illorum lectio-
ne omnia haec mala profecta sunt. Et quantum per-
tinet ad id, quod nullus possit in posterum libros
nouos

nouos imprimere, nisi illi tales libri prius videantur & examinentur per aliquem virum doctum. dico, in hoc non debere recedi a constitutione modernæ Concilij Lateranensis, quæ iam est in usu, & est, vt nullus sub pœnis in ea contentis, possit aliquos libros imprimere, nisi per ordinarium Episcopum loci, vel eius officialem tales libri lecti & examinati, ac pro Christianis reputati et habiti sint,

Quo ad clericos, qui vxores ducunt, replicatur, quod illa, quæ pro responsione scripta sunt, non displicere videntur, quando in cauda aculeum non haberent. Propter quod petitur illa verba declarari, quæ sunt in fine capituli dicti responsi sub eisdem verbis, Sed quando alias illi votorum transgressores in ditone et territorio alicuius Principis vel potestatis secularis delinquerent, quod ex tunc debitis & congruis pœnis puniantur & coerceantur etc. dico, q̄ si talia verba intelligi debent secundum prædicta, id est, quo tales puniantur a suis iudicibus ecclesiasticis, bene stant, sed si referantur, quod seculares principes vel potentes illos punire debeant, in hoc dico, & instantissime peto tale responsum, vt pote, contra libertatem & ius ecclesiæ, omnino corrigi debere, & reduci ad verum sensum. Nam si Principes seculares auderent tales iudicare, & in eos iurisdictionem exercere, esset ponere falcem in messem alienam, & tangere eos, qui sunt peculiariter Christo reseruati, nec ob transgressionem voti, seu ob apostasiam præsumant credere Principes, tales ad suam potestatem, vel iurisdictionem deuolutos esse, si delinquent in suis dominijs, vel territorijs, cum propter talem transgressionem,

F vel

(Sanius)
Quia isto re-
sponso fue-
runt infani
& inconsul-
ti, prorsus
etiam barba-
ri, quod
Romanas
bestias non
adorarint.

vel ab usum ordinis sui non desinant propterea esse de iurisdictione Ecclesie. Quia cum remaneat illis character & ordo, semper sunt in eiusdem Ecclesie potestate. Vnde in tali causa, quod si in dominis Principum delinquant, ipsi Principes denuncient illos suis Episcopis, vel alijs superioribus, qui eos castigent corrigant, & si opus fuerit, pro viribus suis dictos Episcopos seu superiores brachio suo iuuent, & alias praeesto sint.

Super quibus omnibus & singulis petitur per me nuncium apostolicum, habita matura deliberatione, ab Illustrissimis dominationibus vestris, melius, clarius, sanius & consultius responderi.

QVAMVIS PRINCIPES, ET
reliqui ordines Germanicae nationis iterum pro verbis verba dare potuissent, quum tamen alijs magis necessarijs occupati essent negocijs, Pontificum oratorem priori responsione contentum esse iusserunt, donec grauamina nationis Germanicae summo Pontifici transmissa forent, ac inde manifestum fieret, num verba eius tam blanda, facta etiam debita, sequutura essent.

Sacri

SACRI ROMANI IMPERII

Principum ac Procerum grauamina centum, quæ
aduersus Sedem Romanam, ac totum Ecclesiasti-
cum ordinem Oratori Pontificiæ Sanctitatis,
in Comitijs Germanorum Principum No-
rembergæ. Anno &c. xxij. inchoatis, fi-
nitis vero. xxij. proposuerunt.

Postquam relatio per Oratorem
Sanctitatis Pontificiæ Comitijs præ-
dictis, coram Maiestatis Cæsareæ
Locumtenente, Electoribus, cæte-
risq; Principibus, ac Imperij Stati-
bus, ibidem congregatis, habita, ac
Breue, quod vocant Apostolicum,
eiusdem Romani Ponti. in consultationem forent
deducta, desuperq; responsio consulta & conclusa,
ac eidem Oratori & Legato Pontificio, in scriptis,
nomine totius Romani Imperij tradita factaq; es-
set, forte inter alia, mentio non infrequens, grauam-
inum atq; onerum Romani Imperij Procerum,
quibus iniquius, quam par sit, ab Ro. Ecclesiæ Cle-
ro premerentur, placuit Principibus ac cæteris Im-
perij ordinibus, hæc ipsa quæ contra Ecclesiæ Ro-
manicæ Primores, se in medium adducturos polli-
citi erant, grauamina, paulo altius a Principio,
singillatim per classes, & quam potuit maxime per
ordinem digesta, repetere, recensereq;, ac ita de-
scripta fufius legato Romano, ferenda secum trans
Alpes, dare, rogareq; hunc, vt apud Sedem Aposto-
licam curare velit, quatenus onera hæc, non feren-
da Germanis, e medio tollere, emendareq; Sancti-
tas sua non dedignetur. Quemadmodum prædicta

F ij hæc

hæc in responsione supra memorata, omnia latius continentur. Itaque per compendium, ut sequitur, Germanicæ nationis onera hæc iusto grauiora, digesta, ac oratori Pontificio, qui se nomine Sanctissimi Rom. Præsulis, ita sincere ac Christiane obtulerat, tradita sunt, quo sæpe dictus orator ac legatus Pontificius, hæc inde sanctitati legantis referre, ac apud eundem pro Germanis Principibus & Proceribus, & totius Imperij Romani ordinibus, interpellare possit. Sunt autem grauamina supra memorata, quæ per capita nunc sequuntur.

GRAVAMINA SEDIS APOSTOLICÆ, non ferenda Germanis, ac primum de Dispensationibus ære redemptis.

Inter reliqua onera, vel illud minime postremo loco est collocandum, quod constitutionibus humanis multa prohibentur, imperantur item multa, quæ nullo diuino præcepto, vel interdicta sunt, vel imperata. Quod genus sunt, Matrimoniorum tam innumera excogitata obstacula, ex affinitatis, publicæ honestatis, cognatione, spirituali, legalique, & consanguinitatis, tam multis gradibus originem trahentia. Ciborum item usus interdictus, quos Deus tamen ad hominis necessitatem creauit, ac cum gratiarum actione promiscue sumendos Apostolus docuit. Hæc nimirum, atque ipsi similes complures humanæ constitutiones, eousque ligant homines, donec pecunia, sibi harum legum gratiam a statuentibus impetrent, ut ita pecunia faciat diuitibus licitum, quod tenuibus gratis sit prohibitum. Illicitisque his legum ac constitutionum humanarum reſtitiaculis, non modo magna nummorum copia a Germanis

Germanis est expiscata, e Germania & trans Alpes
lata, sed & maxima inter æque Christianos orta
iniquitas, plura offendicula, similtates, dum tenues
hisce laqueis vident se illaqueari, non ob aliud, nisi
q̄ spinas Euangelicas (ita enim Christus diuicias
non semel appellat) non possideant.

DE TEMPORE INTERDICTO

2 Pari modo agitur etiam cum celebrandis nup-
tiarum solennibus, a dominica Septuagesima, qua
cantatur in ecclesia, Circumdederunt me, etc. sub
Quadragesimæ vsq̄ initium quo, tempore ab eccle-
siæ Romanæ primoribus, vndiq̄ nuptias celebrari
interdictum est. Quum tamen interim et ab eccle-
siasticis & a secularibus passim sine discrimine pub-
lice genialiter viuatur. Sed ita demum interdic-
tum illud procedit, si gratis hoc facere quis inten-
dat. Qd̄ si nummi spes refulserit, iam q̄ primum
erat prohibitum, impune ac libere facere licet. Est
enim & hoc graue Germanorum crumenis retias
culum, quo extrahuntur nummi, Nec minus in-
terim grauamen, quo pauperis diuitisq̄ longe dis-
uersa in relaxandis his constitutionibus, sit conditio.

DE ONERIBVS PAPALIVM indulgentiarum.

3 Illud importabile sã olim increbuit Romanarũ
indulgentiarum onus, quando sub persona pietatis,
quum aut Basilicas Romanas construere, aut pro-
fectionem in Turcas parare polliciti sunt Romani
Pontifices, omnem a simplicibus, nimiumq̄ credu-
lis Germanis exuxerunt pecuniarum medullam.
Et quod longe maioris est faciendum, per has im-

Nota fructus indulgentiarum. Sic pascit Papa oues Christi sacris Bullis suis, Ectū dubitas adhuc esse Pastorem vniuersalem Ecclesiæ.

posturas, ac earum conductitios præcones & prædicatores, profligata est germana Christianorum pietas, dum qui extrudere volebant venales suas **BULLAS**, laudes suis mercibus occinebant, miras & inauditas condonari per emptitias has condonationes, nedum noxas præteritas, aut futuras viuentium, sed & functorum vita existentium in Purgatorio (quod vocant cantores illi indulgentiarum) ignis, modo numeraretur aliquid, modo tinniat dextra. Atq; his mercium nundinationibus, simul & spoliata est ære Germania, & Christi pietas extincta, quando quilibet pro precij, quod in has merces expenderit, modo, peccandi impunitatem sibi pollicebatur. Hinc stupra, incestus, adulteria, periuria, homicidia, furta, rapinæ, fœnora, ac tota malorum lerna semel originem sibi traxerunt. Quod enim malorum amplius iam horrebunt mortales, quando sibi peccandi licentiam ac impunitatem, nedum in vita, sed & post, obitum, ære, licet immodico, comparari posse a nundinatoribus illis indulgentiaris, semel per suasum habent: maxime Germani, quibus per hos veræ pietatis fucos, sub religionis persona, nihil persuaderi difficile est: vt ingenio plane ad pietatem credulo est Germania.

4 Et licet indulgentiæ hæ non semel in hoc ad Germanos missæ sint, quasi ex corrasa earum venditione pecunia, fideles contra barbaros essent tutandi ac defendendi. Euentu tamen compertum habent Germani, pecuniam hanc, non in rem fidei, aut alioqui reipub. Christianæ necessariam, sed in propinquorum luxum, ac subleuandam familiam ipsorum

ipforum esse verſam, quo vno, bina hæc nata ſunt
perſæ maxima incommoda, q̄ & offendicula orta
ſunt ſimplicibus, & q̄ nunc Germani toties ſen-
tientes luſam fidem, quum vere iam res poſtulat,
vt contra Turcas inſtituatur expeditio bellica, nul-
lis rationibus perſuaderi ſe patiuntur, vt credant,
quod res ipſa fere notorium facit, Ita ſcilicet inſtare
ceruicibus noſtris curdeles Turcas, ſuſpicantes ſem-
per, prioribus ſimile quippiam agi. Quæ vna ratio
eſt, vt tam ægre manus contra Turcas iungant.
Quantorum ergo malorum & in rebus temporalis
bus, ac Chriſti fidelium conſcientijs, cauſæ fuerint
Romane Indulgentiæ, ſanctitas Apoſtolica pro ſub-
limitate captus ſui, exigua opera, vel inde, ſi non ex
re vlla alia, coniectura conſequi poterit.

5 Præterea Papalis Sanctitas, cæteriq̄ Episco-
pi, ac ecclſiæ Romanæ columnæ, caſus aliquot ſuæ
tantum abſolutioni reliquos fecerunt, quorum ſi
vnum aut alterum commiſeris, iam aut nume-
randum, aut abſolutione tibi carendum eſt, nempe
q̄ in hoc reſeruati ſint, vt vel inde nummorum ali-
quid eis acereſcat. Quod ex eo conijcere licet, qui
in caſibus etiam quantum uis pro tempore honeſ-
tis, aut neceſſarijs, nunquam tamen, niſi numeretur
aliquid, diſpensant. At ſi nihil attuleris, numerave-
riſue, indiſpensatus perpetuo maneat oportet.

6 Verum, ſi quis vnde numeret, habeat, iam
nedum præſentes indulgentur harum conſtitutio-
num tranſgreſſiones, ſed & in futurum impune, vt
eas ipſas

eadem ipsas transgredi liceat, indulto permittitur. Quo fit, ut ansam inde accipiant ij, cum quibus ita dispensatum est, peierandi, homicidia, adulteria, & similia flagicia perpetrandi, quando quilibet ex sacerdotum vulgo, absolutionem emptitiam virtute indulti his impartiri potest. Quae malorum seges tota ex habendi libidine, aurique sacra fame, qua nunc Ecclesiasticorum nonnulli misere excruciantur, originem ducit.

DE PRAEDICATORIBVS IN dulgentiarum Stationariis

➤ Est & aliud Indulgentiis vendendis addictum hominum genus, quos Stationarios vulgo vocant, hi rusticorum plerumque abutuntur simplicitate, dum omnes vicos, villas, pagos, angiportus, omniaque peragrant castella et oppidula, praedicantes Sancti cuiuspiam, Valentini puta, Hupertii, Cornelii, Anastasii sanctimoniam, ac quantum ad rem familiarem addat, si quotannis hunc vel illum munusculo aliquo, (quod eis Stationariis scilicet in commodum cedat), demulceas. Inscribebantque dehinc simplices, sub Sancti alicuius numen ac tutelam, promittentesque, ut hoc aut altero morborum genere vacaturus sit, qui eis annum censum penderit. Quae omnia in hoc excogitata sunt, ut simplices illi ad viuum usque exugantur. Nam primum hoc negotium a sancto Antonio coeptum, in innumera morborum genera, de hinc siveit diduci, ita ut vix supersit morbus nunc aliquis, cui Stationarii non & peculiarem Sanctum, tanquam tabernae vel negotiationi praeposuerint. Processitque eo usque eius mali

malis serpigio, ut pauperum ac simplicium illorum,
Quæstuarij ac Stationarij prædicatores. sanguinem
uorent & medullam, dumq; illi vna cum liberis suis
is, necessarijs spoliantur, in delicijs & luxu plus q̄
Sybaritico degunt Stationarij. Quæres & in pri-
mis præsentem sibi Sanctitatis Apostolicæ medi-
cinam postulare videtur, quo interdiceretur Episc-
copis, cæterisque Ecclesiæ primatibus, ac eorum vica-
rijs, ne pro legationis seu functionis huius admissio-
ne quidpiam post hac acciperent precij, neue eas
omnino tolerarent amplius, aut quantum per eos
staret, paterentur.

S Nec minus & in hoc a religiosis grauantur
prophani, maxime pauperes, quibus res est angusta
domi, Nempe q̄ mendicitas ordinum mendican-
tium nihil in rure, neq; in vrbe finit non peragra-
tum, dum a terminis, quos peruagantur, Termina-
rij dicuntur, Quas quidem peruagationes contra
ordinis eorum statuta, neq; etiam ad necessitatem,
per auaritiam insatiabilem adinuenerunt. Ita enim
fit, ut quum in oppidulo, aliquando non admodum
celebri, sed perexiguo, duo, tria, aut eo amplius illo-
rum sint conuenticula, in quæ, omne quicquid elee-
mosynæ vndiq; disquiri potest, confertur, dum ta-
men interim morbo aut senio confecti ciues vel in-
colæ, qui per ætatem ex laboribus & sudoribus
suis, vna cum vxoribus & liberis honeste vixerant,
egeant, fame & inedia pereundū necesse habeant.

Itaq; rogant Sanctitatem Apostolicam, Im-
perij Principes, cæterisque Status, quatenus sanctitas
sua, paterno animi affectu, offendicula & grauami-
na hæc Indulgentiarum, dispensationum, Statio-
nariorum

nariorum, Terminariorumq̄, e medio tollere, atq̄
ita negotium temperare velit, ne libertas Christiana,
seruitute humanarum constitutionum penitus
extinguatur, illaqueenturque conscientia Christiani
delium mandatis hominum, quibus nullum est pec
catum maius, quam nummis carere. Non vltra
enim quicquam prohibent, quam si gratis contra
uenire quis velit, & dispensant ilico quod prohibu
erant, numerata scilicet pecunia ampliore. Verum
quod sincerius cum fidelibus Christi, tanquam cum
suis ouibus agatur, instruaturq̄ potius ad pietas
tem & charitatem mutuam, ex iussione Christi, q̄
ad obseruationem cuiusuis traditionis humanae, for
midine poenae. Ac si errare eas aliquando labiq̄ con
tigerit, moneantur, & subleuentur potius fraterne,
quam ita seruiliter ac dure tractentur. Quo omni
bus paulo notius fiat, pastorem cupere potius &
querere salutem ouium, quam priuata compendia,
ac earum lanam.

QVAM INIQVECAVSSA EPRO
phanae in prima instantia ad Romanam tribunal
iudiciarium trahantur.

9 Quum nedum iuris ratio, sed & rei ipsa se
ries postulet, vt distinctiae sint iurisdictionum limites,
& vt quilibet Ordinarius suis sit finibus contentus,
alterumq̄ in exercenda iurisdictione non disturbet,
minime tamen Pontifices Romani pro tempore
existentes, aequitatem hac communem considerarunt,
sed neglecta hac, ad petitionem personarum eccle
siasticarum, laicos non raro in causis etiam proph
anis, puta hereditatum, aut pignorum, & in prima
quidem

quidem instantia, coram se Romam citari ac in ius
vocari fecerunt. Quæ res nedum ita, vt prædictum
est, in ius vocatis, sed & totius Romani Imperij or-
dinibus, cedit in iacturam, perniciem, contemptum,
ac iurisdictionis de honestationem diminutionemq̃.
to Item cum Romæ quispiam, etiam laicus, in
terposito iuramento asserit, se non sperare iustitiam
apud iudicem competentem in Germania assequi
posse, protinus ad tale iuramentum admittitur, ac
citatio ei contra partem aduersam decernitur. Sicq̃
processus a iudice ordinario ex Germania Romam,
nec iudice interpellato, nec parte aduersa monita,
protrahitur, inde iuramenti per textu, nec fori dec-
linatio, nec vlla admittitur probatio, etiam si plane
doceri posset, auctorem illum peierasse. Quæ res
si altius radices ageret, nec principijs resisteretur,
omnes tandem causæ ad Romanæ Curiaë tribunal
deuoluerentur, ordinarij q̃ vniuersi sua priuarentur
iurisdictione. Quod non solum contra omnem ius-
titiam, sed etiam intolerabile foret.

Eapropter sacri Romani imperij Status Sanc-
tatem Apostolicam rogitant, vt prædictum onus
in Ro. Curia posthac non tolerare uelit, sed curare,
vt de hinc nemo vel Ecclesiasticus, vel Secularis, ob
causam prophanam, in prima instantia, Romam
in ius vocetur, sed personæ & causæ hæ ordinario
iudici, cui immediate subiacent, relinquuntur. Vt
traq̃ hoc, amplius contra æquitatem nõ grauentur.

DE CONSERVATORIBVS, AC
cæteris papalibus iudicibus.

II Item est & aliud iudicium Papalium, per quos
æque ordinaria attenuatur iurisdictione, genus, quos
conseruatores vulgo vocant, eos Episcopi, cæteriq̃

Ecclesie Principes, ex primatibus, vel Abbatibus, suae Diocesis a sede Apostolica in hoc impetrare solent, vt coram his, omnes illorum causae & lites quas iam olim instituire cogitant, dirimantur, euocenturq; per hos in ius personae seculares, nobiles & plebei, in causis omnino prophanis, licet actoribus iustitia per ordinarium tribunal nunq; fuerit denegata. Quod si vocati in ius ire recusauerint, n̄ contra ius acphas excommunicatione, licet nulla, feriuntur, cuius rei innumera adduci possint exempla. Ac si, vt capit negocium, procederet, breui eorum veniremus, vt omnes causae prophanae, ad conseruatores hos, caeterosq; iudices Ecclesiasticos, laicis nedum suspectos, sed & alioqui incommodos, pertraherentur. Quod vt est intolerabile Germanis Principibus, ita & aperta fronte, cum sacri Romani Imperij pugnat constitutionibus ordinatis, quae clare & expressim volunt ac exprimunt, q̄ nemo alium ex ordinario ad incompetens tribunal in ius pertrahere debeat. Qua propter Imperij Principes, Proceres, ac Status, Sedi Apostolicae supplicat, vt grauamina atq; onera haec radicitus funditusq; tollantur & abrogentur.

DE PAPALIBVS DELEGATIS ac commissarijs.

12 Item San. Pontificia ad Ecclesiasticarum personarum petitionem, iudices delegatos & commissarios, tanq; Ecclesiasticos iudices per Germaniam concedere solet, vt impetrantes de hinc itaicos, cuiuscumq; etiam dignitatis vel praeminentiae, coram ita delegatis, in causis prophanis, iudicio conuenire possint. Quod vt de facto saepe numero praer

ro præsumunt, ita excommunicationis pœna mādātā sibi inter partes iurisdictionem defendere conantur. Quæ omnia & in perniciem personarum secularium, & in iurisdictionis Germanicæ ac ordinariæ iacturam vergunt & attenuationem.

QVO PACTO ECCLESIAE PRAE
lati per sedem Apostolicam, ex Episcoporum
ordinaria iurisdictione, ac cæterorum suo
rum defensorum tutela ex
imantur.

13 Insuper & hoc moluntur summi Pontifices, monasteria aliquot eximendo, vt ab Episcoporum, eorum, s. ordinarijs, ac defensorum, protectorumq; aliorum, iurisdictione ita exempti, reddantur immunes, immediateq; subiaceant sedi Apostolicæ, quæ res non tantum prædictis ipsorum ordinarijs ac defensoribus, sed & toti Romano Imperio cedit in iacturam, tum quando collatio pecuniaria pro Imperij necessitate, viritim Imperij Statibus indicitur (Ita enim fit) vt ipsi per se ab oneribus publicis exempti, immunitate sua gaudeant. De hinc etiam auxiliares manus Episcopis ac defensoribus suis, quod ante hac facere necessum habebant, non porrigant, per quam technam Romani Imperij attenuantur nerui, ac decrescunt plus iusto vires. Qua propter & hic Imperij proceres ac Status rogant, præfata onera exemptionum abroganda, tollenda, emendandaq; ac monasteria hæc Episcoporum & defensorum ordinariæ iurisdictioni relinquenda. Vt vel inde Imperium Romanum per sedem Apostolicam ita enervatum, vires pristinas eo celerius recuperare queat.

DE ATTENUATIONE IURIS,
quod vocant, patronatus.

14 Item, quum per mortes possessorum pro tempore beneficia vacare incipiunt, quorum ius patronatus ad laicos spectat, seu ecclesiasticos, tum conantur & Papalis Sanctitas, & eius oratores vel legati iuri huic derogare, hoc modo, vt conferant beneficia ita vacantia, Curtisanis, aut alijs quibuscunq; libuerit, ita, vt patronis ipsis ius suum pascendi per hoc adimatur, auferaturq; ac interim hoc praetextitur a sede Apostolica, quasi praeventioni hac in re sit locus, vt qui prior beneficium illud contulerit, quod hac teneat collatio, licet patroni tempus quoddam habeant, intra cuius metas, beneficia sua libere, & a nemine praeventi, conferre possint. Eam ob rem patronis laicis & ecclesiasticis ex fictitia hac praeventione multa oritur iactura. Quae propter Sa. Ro. Im. Status sanctitatem Apostolicam rogitant, vt talia grauamina atq; onera aboleat, & post hac beneficia vacatura, suo quaeq; patrono relinquuntur, nec permittendum Curtisanis, vt dehinc vel per iudiciorum ordinem, vel suapte ingenio ad talia beneficia se ingerant, sed statuto irrevocabili sancendum, si quida quoquam contra patronos beneficiorum ordinarios, praetextu imaginarij istius iuris, praeventionis, vt praemittitur, fuerit attentatum, quod omne id nullius sit momenti, viribus careat, sitq; ipso iure nullum, casum, & invalidum.

DE ECCLESIASTICIS, QUI ROMAM,
vel inter eundem Romam, mortem
oppetunt.

Item

15 Item, & tum Curtisanis, ceterisque, vt prædic-
tum est, inhabilibus personis, per sedem Apostoli-
cam vacantiâ, collata sunt, officia ac beneficia, cum
familiares sanct. suæ, aut qui curiæ seruirent, vel in
anno, quod vocant, Iubileo, inter eundem Ro-
mam, aut etiam Romæ agentes, mortem oppetis-
sent, tanquam si beneficia hæc sedi Apostolicæ es-
sent commissa, recte atq; feudorum collatio com-
mittitur. Nec consideratur a Pontificia sanctitate,
talia beneficia vel officia de iure patronatus, sint
nec ne, per quod ecclesiastici & laici patroni feuda-
rarij denuo etiam iure suo patronatus Ordinario,
priuari sunt & spoliati.

16 Quin etiam aliquando, quum ij qui bonis,
aut multis præditi sunt hœficijs, Romam veniunt,
a Curialibus Cardinalium tanquam officij gratia
ad mensam inuitantur dominorum suorum, inde
clam adhibentur testes & notarius, quorum inter-
uentu conficiuntur instrumenta, quibus cum suo
tempore probari possit, tales fuisse Curiales Car-
dinalium, ac ideo beneficia eorum esse in perpetuum
affecta, quam doli ac fraudis res hæc sit plena,
vnusquisq; bonus facile perpendere potest.

Q V O P A C T O S V B P R A E T E X T V
familiaritatis Papalis curiæ, multorum Benefi-
ciorum per Curtisanos impugnetur collatio
etiam si possessores illorum longe ante
hactalibus fuerint beneficijs in-
uestiti.

17 Nec minus & illud fuerit huc vsq; fuit, vt vl-
tra prædicta, omnia quorundam magni pensu Bene-
ficiorum, sub nomine officialium vel familiarium
Papæ

Papæ & curiæ papalis, per idiotas & alioqui inhabiles personas sit impugnata collatio, ac per illos conatum, tentatumq; si quo modo fieri posset, ut beneficia hæc in Commendas seu Prouisiones (ita enim ipsi vocant) vertere, ac censibus annuis obnoxia reddere queant, hinc prætendentes, regressus, reservationes, pensiones, & plura alia incompatibilia, sibi in his competere. Quibus technis ac doli malis, beneficia illa penitus exuguntur, eneruantur, attenuanturq; cum perpetuo Romanæ curiæ pensionibus annuis seruiunt, fitq; ut Germanorum vtcumq; habilium, nemo vnq; adhæc aspirare possit.

18 Item, obuiam veniunt & tum Germanis non ferenda a Curtisanis onera. Ita enim per Germaniam subtili ingenio beneficia venantur, ut consentur viris, presbyteris ætate & integritate vitæ spectabilibus, qui beneficia sua, absq; omni controuersia, iusto titulo & bona fide, multos iam annos quiete possederant in longeuâ possessione, negocium facere, possessionem inturbare, ad Romanam curiam personaliter, ut compareant, in ius vocare, ac mille alijs artibus ita eos adigere, ut transactiones quantumuis iniquas, inire necessum habeant, modo supremos hos annos quiete agere velint. Coguntur enim hoc, quo dictum est modo, a Curtisanis ad pensiones annuas, reseruata, & id genus alias præstationes. Atq; hoc agunt Curtisani nebulones, non propria, ut ferunt, auctoritate, sed Romanorum suorum statutorum ac regularum, quas vocant, Cancellariæ. Quæ constitutiones omnes quotidie pro libidine Curtisanorum finguntur ac resinguntur, cum derogatur prioribus non admodum,

admodum, vt videbatur, æquis, & ferunt iniqui-
ores. Quare nedum senio confectis beneficiorum
possessoribus harum decipularum atq; fraudum
rudibus, sed & beneficiorum collatoribus impo-
nunt mille instructi dolis Curtisani. Nam etsi pos-
sicens Beneficium presbyter, cum Curtisano liti-
gatore fictitio, non transgat, tamen ita sibi litem fa-
cit præstigiator ille Curtisanus, vt si pendente effica-
ta hac controuersia, moriatur beneficij, vt prædic-
tum est, litigiosi possessor, quod de hinc continuo
litem faciens, neglecto collatoris ordinario iure, in
possessionem eius beneficij mittatur. Eapropter
denuo atq; iterum Sa. Ro. Imperij Status iustas
sanctitati Apostolicæ fundunt preces, velit enu-
merata omnia Curtisanorum importabilia onera emen-
dare, ac penitus abrogare. Neue illis post hac per-
mittere, vt beneficia Germanorum libera, per mac-
hinationes prefatas, oppugnare impune audeant.

QVOMODO PROVISIONES EC- clesiasticarum dignitatum Romam per- trahantur.

19 Item, quæcunq; dignitates, seu beneficia
pinguia, vtputa, Præposituræ, Decanatus, Cantora-
tus, ac cætera officia, Canonicatus, Ecclesiæ cura-
tæ, & beneficia simplicia, quæ sub mense ordinario,
extra Romana mœnia vacare incipiunt, quorum
ante hac ed ius ordinarium patronatus ecclesiasti-
corum & laicorum spectabat collatio, & electio,
tum excogitatur a Romana sede, iuris patronatus
ab ordinarijs collatoribus abalienatio, maxime, si
possessores pristini beneficiorum aut officiorum
H dignitatu

dignitatumue talium, familiares vel officiales Papæ aut Cardinalium fuerunt. Ideo rogant Ro. Imp. Status, prædictum etiam onus e medio tollendum, ac patronos collatores ordinarios apud collationem electionem, præsentationem, denominationem talium dignitatum ac beneficiorum, iura s. ordinaria defendendos, ac defensos manutenendos. Nec curandum, vtrum familiares, vel officiales Romanæ curiæ fuerint, qui beneficia hæc possederint, regressum accessumue, aut aliud quoddam ius imaginarium ad ea habuerint, ita quod tale ius præteritum ordinario patrono ac collatori, nunc & posthac nullum faciat præiudicium, nullamq; generet iacturam, sed per omnia iura ordinaria sinantur illæsa.

DEREGVLIS CANCELLARIÆ
Papalis, nouis technis & reseruatis super casibus futuris.

20 Ad hæc Cancellariæ Romanæ, regulæ, quas ad sua compendia subinde excogitare solent Curiosi, ac toties ferre ac reuocare, nec non & aliæ subinde nouæ artes excogitare cæperunt, quibus beneficia ecclesiastica ex Germania Romam eo facilius pertraherentur, aggrauarenturq; ita, vt si Germanorum quispiam, beneficiorum aliquod ambiat, id quod non aliunde, quam ex Curtisanorum manu, magna numerata pecunia, aut pensione annua reseruata a se qui possit. Neq; in hoc Curtisanorum inexplebilis auri sitis contenta quiescit, quin nouas quotidie artes excogitet, qualis est & illa, cum super beneficio aliquo vacaturo, duo aut tria millia aureorum ad futuros casus reseruantur, collatoribus ordinarijs, tam ecclesiasticis, quam secularibus, eorumq;

rumque iuri ordinario, ac ipsis denique ecclesiasticis beneficijs in prae grande exicium, perniciem, attenuationem & detrimentum. Nam quum casus aliquis futurarum reservationum existit, assequiturque is beneficium, cui prius tot reservata erant super hoc millia, tum ad supremam opem, technas profecto inauditas, confingunt, permutationum, s. reservationem, surrogationem, reservantes sibi regressum, accessum, atque alias id genus decipulas, quibus ius ordinariorum collatorum ita exhauritur & attenuatur, ut aut nunquam, aut vix tandem post multorum annorum curricula, patroni ac collatores ordinarij ad ius suum patronatus peruenire possint.

DE ECCLESIASTICIS BENEFICIIS, curatis, & non curatis, in genere.

21 Nec minus & illud in Romana curia hucusque observatum est, ut gratiae & reservationes pecoriales, mentales, generales & speciales, regressus, accessus, incorporaciones, uniones, & concordata, quod suis vocant excogitatis nominibus, ob pecuniae & privati lucri amorem, super beneficijs ac praelaturis, praesertim per Germaniam, Curtisanis a sede Romana concederentur. Neque hoc contentus fuit habendi sceleratus amor, quin et ea ipsa beneficia ac praelaturae praedictae, societatibus mercatorum potentum aere, cum onere census mediocris, sed ita, ut dehinc latius venderentur, conceduntur. Qua subtili practica atque techna factum est, quod plurima, aut certe pinguium beneficiorum, magna, si non maxima, portio ex Germanorum manu Romam est tralata, quae beneficia hinc idiotis inidoneis, ac inhonestis etiam personis, non raro sunt

H ij collata

collata & quidem nec Germanis, sed barbaris, qui Germanam linguam neque loquantur, nec intelligant, ut inauditum dictum hoc inde sit secutum, quod ouibus Christi praefecti sunt pastores, quorum etsi oues vocem forte audierint, non intelligant. Verum grauius etiam inde oritur Germanis onus, quod quum beneficia haec & Parrochiales ecclesias ipsi propria persona neque possidere neque gubernare possunt (Quod tamen pastoris officium in primis sibi postulabat) Nimirum, ut subditis parrochialibus & integritate ac innocentia morum, egregium de se preberent exemplum, ut oues suas, tanquam oues Christi, doctrina solida, sincera, ac ex puris Euangelij fontibus hausta, quantum ad salutem animarum ouium pertineret, ipsi pastores met pascere. Eorum vero neutrum per pastores illos subdititios curatur. Primum enim ipsi, qui beneficia haec ecclesiastica a mercatoribus, quo praedictum est assequuntur modo, quia propria persona possidendum ea sunt minus idonei. Ideo haec eadem alijs aequae aut longe etiam quam ipsi sint, ad onus hoc inhabilioribus, pro annuo censu locant, non secus atque census ac redditus annui ex agris locantur & emuntur, ut is demum habeatur emptor idoneus, qui plurius mercedem licitauerit. Ita plane pro precij quantitate elocantur, nunc per Curios ecclesiastica beneficia. Dehinc quum fere fiat, ut maius precium annuum offerat, qui ad Ecclesiae munus quam minimum sit idoneus, euenit, ut conducticij illi pastores (an praedones rectius quis eos dixerit, dubium est) simplici Christi plebeculae pro Euangelij limpidissimo fonte, turbidas, protritas, ac ruderibus opletas, propinent lacunas, dum legendas quas vocant Sanctorum, nec ab Ecclesia receptas,

tas, & gentilibus fabulis, q̄ Christianæ & Euāgelicæ
doctrinæ similioribus, ad populū Christi publice in
concione docent. Quid enim aliud docerent indoc-
te docti ac idiotæ illi, qui lanā magis q̄ salutem ouī-
um, vt curarent, munus hoc Ecclesiasticum pecunia
etiam modica conduxerunt? ac mercenarij sunt,
non (quod Euangelium obominatur) pastores. Ita
enim fit, vt Christi simplex plebecula, per suppositi-
tios hos pastores, a germana Christi fide ac in de-
um fiducia, in quibus sola requiescit animæ salus, ad
hominum superstitiosa somnia ac commenta, per
quæ res familiaris mercenariorum conductitiorum,
quam Christi gloria augeatur potius, ducatur, tra-
haturq̄, ac multiplicibus etiam exactiōibus inte-
rim grauetur plebs Christi, quando hoc solum cur-
rant conductores, ut vltra pensionem locatori pen-
dendam, res ipsa eorum quoq̄ reddatur lautior, ex-
pilaturq̄ interea suis nummis. ab exteris natiōibus,
vnde nulla nec mutua benevolentia aut gratiarum
actio speranda ei est, Germania, quanquam benefi-
cia hæc non ad exteros, sed suos, hoc est Germanos
vt pertinerent, primum fundauerit. Quapropter sa-
cri Romani Imp. Status obnixè quoq̄ rogant, vt pre-
fata onera ac grauamina, per quæ tam immenso pe-
cuniarum cumulo spoliatur Germania, quæ hinc per
Curtisãos male prodigitur, radicatus ac penitus tollā-
tur & auferantur, ita vt beneficia per Germaniam
nemini, quam natis Germanis, qui personaliter ea
possideāt, id quod & æquitas & honestas ipsa sibi
postulant, post hæc conferantur ac concedantur.

QVIBVS NEXIBVS ARCHIEPIS-
copi ac episcopi a suis Capitulis ob collationem
beneficiorum sint affrici.

22 Nec tantum beneficia ac parochiales eccle-
siae, Romae, ob pecuniae, fauoris, aut familiaris consue-
tudinis amorē, indoctis, turpibus, ridiculis, ac offen-
diculorum plenis conferuntur personis. Sed & si-
mile quiddā ab Archiepiscopis & Episcopis comitti-
tur, qui per eorum capitulares congregationes ita
obligantur, ut omnia praepingua beneficia, curata
ac non curata (que proculdubio a fundatoribus pri-
mum, ut ad doctos ac integros pertinerent viros,
sunt fundata) Capitularibus Canonici, ut cunctis ad
hoc idoneis, conferre necessū habeant, qui de hinc
talibus beneficia simplicia ac curata, indoctis, ac ludi-
cris personis, modo quam maximum pendeant cen-
sum annuum, elocāt, aequae atque supra de mercatorū
societatibus dictum est, ita quod possessores illi con-
ductitij, maiorem partem ex illicitis exactiōibus
vivere, atque ob id subditos eo amplius onerare cog-
untur. Similiter & cum ceteris cathedralibus col-
legiatisque Ecclesijs, ac earum capitulis agitur. Item
& per praepositos, reliquosque in dignitate constitu-
tos agitur idem, interim dum sua conferunt benefi-
cia ecclesiastica.

23 Præterea, qui pinguiora, ita ut praedictum
est, habent beneficia, ac ecclesias parochiales, ut
cunctis annuas pensiones amplissimas ex locationis
titulo, a conductoribus percipiant, quibus redditibus
a laicis fundatoribus beneficia haec ampliter
sunt dotata, tamen committunt locatores, ut do-
mus beneficiariae praeneglecta aedificiorum cura,
penitus collabantur. Nihil enim aliud curant bene-
ficiorum personati isti possessores, aut locatores,
quam ut pecuniae aequo maiorem summam quotan-
nis a conductoribus recipiant, ac eandem hinc in va-
rios,

rios, sed in inhonestos, illicitos ac offendiculorū peccatorumq; plenos vsus conuertant, de salute & cura animarum, vel subditorum, vel etiam eorum, quorum ex marsupio viuunt, hoc est fundatorum, prorsus apud hos nulla mencio, respectus (velut Megarensium olim) plane nullus. Eapropter Sac. Ro. Imperij Status, ac Prīncipes & proceres laici, hic quoq; supplicant, Sanctitas Pontificia velit eam offendiculorum sylum, turbatum rerum ordinem, ac onera hæc iusto grauiora, tollere, emendareq; ac archiepiscopos, episcoposq; ab obligatione, quæ ex promissionis prædictæ nexu tenentur, liberare solutosq; reddere, ac ædicto cauere, ne post hæc Archiepiscopi & Episcopi, talibus adstringantur vinculis, sed vt dehinc nulli beneficium ecclesiasticum, curam habens animarum, conferatur, qui non sit doctrina, ætateq; & moribus ad hoc idoneus, qui & honestam, ac presbytero dignam viuat vitam, & qui ipse propria illud possideat persona, nec plura quisdem, sed vnum tantum beneficium curatum, seu parochialem Ecclesiam, Christiane, hoc est sine offendiculis vllis, sed multo, cum doctrinæ tum vitæ inte gritatis fructu, administret.

DE PRAELATV RARVM COM mendis, vt vocant, & Incorporationibus.

24 Item, & illud hucusq; notorie obseruatum fuit, vt Abbatia multæ, Cœnobia item plura, ac reliquæ id genus domus seu Ecclesiasticarum personarum congregationes, fundationes s. Imperatoriaræ ac Principales, Cardinalibus, Episcopis, ac cæteris prælatis, in tutelam commendarentur incorporarenturq;. Quare factum est, vt per Cardinales
Episcopos

Episcopos ac praelatos illos, quibus ita, vt dictum est, commendatae erant Abbatiae ac Monasteria, ita sunt attenuata, exhaustaque, quod cum ante hac in vno illorum monasteriorum quadraginta, quin quaginta, aut vltra hoc etiam personae satis commode potuerunt foueri, vt nunc aegre quinque, sex, aut decem necessarijs prouideri possit alimentis. Quae res omnis in priuata compendia accomoda Cardinalium est excogitata. Vnde nedum plura oriuntur offendicula, sed & grauamina oneraque ardua, ac non ferenda Germanis. Ideoque & hic supplicatur, Abbatias praedictas, Monasteria, ac religiosas caeteras domus, denuo in integrum ius eorum, pristinumque rerum statum restituendas, cauendumque posthac, ne cuiquam tales Commendae, vt vocant, seu incorporaciones, concedantur.

DE COLLEGIATIS ECCLESIIS quae super Nobilibus tantum fundatae sunt.

25 Insuper, licet quaedam sint collegiatae Ecclesiae per Germaniam, quae a Nobilibus, & in hoc, vt nobiles tantum summam atque mediae sortis ad eas reciperentur, primum sunt fundatae, in quibus per diuinitate obseruatae ac praescriptae consuetudinis privilegium est, vt tantum Principes, Comites, Barones, aut alioqui Nobiles acceptari possunt, & debent. Attamen laudabiles haec consuetudines, iura non scripta, privilegia Papalia, nequaquam curantur, manenturue, sed e regione agitur per Curtisanos, ad liberae electionis Episcoporum, Praepositorum, ac Decanorum, & Canonicorum praepeditio nem, vt coadiutores aliqui contra Capitularium voluntatem ac consensum, efficiantur. Nec raro Curtisanis

tisanis, licet indoctis & ignobilibus parantur ad Canonatus huiuscemodi accessus, non obstantibus statutis & consuetudinibus, & priuilegijs præscriptis ita, quod nobilibus Germanis beneficia subtrahantur, & hæc eadem ignobilibus, vel ob pecuniam, vel familiarem consuetudinem, hoc pacto conferuntur, vt licet impetrantes ignobiles ad ea non admittantur, obstante sibi consuetudine, tamen si quis Principum, Comitum, Baronum, Nobiliumue hæc eadem a Curtisanis impetrare velit, cum colore quodam excogitati oneris, ab eisdem vel emere, vel annuo censu redimerè cogitur, quanquam subinde alia huic negotio prætexantur vocabula, quæ res ipsa quoq; nobilibus Germaniæ, supremæ atq; mediæ conditionis, in magnum cedit onerum ac grauaminum cumulum.

INVETERATA PRIVILEGIA manutenenda.

26 Ad hæc quamuis omnia, Ecclesiasticis ac laicis statibus priuilegia ac immunitates sint concessæ, Præposituras, aliaq; beneficia officia per se conferendi atq; eligendi, attamen p̄ Sedē Romanā nouæ subinde excogitatæ sunt technæ ac practicæ, p̄ quas priuilegijs prædictis derogatur multifariam, imo ea penitus tolluntur ac turbantur. Ea propter rogant Sa. Ro. Imp. Status, hoc emendandum, & in posterum cauendum, ac vnumquemq; cum suis iuribus & priuilegijs defendendum, manutenendumq;. Id quod rei æquitas ipsa per se sibi postulat.

DE ANNATIS

Quantum ad annatas, vt vocant, attinet, quas Ecclesiastici prælati, Romano Pontifici quotannis
I pendunt

pendunt, quãsc̃ ante aliquot annos Germani Principes Sedi Ro. sub certis vsq̃ annorum metis, eo tamen modo, vt persoluerentur, consenserunt, quo pecunia hæc ad nihil aliud, q̃ contra Turcas parandam defensionem Romæ tamq̃ de posita, fideliter adseruaretur. Verum, cum anni, in quos præfato modo consensum erat per Germanos, iam olim effluerint, ac annatas depensas, non contra Turcas, sed alio, experientia Germani Principes didicerint, versas. Ea propter per omnes Imperij ordines illud ipsum pro onere non mediocri huc allegatur, supplicaturq̃, id quod in responsione generali oratori pontificio data, ac in primis ex Cæsareæ Ma. literis ad Sanctitatem Pontificiam eam ob rem scriptis, liquido magis reperitur, q̃ ob causam laici status Ro. Imp. vela complicanda censuerunt.

DE CONTRIBVTIONE ECCLESIASTICARUM, ac religiosarum domorum contra Turcas, ac pro defensione iuris & tranquillitatis publicæ.

28 Item, postq̃ laicorum Imperij Statuum maiores Ecclesias, Monasteria, cæterasq̃ religiosas domus per Germaniam, ad laudem omnipotentis, ita ampliter atq̃ hoc pacto dotarunt diuicijs auxeruntq̃, quod iam laici ipsi, vix tertiam aut quartã partem in bonis temporalibus possident, atq̃ ob eam causam, necessitati, tam Ecclesiasticorum q̃ laicorum subleuandæ, propugnandæq̃, ac manu defendendæ paci ac iuri publici, nec non & in Turcas, cæterosq̃ Ecclesiæ Catholicæ, ac sacri Ro. Imp

Ro. Imperij hostes parandæ expeditioni, præ re-
rum inopia vires minus suppetant. Ideo negocij
ipsius exigit necessitas, æquitasq̃, quod sanctitas
Pontificia ita æque ac paterne rem temperet, vt
Ecclesiastici etiam tanq̃ qui ampliores possident
diuicias, nedum contra Turcas ad ferendam opem
teneantur auxiliares porrigere manus, sed ad tuen-
dum ius publicum, ac tranquillum reipub. Christianæ
statum, quotannis pecuniæ quippiam contribu-
endum, ita quod Archiepiscopi & Episcopi Eccle-
siasticis prælatis ac personis suæ ditioni subiectis,
ipsi soli ad ferendum hanc opem, contributionem
prædictam indicere, ius ac potestatem habeant.

29 Atq̃ illud eo moderamine agatur, vt elec-
tores, ceteriq̃ Principes & magistratus laici ab Ec-
clesiasticis proceribus, in eorum principatibus, co-
mitatibus, oppidis, ac territorijs, in exercenda iuris-
dictione non perturbentur, aut præpediantur, Nem-
pe hac re fiet, quod laici inter ecclesiasticos ius, ac
tranquillitatem publicam tueri, & ecclesiastici sub
laicis degentes, eo facilius ac commodius etiam
ius quemq̃ suum defendere, ac manuteneri pote-
runt, cum Ecclesiastici paria onera vna cum laicis
magistratibus ac gubernatoribus prouinciarum fer-
re & contribuere iubeantur, quemadmodum ad
id ipsum ex Christiana & germana charitate, ac ob
æquitatem, paritatemq̃ seruandam alioqui tenen-
tur, obligatiq̃ sunt.

30 Et quandoquidem omnes Ecclesiastici, in
primis ac præcipue, merito pro viribus contra Tur-
cas, tanq̃ hostes Christianæ fidei, ad ferendam
opem, parandam defensionē, recuperandūq̃ manu,
quas olim crudelis ille ferro subiugarat Christiano-
rum prouincias,

provincias, teneantur. Eam ob rem, pro licito, bono ac pariter Christianæ reipub, utili & necessario, visum placitumque est, ut si quando exigere id necessitas videbitur, quo mundus & præciosior supellex Ecclesiarum cathedralium, monasteriorum, cætedrarumque ecclesiarum ac religiosarum domorum, auri, argenti, unioinum, aliorumque præciosorum lapidulorum, denique & campanarum pars non necessaria, pro comuni Christianæ reip. utilitate in mediũ conferatur, ne thesaurus ille ecclesiæ Turcis potius, quam nobis custodiatur, adserueturue, id quod & per Græciæ regnum iamolim vsuuenisse experientia ipsa docuit. Quæres Turcis magno cæsisit lucro, p̄sidioque, quãdo reperto hoc Ecclesiæ mũdo, seu thesauro, militibus suis comparare potuerunt vberior rem comeatum, ut eo instructiores hinc cæteras Christianorum vrbes oppugnarent ac provincias.

VT PERSONÆ ECCLESIASTICÆ ob perpetrata maleficia commeritam nullam luant pœnam.

31 Item, quicumque Ecclesiasticos recipit ordines, maiores seu minores, per hoc omnium pœnarum magistratum secularium, ut cunq; magna perpetrent maleficia, immunis esse contendit. Neq; hoc ita ordinati temere p̄sumunt, quod ab ecclesiasticis summæ conditionis statibus, in peccandi hac licentia manuteneantur, Sæpe numero enim comperum est, ut quum ita consecratis, p̄sertim sacerdotibus, per iura canonica legitimæ vxores sint interdictæ, quod dehinc pudicitiam matronarum, virginum, laicorum s. vxorum, filiarum, sororumque attentant, ac noctu interdiumque sollicitant. Efficiunt quoque per assiduum ac indefessum laborem, partim muneribus

neribus, donis ac blanditijs, vt complures honestas
alioqui virgines & matronas, partim etiam in secre-
tis, quas vocant, Confessionibus, id quod euentu
ipso compertum est, diuturna opera labefacien-
tur, ad peccata, offendiculaq; commoueantur. Nec
raro etiam euenit, vt ij, vxores ac filias, maritis pa-
tribusq; detineant, & remorentur, minantes inte-
rim, gladio, aqua, igniue, vltimos repetitas vxores,
Atq; tantorum malorum segetem ex libidine insa-
na contrahunt, mirum quid atrocitatis, homicidij,
innocentum delacione, igni, rapina, furto, falsa cu-
denda numismata, ac mille scelerum formis, inte-
rim contra diuina humanaq; iura omnia non sine
magno etiam aliorum offendiculo, liberrime ac
impune quotidie committant. Nempe immunitas
te ac peccandi sua licentia, quam ex priuilegijs cano-
num sibi vsurparunt, in hoc freti. Cum enim & se-
mel compertum habent, licere eis impune quicquid
libuerit, tum nedum magistratibus ciuilibus, sed &
suis episcopis ac superioribus medium ostendunt
vnguem, quodcumq; illi vel iubeant, vel vetent. Et
tandem vt in peccatis maleficijsq; perpetrandis ma-
gis adhuc foueantur, praeter omnem aequitatis ratio-
nem, aliquatenus interdictum est Archiepiscopis,
& Episcopis, ne malefactores hos publice crimina-
li iudicio reos agere possint, nisi prius degradatos,
in quod tantis sumptibus, tantaq; pompa celebrari
oportet, vt propterea per quam rarissimum vincti
illi malefactores merita plectentur poena. Adhuc
adstringuntur, obliganturq; Episcopi per sua Capi-
tula, vt personas in sacris ordinibus, quod dicitur,
constitutas, secundum Canonica etiam iura, poenis vtrius-
q; leuibus, punire, affligereq; non audeant. Quae res

tota eo spectat, vt ex disparitate hęc, inter laicos ac
Ecclesiasticos similtates, diſſidia, atq; odia plus q̄
Vatiniāna oriantur.

32 Illud quoq; non mediocriter timendum est,
vt si personę Ecclesiasticę, iam dicti oneris aliorum
q; maleficiorum causa, quę quotidie perpetrare
pergunt, non æqua iura, iudices æquos, paresq; pœ-
nas habeant, quod eorum vita offendiculosa apud
laicorum vulgus tumultum quempiam, seditionē
q; per grandem, nedum contra ipsos Ecclesiasticos
sed & contra magistratus, ac superiores omnes,
quod impunita sinant maleficiā tam notoria, com-
motura, excitaturaq; sit.

33 Qua propter necessitas, æquitatq; ipsa sibi
postulant, vt Ecclesiasticarum personarum prædi-
cta præsumpta priuilegia abrogentur, aboleantur,
e medio tollanturq; ac illarum gratia finaliter san-
ciatur, caueatur, ac statuatur, quod ordinati in ma-
ioribus vel minoribus constituti, vna cum personis
laicis, æqua habeant iura, æquos iudices, paresq; pœ-
nas, ita quod Ecclesiastici vltra laicos, in paribus de-
lictis, nullam prætereendere possint prærogatiuam,
immunitatemue, sed vt quisq; delinquentium Ec-
clesiasticorum sub quo deliquit iudice, ob commis-
sum suum maleficiū, secundum delicti qualita-
tem ac mensuram, non secus atq; alij malefactores,
pœna a iure communi Imperij imposita delicto,
commensurataq; plecti, puniri, & affici possit atq;
debeat. Id quod vere Ecclesiasticis, hoc est probis
& eruditis viris, dubio procul, impendio magis ar-
ridebit, tantum abest, vt per hoc ledi ius eorum
putent. Hac re nanq; fiet, vt titulo tantum Ecclesi-
astici, alioqui improbi nebulones, ad obedientiam
maioribus

maioribus debitam, ac ad bene honesteque viuendum compellantur. Ad hæc seditiones, similitatesque inter eos atque laicos præcaueantur, euitenturque. Denique & hoc ipso laici ad obseruandum, colendumque, integre vitæ Ecclesiasticos eo magis inuitabuntur, permouebunturque.

DE ONERE BANNI, SEU excommunicationis.

34 Item Romæ cæterisque in locis per Archiepiscopos ac Episcopos aut certe eorum Ecclesiasticos iudices, multi Christianorum ob causas pphanas, ob pecuniæ denique, ac turpis quæstus amorem excommunicantur, multorumque, sed eorum in fide infirmorum conscientia per hoc aggrauantur, & in desperationem pertrahuntur, ac denique ob pecuniæ, lucriue tantulum, aut alioqui res minimi præcij, ad internitionem usque animæ, corporis, honoris, atque rei familiaris, contra diuina humanaque iura, perducuntur. Quando nemo, nisi ob conuictum hæreseos crimen, excommunicationis gladio feriendus, aut pro secluso a Christiana catholicaque Ecclesia, sacris literis testantibus, reputandus est. Ea propter Sa. Ro. Impe. Principes proceres ac Status laici rogant, ut Pontificia sanct. tanquam fidus Christianus, ac pius pater, velit præfactum onus Banni, seu Excommunicationis, apud sedem Romanam penitus abolere, ac apud cæteros Archiepiscopos, Episcopos, & eorum iudices Ecclesiasticos ablegare, tollere, & denique ita sancire, cauereque, ut nemo vllam ob causam, quam manifestum ac conuictum hæreseos crimen, & quantum ad Sacrosanctam Christi fidem attineret, excommunicationis fulmine feriatur, aut pro secluso a Christiana ac catholica
Ecclesia,

ecclesia, habeatur. Per iniquum siquidem est, fideles Christi ob temporalium bonorum, lucriue, aut deniq; vllam aliam humanarum constitutionum transgressionem, excepta hæresis perfidia, a deo opt. maximo, suaq; ecclesia catholica excludi, seiungi, separariq;.

QVO PACTO MULTI COHABITATORES oppidorum excommunicati, & ipsi vt cunq; innocentes excommunicantur

35 Item & illud in plerisq; sæpiuscule euenit, quod vicinorum excommunicati decē, & eo amplius, quos tamen causa nihil omnino contingit, cum ipso principali excommunicationis pœna aggrauatur, & nō ob aliud, quam vt officiales ecclesiastici s. iudices, facilius, citiusq; pro libidine sua miseram plebeculā depeculentur, ac pro suo libitu, eorum abutantur simplicitate, ipsoq; principales ad quascunq; etiam iniquas acceptandas transactiones per hoc compellant, adigantq;. Nam etiam si excommunicatus ipse, vna cū vxore liberisq; suis, per in tolerabile hoc & iniquissimum Banni onus, in exiliū ire cogatur, quod hac in re nullus sit officialibus modus, neq; finis neq; vlla facultatum ratio. Tamen nullus est hominibus illis respectus, num industria, dataue ad hoc opera, & per contemptum, an necessitate ita impellente, vel casu potius, vicini cohabitatores, quum excommunicato ipso participarint, commerciumue habuerint, aut sufficiens ne hæc fuerit conciuibus causa, quare excommunicatum merito solum vertere iussisse debuerant, horum pensatur nullum. Sed vnum curatur hoc per officiales, vt quousq; principalis ipse excommunicatus, soluendo

uendo non est, conciuēs ac vicini sui, vtut culpa va-
cent, ad solutionem tamen quod superest debiti,
cogantur. Quod si aliquando officialibus in os ob-
trudatur, contra domestica, nempe canonica sua,
eos hoc moliri, iura, quæ pecuniæ causa quempiam
excommunicari, aut interdictum edici vetent. Ni-
hilominus tamen id ipsum conantur causantes in-
terim, non ob pecuniam, sed contumaciam, quæ tan-
to sit maior, quanto vnde sibi originem ducit, mino-
rem habeat causam, tales excommunicari, atq; hac
decipula, auariciam suam officiales, nugando con-
tegere nituntur.

ITEM ET DE ILLICITIS interdictis.

36 Præterea, cum sacerdos, aut alioqui Ecclesia-
stica persona, casu occiditur, tum nedum occisor ex-
cōmunicatur, sed & totū oppidū, aut totus pagus,
iniquissime interdicatur, q̄ interdictum eousq; du-
rat, tam diuq; interrupra pendent publica Christia-
norū officia, quousq; occisor vel tota incolarū eius
loci communitas fecerint homicidij compensatio-
nem, homicidiumq; expiarint, non considerato eo,
dederit ne occasionem, vt se gesserit probe, vel ne-
quiter versatus fuerit occisus sacerdos, vel alias Ec-
clesiastici ordini ascriptus, licet iura canonica ipsa in
quibusdam casibus, modum negotio præscribant,
prægrauanturq; itaq; ex delicto vnus, centum alij,
nihil tale commeriti, nedum contra communem
æquitatem, sed & contra omnia diuina & humana
iura.

DE ABROGATIONE FERIA- tarum aliquot dierum.

K Insuper

37 Insuper & feriarum festorumque dierum tanta copia laicorum vulgus non mediocriter urgetur. Nimirum, cum tot sint religiosi facti dies, ut vix agere tempus agricolis suppetat, quo fructus agri, tot sudoribus e terra pellectos, aliquando a qua pluuia, immodicoue aestu, non raro etiam grandine, aliaue tempestate periclitantes, in horrea conferant, quos tamen fructus, si non feriarum solennibus præpediti forent, commode, ac citra iacturam ex agro legere, domumque ferre potuissent. Adde, quod feriatis quoque diebus, qui dubio procul bono consilio, ac in dei opt. max. honorem, primum bene sunt feriat, innumera perpretantur delicta, peccataque & scelera potius, quam his omnipotens colatur veneretur. Id quod res ipsa notorium facit, tantum abest, ut testibus hoc egeat. Eamque ob causam Sa. Ro. Imp. Status laici consultius putant, ac reipub. Christianæ conducibilibus, si effrenis feriarum (quæ animis quam externo cultu Christianis, hoc est his, quibus a peccatis semper feriandum est, rectius celebrantur) festorumque dierum numerus paulo coherceatur in arctum, minuaturque.

DE DOMIBVS ORDINVM MILITARIUM, ac Baliujs, ut vocant, per Appuliam, Siciliamque, ordini militari Teutonicorum videlicet Germanorum ditioni ereptis.

38 Item licet domibus ordinis diuæ Mariæ virginis, quos vulgo fratrum Teutonicorum vocant, ex liberalitate Romanorum Imperatorum celeberrimæ memoriæ, item & principum, Comitum & Baronum, in eos collata, cæterorumque nobilium contributa auctione, certa bona temporalia, ac redditus & census annui, per Appuliam, Siciliam, reliquaque

quancq; Italiam, empti sint atq; adaucti, non ob aliud, q; vt contra hostes Christianæ religionis, ad pugnam instructiores forent, haberentq; Germani nobiles pariter & fidei catholicæ propugnatores, vnde commodius & honestius vitam militiae semper paratam viuere possent, ea ex bonorum a se præfecturæ eius ordinis aliquot, quas vulgo Baluuias, ac a comœatu ordini parando, comœaturas vocant, distinctæ sunt, & determinatæ per classes, quas & quiete sine cuiuspiam turbatione, per multa secula possederunt, vsurparuntq;. Attamen per præcedentes Romanos Pontifices ordini prædicto bona talia erepta, ac Cardinalibus, Archiepiscopis, Episcopisq;, illisq; nec Germanis, nec præfati ordinis militaris existentibus, collata traditaq; sunt. Quemadmodum & in hunc usq; diem militaris Germanorum ordo hisipsis spoliatus, carere cogitur. Insuper priores Romani Pontifices domus ordinis supra dicti locatas, nato Italo, nempe Hieronymo Veneto tradiderunt ac concesserunt. Eumque Ordinis sæpèdicti insignibus decorarunt, contra Romanorum licet Pontificum ac Imperatorum statuta & Priuilegia, toties ante hac per eorum prædecessores roborata, quibus ad Germanos tantum ordinis milites, vt hæc omnia pertinerent, cautum sancitumq; est.

Deinde & Romanenses Curtifani ordinis supra memorati, domos per Italiam, Bononiæ putata, Papalibus Bullis ac prouisionibus attentare conati sunt, q; facto, ordinem ad litigandum secum Romæ coegerunt. Id quod non ad mediocrem perniciem & ipsius ordinis, & totius Germanicæ vergit nationis. Demum Germanis Stablore quoq; diui

Benedicti Monasterium, contra foundationis,
iura superioribus, paucis equidem annis erep-
tum est, ac in commendam, vt aiunt, Cardinali Co-
lunnæ collatum, quæ omnia in perniciem tendunt,
ac irrecuperabile Germanicæ Nationis detrimen-
tum, attentatumque est, quicquid id est, contra ius &
phas, ac æquitatem omnem. Ea propter imperij
Status hic quoque rogant, Sanctitas Pontificia velit
Militari Teutonicorum ordini, bona erepta, cen-
susque & redditus ablatos, absque vltiore mora red-
hibere, reddere, ac restituere, aut id ipsum, vt quan-
to citius fiat, mandare, curare eue, quemadmodum ius-
ris, bonique & æquæ ratio hoc sibi postulat.

DE ONERIBVS SACRI RO. IM-
pe. statuum laicorum, contra Archiepiscopos,
Episcopos, cæterosque prælatos Ecclesiasticos
eorum quoque Capitula, ac suffectos iu-
dices, quos vocant, Ecclesiasticos.

39 Præter onera supra memorata Archiepisco-
porum, Episcoporum & prælatorum, quod hinc, vt
prædictum est, a sede Romana conseruatores des-
legatos, atque id genus alios plerisque Ecclesiasticos
impetrant iudices, per quos laici non ferendis ag-
grauantur modis, quod non omnino infrequenter
euenit, vt laici in periculum ac perniciem animæ,
æstimationis, corporis atque bonorum perducantur,
ac quantum per hos stat iudices, pertrahantur etiã.
Sed hic nondum finis. Sunt enim complura adhuc
alia grauamina, prout sigillatim ea per capita nunc
recensebuntur.

PRIMUM, QVIBVS MODIS LAI-
corum bona immobilia ad Ecclesiasticorum man-
us, & non contra, ab Ecclesiasticis ad lai-
cos perueniant.

Item,

45 Item, quum a sede Romana constitutionibus sit cautum ac prouisum, ne bona Ecclesiastica, præsertim immobilia, regulariter personis laicis, vnq̄ distrahi aut vendi possint, & tamen Ecclesiastici, nulla cogente necessitate, sed tantum, vt eorū res familiaris reddatur lautior, crescantq̄ census, nunq̄ non celsant, laicorum prædia emptionibus, innumerisq̄ alijs modis ad se pellicere, si qua tandem sit possibile via. Quod ipsum quoq̄ statibus laicis graue, damnosum, ac intolerabile est. Quam ob rem Sa. Ro. Imp. Status laici, reipub. Germanorum vtile, necessariumq̄ putauerunt, si omnia bona immobilia, soli, quæ posthac aliquo quocumq̄ tandem titulo a laicis ad Ecclesiasticos pertinerent, possent a laicis superioribus, quorum ditioni prædia hæc subiecta forent, tandem ab Ecclesiasticis redimi, lvi, atq̄ iusto precio vendicari, non considerato, quicquid contra hoc priuilegiorum prætenderent Ecclesiastici.

QVOMODO EPISCOPI BONA hæreditaria Ecclesiasticorum ad se trahere conentur.

41 Nec raro & illud factum contigit, quod quum personæ Ecclesiasticæ bona hæreditario titulo, a maioribus suis, vna cum cæteris cohæredibus, iure hæreditario sibi forte vsurparent, ac si de hinc intestati decessissent Ecclesiastici, tum per Episcoporum nonnullos sibi ipsis bona illa hæreditaria laicorum vendicare ceperunt, non in mediocrem proximorum venientium ab intestato cognatorum perniciem ac iacturam. Quæ res ipsa quoq̄ laicis non ferenda, imo omni modo onerosa, intolerabilisq̄ est.

QVO INGENIO, BONA QVAE
dam laica, quæ Ecclesijs, aut alijs religiosis domibus
certis pactionibus vendita sunt, vel hypo-
thecata, ditioni Ecclesiasticæ subiu-
gari conentur.

42 Ad hæc, si quando casu ita contingit, quod bo-
na laica temporali iurisdictioni subiecta, fructibus,
redditibus, censibusue annuis Ecclesijs, ac cæteris
religiosis domibus legentur, vendantur, hypothe-
centur, aut quouis alio titulo tradantur, vel a laicis
erga Ecclesias ac monasteria annuo censu tributa-
ria efficiantur, moliuntur Ecclesiastici, talia prædia
laica ex ciuili potestate ac ditione in Ecclesiasticam
transferre, atq; huic vt cumq; iniquo illicitoue cona-
tui, Episcopi, Ecclesiasticiq; patrocinantur prelati,
tuenturq; rem longe iniquissimam, tantum abest,
vt in hoc quemq; reuerentur Ecclesiastici.

DE COLLATIONE BENEFI-
ciorum Ecclesiasticorum iamprimum
fundatorum.

43 Item, quum beneficium aliquod Ecclesiasti-
cum a laicis summæ vel mediæ conditionis primū
fundatur, dotaturq; tunc quidam Episcoporum pri-
mam eius beneficij collationem sibi vsurpare ni-
tuntur, ac beneficij ipsius dotationem, fundationē
ue prius confirmare recusant, q̄ eorum intentioni
acquireuerint, qui beneficia ex suis censibus dota-
runt, hoc est, fundatores & patroni secundum iura
eciam Canonica collatores ordinarij.

DE CONFIRMATIONIBVS BE-
neficiorum Ecclesiasticorum, non necessarijs,
atq; alijs id genus grauamibus.

Præterea

44 Præterea si quis nouam fundationem beneficij Ecclesiastici fraternitatisue erigere, atq; eandem confirmandam petere velit, quanq; confirmatiõis huiusce, de iure ac æquitate minime indigeat. Nihilominus tamen fundatores beneficiorum præter modum, pecuniarum exactiõibus, ad viuum vsq; ad grauantur, exugunturq; ac per Romanorum statuta, technas ac subtiles practicas, eo adiunguntur, vt fundationes hæ omnes, quamuis minimi sint præcij, necessario confirmentur. Quod ipsum non mediocre Germanorũ laicorum est onus.

DE SVBSIDIIS, ET ALIIS ONE
ribus quæ imponuntur Ecclesiasticis, qui col
latores habent laicos.

45 Deinceps, si quando contingit, Ecclesiasticam personam a laico, beneficio aliquo dotari, & Episcopo pro inuestura accipienda præsentari, tum Episcoporum in spiritualibus, vt vocant, vicarij, pro inuestura tantum erogant æris, præsentatis illis, quantum collatum beneficium in annuo habet prouentu, nonnunq; etiam, quantum bimo. Ita enim altera portio exigitur Episcopo, & reliqua interim Archidiacono, aut Archipresbytero pro inuestura vel possessionis traditione.

46 Insuper nimiumq; pro viribus, illicitis exactiõibus grauant Episcopi beneficia, subsidijs nimium, nullæ licet subsint vrgentes, aut illud sibi ad modum postulantes causæ, hoc est quod iura vocant, manifestæ & rationabiles, vltra etiam modũ, quæ iura comũia in casibus evidentibus & necessarijs præscribunt. Illis nempe casibus, quibus solis iura subsidiũ ab Ecclesiasticis erogari pmittunt, sitq; eius rei imodico vsu, vt præbiteris vitæ necessaria
vix aut

vix, aut certe ne illa quidem relinquuntur. Demum
& in totius populi caput hoc redundat onus, quan-
do ita præmuntur sacerdotes, vt respirare eis non
liceat, ni vicissim subditam plebeculam arrodant.
Ita ex onere feritur onus, eouſq; vt nullum gratis,
nisi numeretur semper aliquid, ministrent sacra-
mentum, Ecclesiæq; Christianæ donum, ad quod
tamen præcipuum gratis vt facerent, darentq; ea
gratis, quæ nullo ære redimi possunt, atq; ipsi gratis
accepissent, sacrosancti Euangelij attestantibus li-
teris, tenebantur. At illud res ipsa fecit notorium.

QVO PACTO SAEPIVS, ET

quidem plures, vna indocti atq; inido-
nei ordinentur sacerdotes.

47 Item, Archiepiscopi, Episcopi, & eorum
suffecti, quos Suffraganeos vocant, sæpe numero
plures indoctos, idiotas, inhabiles, vilesq; ac ludi-
cras personas ad sacerdotij functionem ordinant,
qui cum ex ministerio ecclesiæ, ad quod minus sunt
idonei, viuere non possint, tamen neq; aliunde vel
ex beneficijs, uel proprijs hereditarijs bonis, vnde
vitam presbytero dignam, ducere queant, habent,
sed tantum imaginarios & fictitios, aliquando neq;
illos quidem, secum ferunt titulos, sitq; dehinc, aut
ex innata malicia morumue leuitate, aut qua præ-
muntur, egestate (sicut res est malesuada fames) vt
inhonesta exerceant commercia, ac munia sacerdo-
tibus, obeant, indigna. Quæ res ansam subinde mi-
nistrat, vere ecclesiasticos ac Christo sacros præ-
byteros floccipendendi, nihilq; faciendi, quod il-
lorum vita coram vniuerso populo offendiculis sit
& refertissima. Interim a quibusdam Episcopis sex
corruptis

corruptis testibus, ad hoc adhibitis, dignus ne sit sacerdotij munere, vel minus ordinandus, fides adhibetur, qui passim quosque indignissimos simulatis suis vocibus testantur dignos, adque hoc ministerium aptos ferunt & accomodos, licet non raro nullus personatorum illorum testium, ordinandum, vel de facie albus an ater sit, nouerit, conanturque ita Christianis sanctionibus, sub persona, fucio, atque fictio tantum praetextu satisfacere.

DE IMPENSIS IMMODICIS,

Quae in ecclesiarum consecratione insumuntur.

48 Insuper quum ecclesias ac templa praetenuia quidem, deo dicant, sacrantque nonnulli suffraganeorum, subditos utcumque per se aegestate laborantes, superfluis, minimeque necessarijs sumptibus onerant, neque hoc contenti, quin munera quoque, & illa quibem immodica, a misera plebecula exigant.

49 Item quum laici ecclesijs altaris donant ornamenta quaedam, nec non casulas, & similia, ac in dei honorem pecunias suas expendunt, nihilominus tamen Suffraganei exigunt, ut talia, priusquam ad altaris conuertantur usum, consecrentur, pro qua demum consecratione munera ac dona petuntur innumera. Quapropter aequum est, ut tales abusus deleantur. Et si Suffraganei frustra laborare nolint, ut unicuique prelato aut plebano talia faciendi permittatur potestas.

QVEMADMODVM CEMITE

ria nonnunquam superflue, ac minime necessario consecrentur.

50 Demum si forte sine armis, pugnis tantum & capillis

capillis in cemiterio, duo, pluresue manus conse-
rant, aut rixam habeant, ad sanguinis vsq; quantū
uis modici effusionem, tum ad interdictorum se-
ueritatem recurrunt Ecclesiastici, nec prius publica
Christianorum redintegrent officia, q̄ ciuium vni-
uersitas cemiterium denuo magna pompa, grauis
busq; nec profecto minoribus, impensis consecrari
curauerit, q̄ primum, vt prædictum est, ex prophæ-
no redditus sit sepulturæ is locus sacer. Quæ om-
nia in caput tandem redundant laicorum.

51 Item, Suffraganei excogitauerunt, vt solum
ipsi, & nullus alius sacerdos, laicis campanas Bap-
tisent, credunt deinde simpliciores ita affirmanti-
bus suffraganeis, tales campanas Baptifatas, demo-
nes & tempestates pellerē. Quapropter innumeri
plerumq; adhibentur compatres, præcipue vero,
qui fortuna pollent, exorantur, qui Baptifationis
tempore funem qua campana religata est, tangunt,
ac Suffraganeo præcinente (quemadmodum in
paruulorum Baptifatione fieri solet) omnes pariter
respondent, ac campanæ nomen ingeminant, veste
q; noua, quemadmodum & Christianis fieri solet,
campana induitur. Inde ad sumptuosa properatur
conuiuia, quibus præcipue compatres, vt eo largi-
tis munera offerant, adhibentur, nec non suffraga-
nei & eorum capellani cum multis alijs ministris re-
galiter pascuntur. Nec hoc satis est, sed & suffraga-
neo mercedem persoluere necesse est, quam illi
munusculum vocare solent, inde euenit, vt aliquan-
do etiam in paruis villis centum floreni in tali ab-
sumantur & expendantur Baptifatione, quæ res
non solum superstitiosa, sed etiam Christianæ reli-
gioni

gioni contraria, ac simplicium seductio, & merā
est exactio. Veruntamen Episcopi, vt suffraganeos
vel vilissima obarare possint mercede, talia & ad
huc absurdiora tolerant. Res igitur tam nefanda
& illicita merito aboleri debet. Caterum si condu
cere videtur, vt campanæ consecrentur (ita enim
Suffraganei Baptisationem appellant, quoties a
prudenteribus de hac re interpellantur) conueni
ens erit, vt talis consecratio per vnumquemq; fiat sa
cerdotem, quemadmodum cum aqua benedicta, sa
le, herbis, & similibus fieri solet, idq; absq; precio &
expensis laicorum, ne populus simplex ita seduca
tur, & damno afficiatur, nec non auariciæ detestan
dæ præsumptio euitetur.

QVEMADMODVM DE NOVA sancti cuiuspiam celebritate partem pe tant oblationis.

52 Deinceps, si forte per diocesim Episcopi alii
cuius noua effertur Sancti celebritas, ad quem pas
sim concursus fit, tum Episcopi aut prælati eo loci
oblationum omnium tertiam, aut certe quartam
partem sibi vendicare præsumunt. Quod tamen
domestica eorum, nempe canonica iura, eis non
permittunt, quin oblata illa pecunia, potius ac me
rito, pro totius Christianæ reipub. necessitate, ad
contrahendum militum manum, parandumq; ex
peditoni bellicæ com meatum contra Turcas vsur
paretur, aut certe in proximi verteretur necessa
rios vsus.

QVO PACTO ILLICITAM A præpositis monasteriorum deo dicata rum virginum petant pecuniam.

L 2

Item,

§3 Item, quum monasteria aliqua deo dicatarum virginum, per præpositos, seu præfectos gubernentur, qui tamen ad libitum officio hoc moueri possunt, neque enim perpetua est hæc præpositura, attamen episcopi, acceptationi aut missioni præpositorum, peius consensum suum adhibere recusant, quæ a monasteriorum deo deuotarum, simpliciumque puellarum pecuniæ aliquid numeratum fuerit.

§4 Item, quum Abbas quispiam, aut abbatisa eligitur, coguntur iterum per suffraganeos consecrari, licet antea ut monachi & moniales satis superque sint consecrati, Suffraganeumque cum suis regie excipere & pascere, ac insuper tanquam muneris loco, magnam persolvere pecuniam. Quæ res non in paruum damnum cedit monasteriorum, sed etiam illorum, quibus monasteria illa sunt subiecta. Insuper Pontifices summi multa ac varia in curia Romana excogitarunt officia, quæ ipsi immani vendunt precio, quod quidem illi persolvere coguntur, qui (ita iubente pontifice) opera talium indigent officialium, seu scriptorum. Hinc euenit, ut natio Germanica, precipue vero episcopi, quoties Pallium redimunt, aut confirmationem a Romano petunt Pontifice, ac multi alij oppido aggraentur, ac longe plus, quam elapsis annis, pecunias suas dilapidare compellantur. Hinc facile coniscere licet, quot Romæ, quantisque laquei per emungendis nummis tendantur. Quapropter talia officia merito deleri debent.

DE ARCHIPRÆSBYTERORUM
officialibus, & alijs iudicibus
ecclesiasticis

§5 Archipræbyterorum quoque officiales, ut plurimum

rimū, sunt indocti, inhabiles, insuper & scurrilibus moribus, nihil pensi habentes, nihil auentes, quam pecuniam. Et quam notorie in publicis degant peccatis ac facinoribus, quotidiano discitur vsu, per q̄ laici, quos ob admīssa, debito modo corripere, ac in pietate Christiana eruditiores & meliores reddere debebāt, nedū ad meliorem frugem nō perducūtur, sed offendiculis onerantur potius. Ad hæc per leues ac viles has officialium personas, in quorum conscientijs, nulla Christianæ pietatis viget ratio, sed tātum sceleratus habendi amor, laici misere ad viuum vsq̄ in bonis suis spoliantur, ac depradātur. Id quod Archiepiscopi & episcopi, si quidem re vera quod dicuntur, essent, hoc est Christi pastores, dubio procul, diūtius non tollerarent, ouesq̄ Christi talibus offendiculosis pastoribus curandas, minime commendarent, pascendasue committerent.

QVAM INIQVE LAICI AD VETITUM trahantur ecclesiasticorum tribunal.

¶ Fere & hoc quoq̄ accidit, vt laici ad ecclesiasticorum, licet per inique, trahantur iudicium. Nam etiamsi actor sit ecclesiasticus, qui laicum reum iudicio conuenire intendit, attamen nihilo magis ordinariæ iurisdictioni reorū deferunt, quin passim ecclesiastici tales reos laicos s. quascunq̄ etiam ob causas ciuiles ac plane prophanas, ad ecclesiasticum tribunal, refragantibus omnibus etiam iuribus, pertrahere adnūtuntur, quum tamen maxime conueniat, ac iure non ignoto sit, quam expressim cautum, actorem rei, forum sequi debere.

QVO PACTO MAGISTRATVVM
ciuiliū subditi, propter debitam pecuniā
am, ad iudiciā Ecclesiastica per-
trahantur.

57 Præterea Ecclesiastici sæpiuscule laicorum
subditos ob debita pecuniaria, coram Ecclesiastico
iudice in ius vocant, ac prægravi eorum iudiciorum
ordine eosdem inibi vexant atq; excutiunt, licet a
ciuili magistratu, a deoq; iudice reorum ordinaria
iustitia, iurisq; debita executio eis nunq; fuerit vel
denegata, vel diutius q; par sit, procrastinata, fitq;
q; ita per actorum, ut dictum est, petulantiam,
quia conuenti iudicio Ecclesiastico laici, varios ob
casus ius suum non ita ex amussim vel deducere per
imprudentiam, vel non probare per simplicitatem,
nouerunt, neq; edocti sunt, vt in prætentam pro-
nuncientur excommunicationem, ac irreparabi-
lem rerum suarum perducantur detrimentum, per-
niciem & iacturam.

QVAM INIQVE LAICIS IVDI-
cibus præbeatur occasio ab Ecclesiasti-
cis, subditorum suorum peten-
di missionem.

58 Insuper & alias ob plures causas illicitas, a
iudicibus Ecclesiasticis contra personas laicas emit-
tuntur citationes ac monitoria, quanq; tales iudi-
ces, publica etiam testante fama, indubitanter per-
spectum habeant, vocatos ita in ius ad ditionis suæ
terminos minime pertinere, illosq; ad ordinarium
ius remittendos fore. Quod ipsum quoq; laicorum
subiectis, non ferendis modis, graue onerosumq;
est. Nam & si causæ, personæq; tales ad instantiam
magistratum ciuiliū ac laicorum superiorum
petitionem,

petitionem, tandem ad ius dicentis laici ordinariū remittantur tribunal, nihilominus tamen ita immerito in ius vocati, grauibus onerantur impendijs, damnis, & expensis, eo q̄ superiores suos laicos, q̄s non raro vltra centesimum lapidem peregre abesse contingit, primum requirere, de hinc literas missionum ab his impetrare, ac tandem eas ipsas iudicibus Ecclesiasticis mittere cogantur, interim nuncijs ad hoc conductis eroganda est pecunia, cessandum a quotidianis operibus, serenda impensæ, itinerum atq̄ aduocatorū. Quod si forte superiores suos in ius vocati non continuo implorauerint, missionum literas impetrarint, easq̄ iudicibus predictis transmiserint, ac ad monitionem vsq̄ processum interea fiet, iam Ecclesiastici iudices vel requisiti hinc a vocatorum superioribus, quæcunq̄ tandem in ius vocati sit causa, remittere tamen ita vocatos atq̄ admonitos ad ordinarium iudicem laicū, recusant.

QVOD IVDICES ECCLESIASTICI
causas aliquot speciales, licet laicas, ita suæ asserant
ditioni, vt omnino eas remittere nolint.

59 Quum apud Ecclesiasticum iudicem ob deceptum virginitatis florem; item ob illegittimorum, hoc est, naturalium liberum statum, aut seruentium mercedem viduarumue, quæcunq̄ etiam iudicio ventilantur causæ, contra laicos reos, tum vel interpellati a litigantium laicorum superioribus, iudices Ecclesiastici, terminum tamen sistendi iure, nec circumducere, aut ad se in ius vocatos, ordinariæ iurisdictioni vt remittant, præcibus induci possunt.

De

DE ALIIS ILLICITIS ET INVTI
libus expensis causarum prophanarum, quæ ad Ec-
clesiasticos iudices trahuntur, ac denuo
remittuntur.

60 Ad hæc, quum laicus coram iudice ecclesiasti-
co, vt supradictum est, iniue in ius vocatur, de-
mumq; ad petitionem iudicis ordinarij remittitur,
tunc temere agentis procurator, qui tam male in
ius vocari fecerat laicum reum, mercedem suam, a
conuento, qui tamen temere ad vetitum tractus fu-
it iudiciũ, petit, cogiturq; dehinc excommunicatio-
nis pœna innocens ille vltra expensas, quas ob ma-
lam in ius vocationẽ in itinere, procuratores, proq;
impetrandis & redimendis missionum literis, ne-
cessario expenderit. Adde & neglectarum ope-
rum estimationem, iam tandem nulliter & iniue
emissos iudiciarios processus persolvere, atq; ære
non immodico coactus licet pensare. Namq; id si
forte recuset, anathematis præsto est gladius, hoc
ei minantur iudices ecclesiastici fulmen, ni persolu-
tis vocationum literis, habendi libidinem ipsorum
satiauerint. Ita afflicto additur afflictio. Neq; iu-
ris ratio, quæ temere in ius vocato, refundendas
dictat expensas, a iudicibus his curatur quicquam,
imo iudiciarius hic eorum ordo ex diametro, quod
aiunt, cum iuris boniq; & æqui ordine pugnat.
Eum tamen iudiciorum ordinem, non ob aliud,
quantum coniectura asequi licet, hætenus ita re-
ligiose obseruarunt, quam vt plurima actorum tur-
ba per hoc ad eorum alliceretur tribunal. Ita sem-
per iniquum, ex re, que merito debeat esse æquis-
sima, student facere lucrum.

Quos

QVOMODO NOVAE PER VIO-
lentiam instituantur decimarum praestationes.

61 Item, etsi laici per multa annorum curricula de certis eorum praedijs, neq; maiores neq; exiguas, vt vocant, praestiterint decimas, tamen per Ecclesiasticos iudices, apud quos iniquis litigant conditionibus, auctoritate iudiciaria, ita eis sit negocium, vt aut petitas iudicio decimas, siue quidpiam aliud est, quod ab eis exigitur, praestare, persoluereq; aut excommunicationis poenam ferre, necessum habeant. Neq; hoc temere, Nam etiamsi a sententia quantumuis iniqua Romam appellauerint, non eos fugit qd onerosus atq; dispar sit & illic litium euentus.

QVO PACTO ECCLESIASTI-
corum officiales ac suffecti, & ipsi laicos
ad Ecclesiasticorum tribunal
in ius trahere conentur.

62 Ad haec omnia personae Ecclesiasticae nedum ipsae per se laicos, quibus dictum est, ac similibus casibus, ad Ecclesiasticos trahunt iudices, verum etiam Ecclesiasticorum officiales, suffecti, procuratores, domestici, famuli, famulaeq; ac deniq; ipsorum etiam subditi, conantur, adnitunturq; idem iuris, quod eorum habent superiores, sibi ipsis quoq; asserere, vsurpareq;.

DE CAUSIS INIURIARVM,
quae coram Ecclesiastico ven-
tilantur iudicio.

63 Tandem, si quando ex facto euenit, vt Ecclesiasticus contra laicum iniuriarum agere, illatas forte verbo iniurias, intendat, conatur Ecclesia-

M sticus

sticus iudex eas ipsas quoque suae iurisdictioni vendit
care causas, quo denuo reus iudicio conuentus, ordi-
nario iuri suaeque eripitur atque eximitur iurisdictioni
ni.

Q V E M A D M O D V M C A V S A E
prophanæ ob interposita iuramenta eccles-
siastico tribunali asserantur.

63 Insuper & id præsumunt officiales, si quan-
do in causis prophanis, ac inter personas ecclesie
minime sacratas, dicatasue, sed omnino laicas,
data fide, seu præstito iuramento, verbo vel in-
scriptis, pacta, obligationes, contractus, vel promiss-
siones factæ sint, vel celebratæ, quod eam ob rem,
atque huius prætextus ratione, tales prophanæ laicæ
et causæ coram ipsis potius, quam ordinario iudice agi-
tari debeant, Quæ noua Ecclesiasticorum techna
vfu si incretueret, ac diutius toleraretur, iam actum
foret de ciuili causarum auditorio, quod omnes
prophanæ ciuilescque causæ contractuum atque transactio-
num, hac via necessario ad Ecclesiasticos pertrahe-
rentur. Quis enim contractus, quæ transactio, quæ
denique inter pacificentes conuentio, quæ non sit so-
lenni ita stipulatione aut promissione vallata? Illæ
nimirum rerum veniemus, vt in totum ciuilia elu-
derentur iudicia. Quod nedum contra æquitatem
ipsam, contra omnia iura scripta, sed & ciuili magis-
tratu intolerabile foret. Nam vt demus hoc inte-
rim ecclesiasticis iudicibus de periurio commisso,
notionem vt habeant, nihilo magis per id causæ ip-
sius principalis, contractus puta, aut transactionis,
quam ob rem ille peierauit, iudices competentes
erunt, quin periuros illos ob religionis transgressio-
nem manifestari tantum iudicio conuenire poss-
sent,

sent, ac Canonicam huic indicere mulctam, referuata tamen ciuili magistratui, qui periuros poenali iudicio secundum ciuiles sanctiones plectere ius habent, commissa sibi ob id poena.

QVONAM MODO REFORMATIONES suorum iudiciorum nec obseruent, neq; manu, hoc est, executione debita tueantur.

65 Præterea, nedum rationi consona iura Communia, sed & Ecclesiarum aliquot cathedralium, propriæ reformationes, notorie inquam plurimis casibus negliguntur, irritæq; sunt, dum contrariis ex eisdem ducitur sensus. Exequuntur enim hæc contra hos tantum, quorum potestatem ipsi non reuerentur. At si res potentiores, aut eos, quibus manu pares esse non possumus, contingat, tum ex iuris sui rigore remittunt quippiam. Nam etsi maxime episcopi locorum ordinarij, aut eorum officarij a vim passis, aut his, quibus contra ius iniuriæ illatæ sunt, pro debita iustitiæ executione, ac talium grauaminum onerumue abrogatione interpellentur. Sæpenumero tamē euenit, vt quærela hæc, vel præpositum contingat, vel decanum, vel certe capitulum, ac ecclesiæ canonicos capitulares, hoc est eos, contra quos loci huius ordinarius episcopus utcunq; æquitati fauens, remorante eum hac via, in electione præstita, ac promissa fide, meritam transgressionis emendationem atq; mulctam præsumere, eisq; infligere non audeat.

66 Ad hæc episcoporum ac prælatorum nonnulli pro tempore Ecclesiasticorum iudiciorum Synodum, ad suum libitum speciales quasdam &

præsentas ferunt reformationes, ordinationes, leges atq; statuta, quæ ipsa multifariam à iure communi dissident, ac seorsim toto civili magistratui & iurisdictioni, eorumq; subditis derogant, atq; pernitiem ad ferunt. Neq; vllam præ se ferentia æquitatem, quod ad Ecclesiasticorū priuata cōpendia, inq; laicorū pernitiē sint excogitata, atq; efficta. Eamq; ob rē laici ea acceptare, aut his parere minime tenentur. Nam neq; ipsi Ecclesiastici domesticas has suas constitutiones secundum rationabilem, synceriores, ac germanum æquitatis intellectum, obseruant. Etenim tametsi reformationes huiuscemodi, vt plurimum, statuunt coram officialibus, eorumq; Ecclesiasticis consistorijs, manifesta ac notoria tantum, minimeq; occulta delicta, debere agitari atq; ventilarī, considerariq; in primis salus animarum, & honor Iesu Christo debitus, potius q̄ pecuniarum lucrum, Attamen eius rei oppositum, atq; ex professo contrarium, negocium ipsum, innumeræq; aliæ coniecturæ ac circumstantiæ plus liquido manifestum reddunt, id quod partim ex supra enumeratis, partim ex recensendis sequentibus articulis, vt cumq; succinctis, cuiq; æstimare facile est.

QVEMADMODVM PLUS PECUNIAE, Q̄ PŒNITENTIAE PECCATORIBUS
imponant.

67 Patrum canonibus sancitum est, spiritualibus ac manifestis peccatis, spiritualementem pœnitentiam seu satisfactionem imponendam esse, vt sic non pecuniæ lucrum, sed potius animarum salus queri intelligatur. Id quod supra etiam memoratum est. At Ecclesiastici iudices & officiales, perperam

ram animaduersis canonibus, dictam spirituales
pœnitentiam in tantum exasperant, aggrauant &
augent, vt laici, priuilegijs eam satisfactionem accepta
re velint, pecunia magis sibi ab ipsis immunitatem
comparent, qua re laici multum præmuntur, Eccle
siastici contra, multum ditantur, vtputa, qui in su
um priuatum commodum & partis agunt munus,
& iudicis, qd̄ tamen omnibus iuribus dissonū est.

QVEM IN MODVM HONESTI
viri & Mulieres ex falso rumore sæpe
numero grauentur.

68 Accidit etiam nonnunq̄, quod viri & Mu
lieres coram officiali, seu Ecclesiastico tribunali, vt
delictorum ac scelerum fontes, sinistro rumore de
feruntur, ac non prius per sententiam innocentes
declarantur, q̄ vbi se iure iurando purgauerint,
qua purgatione facta, in pristinum æstimationis sta
tum restituuntur. Et q̄uis tam sinistre denunciatis
incommoda, damna impensæ, eam ob rem per
pessæ, merito refundi deberent, nihilominus tamen
innocentes ipsi in dictæ restitutionis fidem officiali,
Ecclesiasticoue iudici, duos aureos cum aurei quar
ta parte, pro absolutorijs literis, nequa q̄ necessarijs,
numerare coguntur. Et hoc est, cur officiales, Ec
clesiasticiq̄ iudices, tam iniquas & illicitas rumo
ris falsi atq̄ delationis causas, ita adfectentur, ad
se euocent, solisq̄ sibi vendicent. Id tamen ipsum
non sine magna, singulari, ac graui iactura mortalis
um committunt. Nam sæpius euenit, quod altre
cantes Mulieres, ira, inuidia, seu alio quopiam ad
fectu commotæ, inuicem se maledictis impetant,
conuicijs proscindant, in tantumq̄ demententur,

quod altera alteram vel adulterij, vel magicæ artis
ream insimulet. Quod ubi coram officiali deduci-
tur, tum illa, quæ per iracundiam alteram probris ac
contumelijs adfecerat, iurisiurandi sacramento sese
excusare, ac purgare cogitur, scilicet, quicquid iniu-
riarum in alteram profuderit, id omne non ex
certo animi proposito, sed ira, invidiaque profectum
esse, pariter modo altera, quæ adulterij, necroman-
ciæve insimulata est, suam innocentiam, quodque præ-
dictorum nequaquam sibi conscia sit facinorum, iu-
ramento detegere iubetur. Interim vero quilibet
apud se facile conijcere potest, in talibus causis, mu-
lieribus, siue memoratorum scelerum vacuæ sint,
siue ipsidem criminibus obnoxia, iurandum tamen
esse, dummodo famam, honorem, ac vitalem spiri-
tum retinere velint. Qua ex re non solum illicitum
pecuniarum lucrum quaeritur, sed & deliberatae
peierationes extorquentur, secularesque iurisdic-
tiones & iudices in eorum mulctandi officio impedi-
untur. Et sic contra rationem, impunita remanere
delicta necessarium est.

QVOMODO ECCLESIASTICI iudices illicitum ex iactatis matrimo- niorum causis petant interesse.

69 Deinceps, quum inter virum atque foeminam,
de pangendis matrimonialibus sacris illis foederi-
bus, negocium quod inter eos forte agebatur, eous-
que processit, quod ab alterutra partium, matrimonij
contractus, ex pactionibus illis, ratus perfectusque
prætendatur. At inficietur altera, datumque est ab
altera alteri personæ, vestium aut alioqui mundi
muliebris quidpiam, tanquam arrabonis loco
adseruan-

adseruandum ac custodiendum. Accidatq; deinde,
vt asserti contractus matrimonij s. contemplatio-
ne, contrahentes ad Ecclesiasticum perueniant tri-
bunal, ac ibidem per sententiam, in diuersum ire iu-
beantur, separenturq;. Tum iudex ille Ecclesiasticus
inique hoc sibi in hac causa prætendit interesse.
Nimirum, vt omne quicquid hinc inde arrabonis
vice traditum sit, vt hoc sibi cedat, tanquam commis-
sum, Id quod nedū contra omnia iura, sed & æquis-
tatem atq; honestatem ipsam proculdubio est.

QVIBVS ARTIBVS IUDICES EC-
clesiastici causas promiscuas, quæ coram civili eti-
am magistratu in iudicium deduci possunt,
sibi solis vendicare conentur.

70 Item, licet complures sint causæ ita promil-
cuæ iurisdictionis, vt secundum iura communia,
apud Ecclesiasticos atq; civiles iudices agitari & pu-
niri possint, sæpiuscule tamen euenit, vt quum ciui-
les iudices, concessam sibi hac in re prouintiam &
iurisdictionem administrare atq; exercere velint.
Quod id ipsum ne faciāt, per iudices ecclesiasticos,
sub excōmunicationis pœna eis interdicitur, prohi-
beturq;. Quod si diucius perstare deberet, breui Ec-
clesiastici iudices a civili magistratu eiusq; iurisdic-
tione, quascunq; etiam causas eximerent, suæq; as-
sererent ditioni. Id quod Cæsareæ Maiest. cæterisq;
Imp. Romani membris graue est & intolerabile.
Et quanquam secundum iura communia, manifesta
periuria atq; adulteria, maleficiorumq; præstigia,
ac consimiles aliæ causæ, per Ecclesiasticos ac ci-
uiles iudices, promiscue, vter occuparit, civili-
ter pro tempore plecti possint, habeatq; ita præuē-
tio

tio hac in re locum . Attamen Ecclesiastici iudices
contra omnia iura, causas huiusmodi, solis sibi,
suae jurisdictioni usurpare conantur. Quod ipsum
iurisdictioni civili non ferendum est onus ac grau-
men .

QVEM ADMODVM CAVSSAE
prophanæ sub prætextu, denegatæ exe-
cutionis ad Ecclesiasticorum
consistoria trahuntur .

71 Item, si quando personæ laicæ in causis, etiam
omnino prophanis, a iudicibus Ecclesiasticis cita-
tiones impetrare conentur, prætendantq; magistra-
tum civilem, debitam sibi iuris executionem face-
re neglexisse, ante q; summarie saltem per euidentis
aliquod docuerint instrumentum, iustitiam, vt quæ-
runtur, sibi denegatam, citationes tamen, atq; alij
iudiciarij processus a iudicibus Ecclesiasticis ad so-
lam petentium quærelam his decernuntur. Quod
si deinceps ad petitionem, vel civilis iudicis, aut
partis in ius vocatæ, causæ huiusmodi ad ordina-
rium tribunal remittantur, præfigitur civili iudici
per breue quatuor hebdomadarum, puta tempus
fatale, intra quod, actoris intentioni & quærimo-
niæ ex integro, atq; ex asse executionis ordine sa-
tisfaciat. Ac si in arctissimo ita præstituto termino,
sententia diffinitiuâ, aut non fertur, vel executioni
lata non mandatur, libertatem de hinc iudex Ec-
clesiasticus dat actori laico, coram suo tribunali,
vltèrius procedendum, fitq; non raro (mirum hoc
auditur) vt causa, quæ intra mensis spacium coram
civili consistorio agitari, peragiq; debebat, quod
hæc eadem apud Ecclesiasticum iudicem triennio,
aut eo amplius pendeat, hinc indecisa.

Aiunt

72 Añunt præterea iudices Ecclesiastici, in talibus casibus, prophanas ad se causas pertrahere sibi licere, si magistratus ciuilibus in administranda iustitiæ executione negligens inueniatur, e regione tamen ferre minime possunt, vt in pari casu idem iuris cum eis seruetur. Nimirum, vt in causis Ecclesiasticis quispiam de neglecto cultu iustitiæ ab Ecclesiasticis apud laicos, aut ciuiles magistratus conqueri, ac iustitiam sibi per ciuiles magistratus administrari postulare possit, quantũ iura communia in genere diffiniant, statuuntq; quo pacto canonica ciuilibus, & e regione canonicis ciuilia iura operæ suppetiasq; ferre debeant.

QVO PACTO ECCLESIASTICI
iudices, seculares causas, prætextu iurisdictionis
prætextu, in se transferre conentur.

73 Neq; hoc plerisq; longa experientia rerum ac eruditione doctis, probatur, quod iudices Ecclesiastici, quibusdam in locis diuturni vsus quasi possessionis, ad impletæq; præscriptionis prætextu, laicorum controuersias coram se dirimendas hætenus præsumpserunt. Nam ea ex re Cæsarea Maiest. Romanumq; Imperium haud parum detrimenti patitur, vt puta, quod non minimus Imperij honor temporalis s. iurisditio memoratæ præscriptionis velamine minuitur, attenuatur & penitus ab Imperio ad Ecclesiasticos transfertur. Quod contra recepta apertaq; iura, nemo est qui nesciat, quibus statuitur & cauetur, vt nulli præscriptioni quantumuis longæ, aduersus præminentem, tum Papæ, tum Cæsaris potestatem siet locus.

N QVAM

QVAM INIQVE HOMICIDAE,
alijq; peccatores ab Ecclesiasticis iudicibus
duplici afficiantur poena.

74 Quum diuina humanaq; iura vetent, vt ne-
mo duabus cedi debeat virgis, merito pleriq; qui-
bus cerebrum est, non nullarum cathedralium Ec-
clesiarum odiosa statuta, peruersosq; mores, qui-
bus vtriusq; sexus homicidas, reliquosq; maiorum
minorumue criminum reos hucusq; vexarunt, de-
testantur. Nam haectenus seruata est consuetudo, qd
homicidij, similiumq; facinorum, quos casus Episco-
pis reseruatos vocant, rei, per acta in aurem con-
fessione, publicam poenitentiam, in totius populi
conspetu, cum magno suorum ipsorum dedeco-
re, ignomina, infamia, subire coguntur. Quae quid-
dem poenitentiae forma non vsq; quaq; improbanda
foret, vtpote, quae ad primitiuae Ecclesiae instituta qd
proxime accederet, si hac contenti, non etiam am-
pliolem iusto, peccantibus egregij isti, maleq; officio-
si Officiales extorquerent pecuniae summam,
dupliciq; delinquentes punirent poena. Qua re, mi-
rum qd multi offendantur. Quod qd iniquum, qdq;
longae a Christi instituto sit alienum, cuiq; sanae
mentis coniectura asequendum relinquatur.

QVOMODO FVNES TAE PECV-
niae intuitu Ecclesiastici iudices & officiales illegiti-
timas cohabitationes & vsuras tolerant.

75 Praeterea Officiales auri sacra pellecti fame,
vsuras ac pecuniae foenus illicitum, nedum non in-
terdicunt, sed & passim permittunt, fouent, ac tu-
tantur. Insuper etiam clericos, religiososq; & secul-
lares, accepto ab eisdem annuo censu, publice cum
suis

suis concubinis, pellicibus & alijs id genus meretricibus, illegitime cohabitare, liberosq; procreare sinunt. Quæ res ambæ quantum scandali, periculi, detrimenti, fortunis, animabus & corporibus pariunt, non est quod recenseatur, quum nemo id, nisi talpa cæcutiat magis, non videat.

76 Præterea contingit aliquando, q̄ alter conjugum, belli, votorum, seu alia quapiam causa peregre proficiscatur, qui si aliquando diucius, q̄ alterius conferat libidini, absit, tum Officialis alteri, pacta tamen numerataq; prius mercede satis magna, cum alia victitare persona ac cohabitare indulget, non præhabita prius diligenti vestigatione, superstes ne sit abiens coniunx, an naturæ concesserit. Et ne hoc eorum factum à quoq; calumniari posset, tolerantia nomen ei, non sine magno mortalium offendiculo, sanctiq; matrimonij contemptu, indiderunt.

VT OFFICIALIUM DELEGATI seu synodales iudices illicitos e domibus census exigant.

77 Et hoc Germanis posthac non ferendum onus est, quod synodales iudices quarundam regionum oppidula & vicus ostiatim peragrant, censusq; e domibus annuos exigunt, quos vbi tenuis plebs cula persolvere nequit, protinus cum excommunicationis iaculis petitur, ad eorum quoq; censum cum summa rei familiaris attritione atq; attenuatione compellitur. Quod si penitus amoueri non potest grauamen, aliquo saltem fine ad æqui boniq; regulam coherceatur.

QVO PACTO HEBDOMATA

ria pecunia a mechanicis exigatur.

78 Pari modo proxime memorati iudices, quibusdam in locis, a stabularijs, pistoribus, lanijs, pro polis, molitoribus, eiusdemque generis mechanicarum artium professoribus, qualibet septimana pecuniam postulant, qua forte per inopiam non soluta, Ecclesiastico ad id fulmine adiguntur.

DE INIQVIS ECCLESIASTICORUM ARESTIS, VT VOCANT, & IMPEDIMENTIS.

79 Non mediocrem item superioritatis & iurisdictionis temporalis iacturam Casarea Maieft. Romanumque Imperium patitur, ex male obseruata hac tenus pluribus in locis diuturna consuetudine, videlicet, quod Ecclesiastici iudices, ubi inter duos laicos ciuiliſ orta est controuersia, ad alterius partis petitionem literas inhibitorias emittunt, quibus alteri partium mandant, ne inceptam coram seculari, seu suo iudice, litem prosequatur, sed in Ecclesiastico coram sese iudicio compareat. Cui mandato ubi pars vocata obtemperat, & se suamque causam ad suum ordinarium iudicem remitti in iudicio petit, tum primum libellus, articuli, exceptiones, replicae duplicae, &c. id genus scripturae, utrinque producuntur, quibus, reliquisque actis & agitatis, perlectis, numeratisque potius, quam ponderatis, tandem interloquuntur, controuersiam coram se ventilandam esse. Cuius sententiae propterea, velint, nolint, parere coguntur, etiamsi maxime ea grauentur, quod appellationem ad curiam Romanam interpositam, ob immensos, tum labores, tum impensas prosequi nequeant

queant, Neq; enim cuius commodum est, adire Romam. An vero talibus, similibusq; sententijs se suspectos reddant, nec ne, cui libet bono viro conijciendum relinquitur. Vnum hoc certum est, quod ex iam enumeratis casibus, copiosa ciuiliu causarum sylua, iurisdictioni temporali, ac ciuili magistratui, indies subtrahitur atq; eripitur. Quod non solum iuribus & æquitati, sed etiam rationi contrarium esse dignoscitur.

VT PLERIQVE INOPIA RERVM
laborantes iudicialium expensarum, variorumq; laborum & expensarum formidine, ad iniu-
quas transactiones compellantur.

So Neq; hoc silentio præteriri potest, quod Ecclesiastici iudices & officiales, miseros ac simplices laicos, multociens ad illicitas, iniuquas, sibiq; penitus nociuas transactiones adigunt. Nam si quando eos in ius vocant, magna patronorum, rabularum forensium, scribarum, cæterorumq; quorum opera in iudiciario strepitu, vti necessum habent, caterua, nullo are conducta, sed gratuito conquisita, stipati astant ac pauperibus illis prophanis, ægestate pressis, id hominum genus, non nisi magno conducendum est. Quod vbi fortuna, rei q; familiaris tenuitas denegat, ni penitus causa, etiam iustissima, decidere velint, transactionem seu compositionem vt cunq; iniquam inire coguntur. Quare quantum grauentur tenues, nemo est qui non facile id deprehendat.

IN MVLTIS ECCLESIASTICO
rum consistorijs, externi causarum patroni & pro
curatores, quam non admittantur.

Si Et hoc haecenus Germanis multum attulit molestiarum, quod per Ecclesiasticos iudices, nulli coram se litigantium partium, alijs vti aduocatis & procuratoribus licet, q̄ ijs, quos sibi suisq; tribuna libus, iurisiurandi sacramento obnoxios reddiderunt. Ne tamen nihilominus externi patroni a litigatoribus consulantur, adeo breues praefigunt terminos, vt adiri nequa q̄ possint, Et ne hoc eorum factum tan q̄ aequitati contrarium, improbari possit, se id in controuersia commodum facere adfirmant, quo celerio rem per consistorij iuratos procuratores sortiatur exitum. At interim meridiana luce clarius apparet, qua sinceritate, quaue dexteritate id agatur. Nempe compertū habent Officialēs, se suosq; superiores, a consistorij aduocatis & procuratoribus timeri. Et sic miserī clientes patronorū verecundia, dum quod contra Ecclesiasticum iudicem, eiusue superiores, quacūq; in parte facere possent, in iudicio proponere non audent, vltra q̄ par sit, negliguntur. Quam rem ecclesiastici praelati, ijsq; quorum in territorio tale exercetur consistorium, quum prohibere, penitusq; eradicare deberent, turgentur ac defendunt. Et id potissimum eam ob causam, ut si quando ipsis, subditisue ipsorum in Ecclesiastico iudicio experiendum fiet, dicti aduocati & procuratores contra ipsos exteris suis clientulis, ea quae causae sibi postulat necessitas, consulere, in iudicioq; proponere vereantur, ne, si diuersum facerent, praelatos sibi infensos, iudicesq; sibi male propicios redderent, talemq; aduocatorum & procuratorum

curatorum metum ac formidinem, nemo est, cui
vel cerebrum sit, cui leua in parte mammille cor
saliat, qui inficias ire vel possit, vel audeat, cum id
quotidiana experientia adeo eluceat, vt nemini
non, nisi forte ijs, qui nondum ære lauantur, sit ex
ploratissimum. Quotus enim quisq; est aduoca
torum, vel procuratorum, qui non amore, spe, ti
more, inuidia, fauore, muneribus, similibusue ad
fectibus, animo non aliquando, rectoq; consilio de
ñciatur, quum nihilominus vacui etiam prædicto
rum adfectuum, vix tandem precibus, pretiose in
ducantur, vt nihil diligentia, laborum nihil, nihil
item clientuli iurium prætermittatur. Enumeratis
vero grauaminibus, nulla præsentior adhiberi pos
set medicina, q̄ si litigantibus a certo vsq; limite, &
aduocatos & procuratores vel consulere, vel ad
consistorium secum adducere liceret.

QVAM LEVIBVS EX CAVSIS,
pauperibus Sacramenta denegen
tur.

§2 Et hoc facinus, Christi disciplinam profiten
tibus, penitus abominandum est, quod ijs, quibus est
res angusta domi, vbi parrochis & Ecclesijs ad di
em solutioni destinatum, per inopiam satisfacere
nequeunt, corpus & sanguis Christi sacrosancta,
quæ nobis sacramenta in remissionem peccatorum
reliquit, denegantur, immo quasi pignus præclu
duntur, non attenda vltioris dilationis, & quid
dem modicæ, petitione. Quanquam tales similesq;
causæ pro conditione sua, coram secularibus iudi
cibus, merito finem sortiri deberent.

Item

§3 Item quum agricolæ Autumni tempore vindemiare cupiunt, quemadmodum vnicuique ad sui utilitatem facere licet, nihilominus tamen, si vindemia illa displicet spiritualibus (vt vocant) qui eo loci decimas possident, miseris ihibēt agricolis, sub excommunicationis, nec non pecuniarum pœna, ne vvas colligant prius quam ipsi id permittant, vnde euenit, vt sæpe pauperculi illi non paruo afficiantur damno, cum vvas suas, quas maximis expensis & laboribus per integrum coluerunt annum, vindemiare non audeant. Etiam si illi interim vel frigore pereant, vel etiam marcescere incipient, tantummodo ob decimarum lucrum iniquum, sæpius etiam ob inuidiam detestandam. Quæ ambo contra iura sunt diuina, fas & omnem pietatem, ac ideo merito aboleri debent.

VT ECCLESIASTICI SYNODIS abutantur.

§4 Nec minus molestum, graue & Germanorum vulgo intolerabile est, q̄ synodales iudices pluribus in locis quotannis (id quod non nisi post annorum intercapedinem vt fieret, iuribus permissum est) obequitant ac mirum, quid fictitiæ iurisdictionis, aut superioritatis exercean, hoc interim constat, simplici popello hac uia, necessaria subtrahi alimenta, neq̄ talis peragratio eo fine & ordinacione, qua a summis pontificibus instituta est, obseruatur. Nam pro pœnis & correctionibus, quibus facinorosos & criminum fontes a vicij deterrere deberent, pecuniam præsentem & numeratam, & quicquid denique eis in lucellum cedere potest, exigunt. Id quod in superioribus etiam partim memoratum est.

De

DE CANONICIS CATHEDRALI
um & collegiatarum ecclesiarum.

Parochis, reliquisq; religiosis personis, &
Primum.

QVOD INIQVIVS NEXIBVS EPIS
copi & praelati a suis adstringantur
Capitulis.

87 Illicitum est & hoc, planeq; iniquum, quod
Canonici Ecclesiarumq; cathedralium præeminen
tiores, quorum in manu potior Ecclesiasticorum
iudiciorum, Synodorum, ac censurarum pars sira
est, reliquisq; collegiatarum Ecclesiasticarum cano
nici, quibus eligendi superiorem potestas est, nullū
in Episcopum, seu praelatum eligunt, nisi se prius iu
reiuŕando astrinxerit, planeq; deuouerit, literis quo
q; interdum, instrumentisq; sigillo probe munitis,
cauerit, ipsis ipsorumq; ordinatis iudicibus ac offi
cialibus in nullo vtcunq; graui, vel inhonesto, into
lerabiliq; proposito, se contrarium fore. Ac si quan
do eos delinquere contigerit, impune eis per ip
sum, vt hoc sibi liceat.

DENON FERENDIS VLTRA
oneribus, quibus misera plebs pro Sacra
mentorum administratione grauatur.

89 Pleraq; item parochiales Ecclesiæ, monas
terijs, praelatis, alijsq; Ecclesiarum curatarum
rectoribus, incorporationis, vt vocant, seu alio quo
piam iure, subditæ sunt, quas & si ipsi iuxta cano
num constitutiones, per sese providere teneantur,
vbi alijs elocant gubernandas, beneficiorum do
cem, ac decimas, plerunq; sibi ipsis reseruant, & præ
terea tam enormibus, absentiarum pensionibus
O grauant,

grauant, atq; onerant, vt conductitiij isti parochi,
eorumq; vicarij, viceplebani, sacellani, coadiutores,
ceteriq; conductarum Ecclesiarum administratores,
competentem sustentationem, decentiaq; ali-
menta inde habere nequeant, quo fit, (nam vnde
conductitiij isti pastores & mercenarij, viuant, babe-
ant, oportet.) vt illicitis exactionibus, locatas sibi
ouiculas, misere deprædent, dilanient, omnemq;
substantiam tantum non absumant. Postq; enim al-
taris, baptismicq; Sacramenta administranda sunt,
Primus, Septimus, Tricesimus, Anniuersariuscq;
dies peragendus, auricularis confessio audienda,
mortui sepeliendi, & quicquid deniq; reliquum est,
quod ad vita functorum ceremonias obseruandas
opere præciū arbitrantur, id gratuito faciunt ne qua
quã, sed tantū exigunt, extorquent, exugunt, quan-
tū misera plebecula, vel cum summo suo dispendio
præstare difficulter potest, talesq; exactiones vsq;
ad summū indies augent. atq; accumulunt, nonnun-
q; quoq; excommunicationis fulmine ad soluēdū adi-
gunt, plerosq; etiam, quibus per inopiam non licet
ad celebranda vita functis obsequia, anniuersarios,
& alias eius farinae ceremonias, compellere con-
nantur.

VT OE MISSAS CANTANDAS & legendas, pecuniam exigant.

87 Neq; hoc præteriri potest, quum non mini-
mum sit, quo Germani præmantur, quod sacerdo-
tes, vnius diei missas, ad quas alias foundationis, seu
annuæ recordationis iure celebrandas obligantur,
non semel, sed quater, quinquies, pluriesue venun-
dant, unaq; missa, duobus, tribus, aut pluribus Ec-
clesiasticis beneficijs satisfacere præsumunt.

Quo

QVOPACTO PAROCHI, A

suis parochialibus subditis, vbi domicili-
lium mutare voluerint, pecu-
nias emulgeant.

88 Item, sicubi curatæ Ecclesiæ subditus domi-
cilium matrimoni, seu alterius cuiuspiam negocii
causa, in aliam transferre parochiam, animo secum
volutat, non prius migrandi licentiam a parcho
impetrat, q̄ vbi pro testimonialibus literis aureum
numerauerit nummum, quem si soluere vel nolit,
vel ægestate præssus, non possit, sacramentorum
interdicto, donec satisfecerit, mulctatur. Ex hoc ita
q̄, ac cæteris supra tactis oneribus & grauaminibus
facile deprehenditur, mirumq̄ in modum emicat,
quod omnia Ro. Ecclesiæ sacramenta ijs, qui opi-
bus abundant, auro venalia sunt, reliquis vero qui-
bus minimum suppetit nummorum, & iniquus est
Plutus, ille diuiciarum deus, non imparciuntur, sed
penitus denegantur.

QVEMADMODVM SEPVLTV

ræ ius quibusdam mortuorum cataue-
ribus, magno sit ære redimendum.

89 Papalibus statutum est canonibus, vt ijs
dumtaxat publici iuris Ecclesiastica denegetur se-
pultura, quos manifestis & plane notorijs, morta-
libus, vt vocant, peccatis, ex communi hac morta-
lium sorte, absq̄ dominici corporis, sanguinisue par-
ticipatione migrasse compertum fiet. Verum Ec-
clesiastici non animaduersis talibus Pontificum de-
cretis, sorte fortuna, aqua suffocatos, gladio, ruina,
vel incēdio occisos, iugulatos, atq̄ vita casu functos

O ij etiamsi

etiamsi non pateat, peccatis mortalibus obnoxii decesserint, nec ne, in Ecclesiasticam tumulare sepulchram, non permittunt, quousque tam iniquo fato de mortuorum uxores, liberi, amiciue, ab ipsis cimiterium non modico ære comparauerint.

VT PLERIQVE ECCLESIASTICI,
ci, vitam laicam, planeque rixosam agant.

90 Nec minus etiam Germanis molestum est, quod potior parochorum sacerdotum, monachorum, aliorumque Ecclesiasticorum pars, in diuersis rixis, stabulis ac choreis, populorum turbis se immiscet, in plateis item habitu minus decenti, ut puta gladijs, vestibusque ludicris, præterea rixis, iurgijs, litibus, altercationibus laicos ad iram, & consequenter ad arma prouocant, vulnerant, nonnunquam etiam confodiunt. Dein excommunicationis fulmine miseros illos laicos, vel quos læserunt, eousque diuexant, quousque ad libitum suum laici se cum his composuerint.

91 Item in locis plerisque Episcopi, & eorum officiales non solum sacerdotum tolerant concubinatum, dummodo certa persoluatur pecunia, sed & sacerdotes continententes, & qui absque concubinis degunt, concubinatus censum persolvere cogunt, asserentes, Episcopum pecuniæ indigum esse, quæ soluta, licere sacerdotibus, ut vel cælibes permanerant, vel concubinas alant. Quam res hæc sit nephanda, nemo non intelligit.

QVO PACTO NONNULLI ECCLESIASTICI
publicas exercent tabernas,
& illicita corrodant lucra.

Ecclesiastici

92 Ecclesiastici item, potissimum in his locis, ubi iurisdictionem habent, in templorum dedicationibus, publicas exercent tabernas, suisque sacellanis & sacerdotibus, taxillos, chartulas lusorias, & quicquid ad ludum pertinent, conuiujs administrare, ac omni seposito pudore, illicitum inde percipere lucrum student, idque surperioritatis quodam iure sibi licere adserunt. Quamquam Pontificum canones, imperatorum leges, omnesque omnium prouinciarum magistratus vetent, ne Ecclesiastici ita a decoro & honesto deuiant, ut ijs se inuoluant negotijs, circa quae vix laicos occupatos esse decet.

QVOMODO ECCLESIASTICI moribundis, ut suos & legitimos heredes defraudent, persuadeant.

93 Inter caetera etiam hoc obtinendum est nequaquam, quum non minimum sit onus, quo Germani grauantur, quod regionum peruagatores, quos vulgo Terminarios ac Stationarios vocant, monachi & sacerdotes, infirmos, animamque iam iam agentes, ac praesertim eos, quibus aes esse in cista norunt, temporalibusue bonis abundare compertum habent, blandiloquentia, adulatione, verbisque venustulis, ut ad pessima quaeque hoc genus hominum semper plus aequo instructum est atque paratum, adoriuntur, circumueniunt, persuasionibusque ficticijs eotandem adducunt, quod sibi potiore & pecuniarum & bonorum partem in testamentis legant. Quare liberi, agnati, ac cognati, reliquique sui & legitimi heredes, quibus potius tota haereditas illaesa relinquenda erat, contra omnem aequitatem, mirum quomodo iam iactura adficiantur, interdumque ad miseriam usque adigantur.

QVIBVS MEDIIS INNVMERAM
pecuniã summam, Mendicantium ordines Ro-
mam importent, virginumq; vesta-
lium monasteria molestant.

94 Quum nemini dubium sit, ijs qui iure ex-
periri volunt, pecuniã, eaq; non modica opus esse,
& pleriq; mendicantium ordinum regulis addicti,
multas causas atq; lites in iudicialem controuersi-
am, non sine magno ordinariorum, parochorum,
atq; laicorum detrimento, contra phas, nephalsq;
immo nulla omnino necessitate exigente, Romam
pertrahant. Tribus insuper eorum generalibus,
quos vocant, Cardinalicij galeri dignitatem, innu-
mera, vt fertur, pecuniã comparauerint. Non pa-
rum timendum est, ne non præfati mendicantium
ordinibus subiugati, multa sacrarum virginum, &
præsertim ea, vbi se solos dominari norunt, monas-
teria, in quibus Principum, Comitum, Baronum,
Nobilium, ac ciuium liberi frequenter vitam vi-
uunt, pecunijs expilent ac depeculentur, & eis de-
hinc quibuscunq; alijs modis, interitus pernicipi,
molestiarum, variorumq; incommodorum radix
atq; origo sient. Interimq; misere captiuas monia-
les, sub perpetui pœna carceris adigant, ne cuiquam
alijs, quo secum pacto agant, manifestent, id quod
quibusdam in locis plus nimio, prohdolor, comper-
tum est. Quibus vero pharmacis huic morbo me-
deri possit, cogitandum relinquitur. Num præsta-
ret, quod virginum monasterijs, ac mendicantium
ordinibus, in meri ac mixti imperij iurisdictionibus
sitis, quibus hætenus per iurisdictionum magistra-
tus, ac potestates, nulli præfecti essent curatores,
seu

seu dispensatores, duo, aetate, moribus, ac probitate
perspicua praestantes viri, unicuique tali monasterio
seorsim praeficerentur, qui omnibus eorum com-
munibus computationibus, acceptorum videlicet
& expensorum interessent, quibusque cura esset, ne
in posterum praedicta virginalia cenobia, a mendicantibus
monachis, eorum non necessaria praesentia, vel quocumque
alio modo grauarentur. Qua vna re procul dubio efficeretur,
quod dictorum monasteriorum annui fructus, census, redditus,
indies auferentur, monachialium personarum in magnum usque
excreverent numerum, & sic multo melius, vberius,
vtilius, quam si ipsarum pecunia, vel Romam, vel in alium
quempiam locum indecentem, conferatur, sustentari possent.

DE ROMANORVM PONTIFICI-
cum legatis & oratoribus, nec non comi-
tibus, quos uocant, Pala-
tinis.

95 Accidit etiam aliquando, quod legati & ora-
tores Romani, cum Papalibus, ut vocant, facultati-
bus, in Germaniam mittantur, qui talium facultati-
um vigore & praetextu, liberos vulgo conceptos,
naturales, Bastardos, spurios, damnato ex coitu
prognatos, aliosque, qui contra Christi instituta, le-
gumque sanctiones in mundum aediti atque expositi
sunt, legitimos efficere, & ad quoscumque actus legi-
timos, idoneos reddere, ad successiones, item cum
legitimis & naturalibus liberis habiles facere &
admittere, omnium denique statuum ac dignitatum
capacitatem

capacitatem tribuere conantur. Cuius tamen rei, in Romani imperij territorio, nullam omnino habent potestatem. Nec parum inde litium, iurgiorum, errorum, controuersiarum, offendiculorumq;, in sacrosancto Romano Imperio oritur, quod ex non concesso coitu concepti, cum legitime editis ad partem admitti debent successione. Quam rem, ut nimium Germanis molestant, Imperij ordines, tolli, amoueri, penitusq; aboleri, summopere petunt.

96 Pari præterea modo a Romana sede iam dictis legatis, vicecomites palatini sufficiuntur, simili potestate legitimandi, ad successione admittendi, & omnia ad infra legatorum, quorum iam ante mentio facta est, efficiendi, nec non notarios creandi. Qui tamen vicecomites adeo sunt in idonei, adeo inhabiles, adeo literarum ignari, adeo deniq; rerum inexpertes, ut minimum etiam, quod ad notariatus artem pertinet, ignorent. Vnde non immerito subsequitur, quod multo ineptiores, quam ipsi sint, creent notarios, ut semper dignum, quod in prouerbio est, contingat patellæ cooperculum. Quod ipsum Imperij Status, abrogari efflictim rogitant. Præfati item Apostolicæ sedis nunciij & legati a iureiurandis, pactis, obligationibus, absoluerent, & sic absolutos ad agendum de nouo restituere moliuntur. Qua vna re æquitati fideiq; humanæ nihil est aduersum magis.

97 Conantur insuper beneficia, quæ patronatus iuri subsunt, conferre, & sic patronis tam Ecclesiasticis, quam secularibus in iuribus suis derogare, penitusq; eos priuare, quod etiam merito aboletur.

Vtriusq;

VTRIVSQUE SEXVS RELIGIO-
si, in suorum monasteriorum, clausarum, fundatio-
num, aliorumq; conuentuum, commodum, suc-
cedunt secularibus, quum ipsi vicissim ab
illis adhæreditates, neq; vocentur, neq;
admittantur.

98 Neq; hoc Germanicorum grauatimum pos-
tremum est, quamuis vltimum hic sortiatur lo-
dum, mos non amplius ferendus, hactenus inole-
uit, pauloq; altius, quam par sit, radices egit, videli-
cet, quod Monachi, Moniales, Beguttæ, Beghar-
dæ, Nolhardi, Conuentus & quicunq; tandem sunt,
qui se religiosos & a popularibus segregatos pro-
fitentur, parentibus, consanguineis, agnatis ac cæ-
teris amicis, in hæreditarijs bonis, aliquando in par-
tem, nonnunq; in totum succedunt. At vicissim
eorum cognati, seu necessarii laici, a præactis re-
ligiosis, ad ipsorum hæreditates adeundas, non so-
lum non vocantur, sed nec admittuntur quidem.
Quod Germanis & grauet & molestum, iniustum
etiam ac non diucius tolerandum onus est. Ea
propter necessario ac summa prudentia curandum
est, vt deinceps nemo se memoratorum religioso-
rum votis vel adstringat, vel addicet, nisi prius ea
de re ciuiles magistratus certiores fecerit, quorum
præsentia, auctoritate & consilio religionem ingre-
di volentibus, a parentibus & amicis, iuxta cuiusq;
fortunam ac facultates, mediocriter prouideri de-
bet, vt habeant, vnde commode in monasterijs vi-
uere possint. Ea tamen lege, eo pacto & conditio-
ne, vt omnibus hæreditatibus, omnibusq; paren-
tum, fratrum, sororum, cognatorum cohæredum,
P ac quo

ac quorumcumq; aliorum successionebus renunciant, in animisq; nequaquam inducant suum, se in posterum hæreditario iure quicquam nedum sperare, tantum abest, vt consequi se posse, putare queant. Idemq; cum his, qui iam olim religiosorum regulis sese subiecerunt, fieri a sacri Ro. Imperij Statibus, & petitur & censetur.

QVOD ET IN PROXIME HABITIS vvormaciæ comitijs, de hætenus memoratis raris grauinibus, tractatum sit.

99 Potior item pars, hætenus enumeratorum articuloꝝ, Romanam Sedem, Archiepiscopos, Episcopos, Prælatos, Officiales, Ecclesiastica consistoria, ceterasq; Ecclesiasticas personas, concernentium, Cæsareæ Maiestati in proximo Principum ac procerum Vvormaciæ celebrato conuentu, a laicis Imperij columnis & Statibus, in scriptis, non sine supplicibus oblata est precibus, quo prædicta grauamina, æquitate, necessitateq; ita postulantibus, aboleat, atq; e medio penitus tollat. Quod ipsum non clam Archiepiscopis, Episcopis, reliquisq; Ecclesiasticorum Statibus, in prædictis Comitijs factum est. At hucusq; nihil vel immutare, vel emendare ceperunt. Eam obrem seculares Imperij ordines, necessario, vrgentibusq; ex causis adacti sunt, Papali Sanctitati supra memorata, ac non amplius ferenda onera, prout sua Sanctitas, clementi, Christiano, planeq; paterno animi adfectu fieri petijt, indicare, atq; suppliciter rogare, quo prædicta grauamina sua sanctitas emendet, atq; e medio tollat.

Plura

PLVRA ADHVC GRAVAMINA
ob oculos versantur, indicatu maxime neces-
saria, quæ tamen breuitatis gratia
obmittuntur.

Quamuis seculares sacrosancti Romani Im-
perij ordines, longe grauiora, multoq; plura adhuc
haberent onera, quæ æquitate interpellante, indi-
canda forent. At ne iustæ breuitatis modum exce-
dere videantur, iam recensitis hoc tempore, reser-
uatis alijs in magis commodum tempus, contenti
esse volunt. Ea spe freti, ea fiducia nixi, vbi hacten-
us enumerata abolita fuerint grauamina, quod
& reliqua vna corruitura sint.

**PERORATIO, AC FINALIS PETI-
TIO.**

Super hæc omnia, omnium sacri Romani Im-
perij supremæ atq; inferioris conditionis Statu-
um, supplex est adhortatio, humilisq; precatio atq;
petitio, qua sanctitati Pontificiæ supplicant, quate-
nus, sanctitas sua, omnia prædicta onera ac grauami-
na sedis Romanæ, ac sæpedictorum cæterorum
statuum Ecclesiasticorū & personarum Ecclesiasti-
carum, id q; nō semel in præcedentibus quoq; iustis
p̄cibus postulatum est, clementer tollere, emendare,
abrogareq; & e medio auferre, dignetur ac Archi-
episcopos, Episcopos si qua in re per eorū capitula,
grauamina hæc, quo minus emendare abrogareq;
auderent, obligati forent, a promissione, obligatio-
neq; tali, mandatis absolutorijs, seueritatem quan-
dam, sed eam quidē necessariam præ se ferentibus,
absoluere, liberareq; velit, in p̄ omnibus & singulis
his, ita paterne ac gratiose se gerere & exhibere, q;
P 2 talia onera

onera atq; grauamina ingenere, seorsimq;, quanto
tius ex radice funditus ac penitus tollantur, amo-
ueantur & emendentur. Quod ipsum & quidem
breui futurum, curatumq; iri Sacri Romani Impe-
rij Status laici, vel ob Opt. Max. laudem, præci-
puum & honorem, hinc rei quoq; ipsius necessitas
tem atq; æquitatem, maxime, quum, vt prædictum
est, sanctitas Pontificia per oratorem & legatum
suum, ita magnifice, ampliter ac Christiane se ob-
tulerit, indubiam, certissimamq; spem animo con-
ceperunt. E regione, se sanctitati pontificæ, tanquã
obsequentes, morigerosq; filios, ceteris quoq; Sta-
tibus Ecclesiasticis, ut in Christo fratres & com-
membra capitis vnus, nimirum Christi, se deuo-
uentes, obligantesq;.

Quod si enumerata onera atq; grauamina in
præstituto tempore, non etiam otius ex oculis mor-
taliū sublata atq; abolita & abrogata fuerint, id
quod Imperij Romani Status laici futurum mini-
me suspicantur, auguranturue, tum Sanctitatem
Pontificiam latere nolunt, prædicta vrgentissima,
atq; intolerabilia, penitusque non ferenda onera,
diutius eos, neq; perferre velle, neq; tolerare posse.
Sed rei ipsius iniquitate & necessitate, huc eos
adigi, cogi atq; compelli, pro eorum captu ac indus-
tria, de alijs commodioribus forte vijs & medijs
cogitandi, vestigandi ac consultandi, quibus tan-
dem modis, qua arte, qua deniq; solertia, onerum
atq; grauaminum supra memoratorum, ab Ecclesi-
asticis exonerari, liberari ac tandem in pristinam
immunitatem & libertatem asseriatq; vendicari
possint.

Quem

Quemadmodum omnia hæc, priusq; sanctitatis Pontificæ orator & legatus a Normberga soluisset, eidem per modum responsi, hinc legantis sanctitati referenda, ad longum sunt exposita atq; enumerata, essentq; ita in compendium & quodammodo per catalogum redacta & recensita, memorato nuncio atq; oratori pontificio ferenda secum Romam tradita, si non præter omnium expectationem, abitionem suam hinc tantopere maturasset, ac inopinato ita discessisset. Verum ne ob id, eo magis Germanorum Principum, Procerum, atq; Romani Imperij Statuum consultatio & conclusio Sanctitatem Pontificiam fugere, vel latere possent, tandem placuit, onera ac grauamina, quorum non infrequens tum coram agente adhuc legato, facta fuit mentio, per capita, ac sigillatim ita scripta, sanctitati Pontificiæ transmittere, eandemq; quam humillime ac suppliciter, pro abrogandis hisce oneribus, rogare, obsecrareq; ne deteriora contingant.

Scholia. (Inopinato)

*Non assueti questala grandia audiria Barbaris merito
discedant insalutatis tam barbari barbaris.*

ANNATA.

TAXATIONES ECCLESiarVM ET monasteriorum per vniuersum orbem.

QVAMVIS non satis emendatum exemplar haberi potuit, ex quo Annatarum extorsio, ad præscriptum tantum tempus promissa, examussim describeretur, vt tamen intelligi possit, q; immensa auri summa ex his quotidie extorqueatur, hæc qualiacunq; sunt, edidimus, quæ tu (quisquis es) meliori nactus exemplari, arbitrio tuo emendare poteris. Cæterum ne putes his officiorum exactiones additas esse, sed habet inexplebilis hæc & nuper instituta officina peculiæres suas artes, quibus assidue aurum emungere non desinit.

Romana Ecclesia sub se continet Abbates infra scriptos. Et quia omnium Ecclesiarum (si credere fas est) caput & mater est. ideo in hoc Annatarum catalogo. prætermissa alfababeti serie, præponitur.

A

Pauli de urbe or. sa. Benedicti taxatum mille florenis.	Pontimaci Cistertien. ordinis 300 f.
Anastasi de urbe ordinis Cistertiensis taxatum 150 florenis.	Mariam ord. Premonsten. 200 flor.
Laurentij extra muros urbis ordinis Benedicti 300 florenis	ANDEGANEN. 1700 flor,
Andreae & Sabae de urbe ordinis sancti Benedicti 300 flor.	Albini Andegauen. ord. f. Bene. 750. f.
Andreae & Gregorij de urbe ordinis sancti Benedicti. 120 flor.	Nicolai extra muros Andegan. 450 f
Blasij de urbe ord. f. Benedicti 36	Serg & Bathi ordi f. Ben. 500 f.
Sebastiani de urbe ord. Cister. 50 flo.	Petri de Birelogio or. f. Bene. 600 f.
Farsen. propa. urb. ord. f. Ben. 1000. flo.	Floreni prope Salurarum or. f. be. 3000.
Saburen. diocesis taxatum totidem flor.	Mauri super Ligerim or. f. B. 150. flor.
Cripte Ferrate prope urbem, ordinis sancti Blasij. 400 flor.	Georgij supra Ligerim o. f. Aug. 136. fl.
Ecclesia ANXITAN. habet Archiepiscopum & taxatum, pro coi. 1000	Omnium sanctorum or, August. 90. flo.
Bordonarum ordi. Cistertien. 1500 f.	De Assueris Vellay ord. f. Be. 100. flo.
Simontis Dio. ordi. Cistertien 600 f.	De ponte Otronij ord. Cisterci. non taxatum, imo ex post. 100. florenis.
Pessano ord. sancti Bened. 150 flor.	De Oratorio or. Cistertien. 200. floren.
Symoroa ord. f. benedicti 300 f.	De Rota ord. f. Augustini 423 florenis.
Cella Medulphi ordi. f. Benedicti 50 f.	ATTREBATEN. iiii M. f.
Tascdei or. premonsten. 518 fl & 8 gr.	Vedasti Actebraten. or. f. Be. 4000. flo.
ANTISSIONENSIS. 4400 floren.	Montis. f. Eligij ord. f. Aug. 1400. flor.
Germani Antissiodoren. ord. f. Bened. olim taxatum fuit 1000 floren. alais reducta adhuc per Vrbanum. 5	Nicolai in Arrofia ord. f. Aug. 500. flo.
	Aquithniten ord. f. bened. 4000 flor.
	Ignacen. ord. f. Augustin. 50. florenis.
	Vitonren. or. Premonsten. 500. florenis.
	Petri Hnonren. ord. f. Bene. 2000. flor.
	Marcenis.
	AGHATENSIS. 1500 f.
	Vallismagna ord. Cisterci. 1400 flor.
	Tiberij ord. f. Benedicti. 1000. florenis
	Sancta

Sanctæ AGATE 420. flo.
 Gabrielis de Morola ord s b 33 fl
AMMONEN. 1800 f
 Andrea prope Amnionen ord s b 400
ASTORICEN 600 f
 De micabibus ord Cisterciens 40 f
 Carastro ord Cisterciens 80 f
APTEN. 250 f
 Eusebij ord s benedicti 200 f
Ecclesia ARHERONTI
 nensis Metropolitana 300 f
 Angeli de monte Comaso ordinis sancti benedicti 66 floren 2 t³
 De Bancio ord s benedicti 200 f
 Eustachij de Vernisia or s be 200 f
 Casali Pistici ord Cister 40 f
ALBIENSIS. 2000
 Salhaco ord s benedicti 600 f
 Candilio ordi Cister. 1000 f
 Gaudenti de s Stephano 150 f
ARVMINENSIS. III. C. f
 Iuliani Arrimicn ord s bene 46 f
 Gregory in Concha ord s benedicti
ABR VICENSIS. 2500 f
 Smagmaci ord Cister 750 f
 Michaelis in periculo maris or s b 400
 Montis mauroli ord s Augustini 100
ARELATENENSIS.
 Montismaioris ord s bene 1500 f
ANICIEN. II. M. VI. f
 Theofredi ord s benedicti 500 f
 Doe ord Premonsten 80 f
AGHANIENSIS. 2440 f
 Claraco ord s benedicti 200 f
 Sondio ord Cister 120 f
 Payembaco di ord Cister 70 f
 Peyrnigra ord Cister 70 f
 Esien. ord Cluniaten 800 f
AVRELIANENS. II. M. f
 Olim iij milia, sed reddita per dominum Gregorium II
 benedicti Floriacen ord eiusdem b 2000
 blagentiato ord s August 75 f
 Emireij di ord s August. 500 fl
 Maximiniij Miciacen commissum fuit in partibus ut taxetur &c.
Ecclesia ARGENTINA in
 Germania 2500 floren
 Nemiloren ord s benedicti 301 f
 In Schwartzach ord s ben 333 f
 In Senethera ord s Aug. 200 f
 S. Gallen ord s bene 200 f
 Sengebach ord s bene 200 f
Sancti ANDREAE, in Scotia 3300 f
 Crucis de Edenburgh ord s Aug 271 f
 Dimiserunhin ord. sancti N. 201 f
 Simflurtelufis ord s be. 250 f
ADRIENSIS, in prouincia
 Ranen 200 f
 De Ganello ord s bene. 37 f
 De Vngadicia ord Comaldul. 1000 f
ADRIENSIS, & Pennensis.
 in Prouincia Aprutiñ. 400 f
AQVINATIS. C. XX. f
 Petri de Compegia ord s be. 34 f
ASSINATIS. CC. FLO.
 benedicti de monte Subaxia ordinis eiusdem

eiusdem sancti 100 florenis

Trissoliti de plano Bitonij ordinis sancti Benedicti 80 florenis

Nicolai de campo Longu ord, s B, 50 f
Ascen 600 f,

Ascen apostol, extra muros or, s b 260

Dalmacij in Burgo Ascen, or, s b 100

Bartolomei de Atsamo or, s B, 100 f

Dalmacij de pede mont, or, s b, 100 f

ASCENS, in prouincia Mo-
guntin, 800 f

APPANNEN. II. M. V. C.

De Fuxo or, s, August, 700 f

ANGLONENSIS. C. FLO

Sagittario ord, Cisterciennis 33 f

Angeli de Crapino, alias Rappuro or-
dinis sancti benedicti 43 f

ANRIENSIS. M. III. C.

Rode surdi de Nouacella ord. 160 flor.

Cella noua ord, s Bened, 116 florenis

ARETINENSIS. VI. C. f.

De Anhano ord, s, Benedicti 90 florenis

Flora & Lucilla ord, s, Be, 90, florenis

Agnano ordinis s, Benepicti 90 florenis

Petri de Rota ord Camaldinen. 66. flo,

De Patralia eiusdem proprie di, 63 flo,

Fidelis de Podio, alias de Puopis ordi-

nis uallis Umbrose 55 florenis

Ioannani de Topulana ord, s Be, 133 ft,

Iacobi & Christoferi ord, s, B, 33, flore,

Saluatoris de Berardignam ordinis

Calmadinensis 130 florenis

ARETINENSIS. III. C. f.

ACONITANEN. III. C. f.

portus noui or, s, B, 100, florenis

Ioannis de Pmoclaria extra muros

Anconitanensis ord, s Benedicti 104. fl

AMBIANENSIS. 4200. f.

Ioannis in Ambianis o. Premo. 200, fl

Foresti monasterij or, s, Bene, 200 flor,

Visignolis or, s, Augustini 40 florenis,

Visignolis iteru or, s Be, sine titulo 115

Atheoli prope ambian, ord, s bene 180 f

Iudoici de Dumpno martino supra lit-

tus ordinis Premonstra 1000 florenis

Iudoici supra mare ord, N, 200, floren

Salin de monsterolo ord, s Be, 250 flo,

VVallerici supra mare or, s b, 2700 fl

Petri Corbeiensis ordi, s B 6000 flor,

De Vasilijs ord, Cistertien,

Martini de Gamellos or, s Aug, 700 f

Petri de Celniturve ord, Premon 200 fl

Vicarij in Pontino ord, s Ben 4000 fl

Cedasti de Morolio ord s bene 200 f

Garda ordinis Cister

Cari Campi ordinis Cistercienn,

Cariaco in pratis ord, Premonst,

ALIANENSIS, alias Leodi

ciensis 40 florenis

De Lomito ord, s Blasij 35 florenis

AQVENSIS, in prouincia

Metropolitana 24000 florenis

AQVENSIS in Vasconia

500 florenis

AQVENSIS in Lombardia

126 florenis

De Tilleto ordi, Cistercienn, 120 florenis

De Mille ord, Premonstracienn, 100 flo,

De Centula ord, s Bene, 250 florenis

Saluacanen, ord, Cister 250 florenis

Petri

Petri de bergolio de Alexandria ord^{is} dinis sancti Benedicti

Inseme de Saxadro ord. s. benedicti.

AQVILEGENSIS habet

Patriarcham 10000 floren

Me de Sexto ordi. 250 floren

Galli ordinis s. Benedicti 300 florenis

Georgij de Ascanata ord. s. b. 68 flore.

Petri de Rosacio ord. s. B. 3330 floren.

Martini de Buttima ordin. s. B. 130

Mariae de Carra ord. s. Blasij in ista pro

uincia actum est Stulgen. dioc. ut ha-

bent antiqui libri 33 floren. x t.

Amalfitanensis metropoli

tan 150. f

Petri de Canonica ord. Cist. 66. f

Depositana ord. s. benedicti 78 f

De Oleraria

De Hercia

Arsiensis. ij. c. f

Petri de Assisio ord. s. benedicti. 120

Arbensis.

Stephani de Barbato ord. s. bene. 40 f

Petri de ualle ord. s. benedicti 50 f

Albensis in Nacia. 200

Alexandri ord. s. benedicti 100 f

Caudencij de s. Stephano 100 f

Fontigranani prope Alban o s. b. 70. f

Albiganensis. 800. f

Me de insula Gallinaria o s. bene. 150 f

Adurensis. 500. f

Seueri ord. s. benedicti 200 f

Ponti salti ord. Cister 50 f

Aprutinenensis metropolita

na. 300 f

Nicolai in Crocina ord. s. benedi 33 f

Antiocensis habet Patriar^{cham}.

Pauli Anthiocen. ord. 332 f

Aduersanen. 400. f

Laurentij de aduersa ord. s. bene. 500 f

Anaginen. 300. f

De gloria Florentinen ord. 100 f

Augustensis, in prouincia

Tharantasin. 800 f

Viti in Helgan ord. s. benedicti 300 f

Elblacen ordinis 600 f

Augusten. in puincia Mo

guntina in Germania 800

Albanen.

De Parassola ord. Cister.

Adiacen. 33. f

Alanen. in Corsica. 30. f

Alifimen. 100 f.

Ansaren. 50. f

Alsanen. 460 f

Armacan. 1500 f

Anvinian. 200. f

Angeli. 58

Aladen. 40 f

Arnelien 80. f

Agrigentini 500 f

Arfenden 60.

Asserarum. 58 f

Alexcunden 100 fo

Andren. 50 f

Anrayten. 400 f

Antibaren 80 f

Q

Amandi

Amandi. 400 f
Aquilensis. i Apucia 100. f
Aquelan. 600 f
Actemen. 70 f
Arcadien. 46 f
Aggregentinus. 500 f
Alberdonen. 1200 f
Alerien. in Cortica 30 f
Athenien. alias aternē 70
Auellien. 50 f
Adrosien. i fenestra 250
Adrolien. 500 f.
Austulan. 66 f.
Ampurien. 100 f.
Abernien. 100 f.
Amonen. 33 fl 1. f
Aurezien. 250 f
Abirlensis. 700 f
Agoricen. 50 f
Argolicen. 100 f
Aquilatanis. 166 f
Aquilien. i apucia 100 f
Aleden. 50 f
Alenonen. i Corsica 30 f
Absaren. 50 f
Armatan. metropol. 1500
Antibaren. archiepres. 420
Arboren. 200 f
Albacen. 50 f
arumen. 400 f
angimen. i romania 80 f
agien i Romania 80 f
actretien i Tristia 500 f

agrieni i Vngaria 800 f
anarien. alias annacen 300
albenen. de nander.
acternien 70 f
almasitan 150 f
auelbarenensis 50 f
actennitinenensis 300 f
arisenen. 70 f
albonenen. 200
aquitani. 120 f.
absaren. 50 f
adienten. 33 f
acernen. 70 f
acteran. in prouincia Neopo-
litana. 58. fl

B

BITERRENSIS. ij. M. fl
Ville muge ordinis sancti Be. 400 f
Petri de Innsellis eiusdem ord. 500. f
Iacobi Biterren ord f. August 120. f.
Baiocon. ij. M. 4. C. f
Vigoris de Corsaschia ord. S. 1500. f
Ardemia ord. Premonst 100. f
Alneto ordi. Cister. 475 f
de ualle ordin. f. August. 60 f
Stephan de Fontenato or f. B. 750.
Martini de Troaro ord f. B. 1200 f
Stephani de Cabamo or f. B. 1000. f
De Longis or f. Benedicti 200 f
Bisinitin metropolit. M. f
Pauli bisinitin ordinis f. August. 300 f
Claro fonte ordinis Cister 50 f
Cornelio ord Premonst 66 f
Caritate ord. Cisterciē. 120 f.

Bellis uallis ord cister 100 f
Petri de luxolio ord s. benedicti 200 f
Balina ord elimiacen 500 f
Roserijs siue Roseriars ord cist. 1000 f
Lutea ord s benedicti 62 f
Montis sancte Mariæ ord cist 250 f
Fanerneo ord s benedicti. 200
Carilefi ordinis cister. 177 f cum dimid.
Atteyo siue Attreyo ord cister. 80. fl
Briocen. 800. f
Bello portu semel composuit 100 f
Burdegalen. metrop. 4000.
Crucis burdegalen ord san. bene. 500 f
Summe maioris ordinis s. bene 503 f
Faya. siue Fayfia ordinis cist. 400 fl
Petri de insula in medulto or s Aug. 160
Saluatoris de balamia or s. bene. 400 f
Petri de barcholio or. s. Au. 120 f 20. s
Romani de blania ord s. Aug. 600 f
Beluacen. iij. M. vi. c. f
Luciani prope beluacen ord s be 500 f
Siphoriani prope belnaten ord s be. 312.
Guntini prope beluaten o s. aug 500 f
Regalimontis ord cistercien 208 f
De Bretholio ord s. be 600 f
Martini de bosco siue in nemore, alias
Iruriarten ord s Aug 400 fl.
Belli prati ord cister. 700 fl
Frigidi montis ord. cist.
Sere marij de Flayaco. alias de blayaco
ordinis sancti benedicti 1100 fl
Brachmonen. M. f
Crucam ord. Cister. 1000 f
Gerensaci ord s. Bern 400. f
Laurencij de monte. 33. f

Bracharen metropo. vi. M.
Vallisparadisi ord s. be. 33 fl
Saluatoris de fonte ataco or s be. 200
Saluatoris de trenantra or s. be. 200 fl
Michaelis de Roseyos de Gosto ordinis
sancti be. 400 fl
Petri de arnoya
Me de carbanerio
Saluatoris de castro auellanarum
Delermar ordinis 60 duc
Andrea de Radulphe ord 300 fl
Baren metropol. M. v. c. f
Benedicti baren ord eiusdem sancti 60
Insule Baron ord cister 100 f
Archangeli de celus ord s be.
Nicolai de Sienis ordinis sa. be. alias de
Zilij uel cilicus
De Genta ord sancti benedicti
Basiliensis in almania M. f
Mornacien alias morbaten or s be 600
Beneuentan metropol vij c
Modesti de beneuentis or s ben 100 fl
Sophie de beneuen ordin s be 300 fl
Lupi de beneuen ord s be 40 fl
De Gallo ord sancti benedicti 100 fl
De Gripta ordinis s be. 33 fl
Lucia in Rassa ordinis s b 50 fl
Baionen c. f
De Fore de campo basso ord sancti b
Georgij de mirabelle ord sancti bened.
Brixienis viij. c. f
Euphemie prope Brixiam ord s be 200
Petri in moute ord s be 130 fl
Benedicti de leone eiusdem ord 50 fl
Iontte ord sancti benedicti

Aqua nigra 50 f
 Brixinen in almania iij M. f
 Bituricen metropol. iij M. f
 Sulpicij biturien ordinis s. bene. 400 f
 Petri de Vrezyone ordinis s. bene 200 f
 Burgidolensis eiusdem ordinis 4000 f
 Ambrosij bituriensis ordin. sancti au-
 gustini 175 f
 Fontistumbandi ordinis s. be. 200 f
 Saturi ordinis sancti augusti. 675
 De Epoldinio ordinis sancti be. 50 f
 Gildasij eiusdem ordinis 450 f
 Varenis ordinis Cister. 60 f
 De Enchedinio ordinis sancti be. 100 f
 De Cellis ordinis sancti augusti. 150 f
 Casalis benedicti ordinis sa. aug. b. 300
 Millebeto ordinis sancti be. 150 f
 Plenipendensis ordinis sa. aug. 107 f
 Massaye ordinis sa. bene. 120 f
 Calumpna ordinis Cisterc. imixtim eti-
 am in dio Lem. 70 f
 Gemilphi ordinis san. be. 200 f
 Nicolai de misaio ordinis sa. aug. 150 f
 Oliueto ordinis Cisterciensis
 De Landesio ordinis. Cist. 200 f
 Domo dei supra Karnin 66 f. or. 2
 partz unius f
 De albinhaco ord. Cister. 33. f
 Vermucia ordinis sa. aug. 50 f
 Sigurani in brena ordinis sa. bene. 150 f
 Bratea ordinis Cisterciens. 600 f
 Loco Regio ordinis Cisterciens
 De barcella ordinis Cisterciens 60 f
 Burgen ij Mcccc f
 omnem ordinis sancti bene. 166 f

Bononien M fl

Pauli bononiensis ord. s. be. 121 f
 Cecilia de Canamana ordinis uallis
 umbrosæ 120 f
 De Strata ordinis Cisterciens. 400. f
 Proculi ordinis sancti bene. 121 f
 Naboris & Felicis 100 f
 De mote armato or. uall umbrosæ 60 f
 Michaelis de Ganzanico ord. sa. bene.
 Fabiani & Sebastiani ord. 70 f
 Stephani & bartholomei ord. s. be. 135 f
 Borien i Calabria 33 f it
 De Cereto ordinis 33 f 1. t5
 Brudusin vi C f
 Andreae in insula brudusin. or. s. b. 200 f
 De Cruce ord. sa. blasij
 Formelij ordinis sa. blasij
 Bremensis Metropolitana in
 Germania 600 f
 Herosuelden ord. sa. be.
 In Ronffe ualle seu Ronffe uallen ordi-
 nis sancti be. 100 f
 Bambergensis in Germa-
 nia 3000 f
 Michaelis montis monachorum prope
 bambergam 200 f
 Binnien 50 f
 Bostracen
 Bisiginanen. lxx. f
 Baleacensis C f
 Bandolnien vi c f
 Boznen i Sardinia cc f
 Balneoregen C f
 Biduan.

Bellicensis ccc xxx f 1 t
Bocontin ccl f
Brechinensis ccccc f
Brequennensis ccccc f
Bilechien xxx f
Bolnen Vngaria cc f
Blehemetan.
Bargoren cxxvi f
Bellicastren 90 f
Bellianen. lxxvi f
Bofan ccl f
Bollen M ccc f
Baronen c f
Bithinen vi C f
Banan xxxiiij f viij s
Bonon 33 f
Esfannia ccccc f
Bisehen 30 f
Bisacien c f
Brandurien vi c f
Bolbalden M f
Bostenen i Scotia vic f
Brandenburgensis in Germania v c f
Boren in Lombardia cc f
Bonefransis, seu benefrana, 70
Bisacien. 30 f
Basacien. 30 f
Brundutinen 600 f
Brugnatensis 133 f

C

Carcosunen. vi. M. f
Cirissen. ordinis sa. be. 3500 f

Montissolini ordinis sa be. M. fl
Hilarij ordinis sa be 450. fl
Villa longa ord Cisterciens. 300 fl
Cathalannen. 4000 f
Menrum in suburbio cathalannen ordinis sancti Augustini 4000 f
Petri ad montes, Cathalannen ordinis sancti b 1300 f
Omnium sanctorum in insula Cathalannensi ordinis sa August. 106. f
Calloaten de mauro monte. osa be. 600
Me de uirtute ord sancti Aug. 400 f
Trium fontium ordinis Cister. 40 f
Alti fontis ordinis cister. 22. f
Monasterij in ragona ordinis cisterciensis 53 f. 16. sz
Vrbani ordinis sancti be. 1000 f
Saluatoris de Virento ord sa. be. 300 f
Dernen alias monster ronder ordinis sancti be. 3000 f
Mori montis ordinis sancti b.

Caesar augustanensis metropolitana 5000. f
Fidis ordinis cister. 16. 4f. 23 sz
Me de uota ordinis cister. 200 f
De berola ordinis cister.
Caturcen M. f
Figiati ordinis be. 2000. f
Moysiaci or. clinnacen 4000. f
Martilhoco ord. sancti be. 100 f
Gerde dei ord cister. 500 f
Marcelli ord. cisterc 50 f

Cameracen
Sepulchri cameracensis ordinis sancti bene. 233 f 1. 18.

Huberti cameracen ord s. aug. 400 f
 Andrea de castello ord. s. be. 1250 fl
 Gillerij incella ord sancti bene. 150 fl
 Landerij de crispino ord s. be. 373 f
 Lon sancti bernhardi
 Vallisfonsine ord sancti benedicti 500 f
 Adriani Reraldiniotin ord bene. 300 f
 Dionisij in Proqueria 500 fl
 De Tamberone ord. cister. 700 f
 Varellis ord. cister. 550 f
 Petri lobiensis ord s. be. 125 fl
 Petri de altemonte ord san bened. 120 fl
 Cornelli de Orminie ord premon 250 fl
 Humberti de Maricolis ord sa. b. 100. fl
 Lamberti licen ord san. bene. 238 fl. 2. g.
 Carnoten. 400. f
 Vindotinensis ord sa. be. 2000 fl
 Grandisuallis ord premonstra 50 fl
 Magdalene de castrodinio ord sa. b. 200
 Burgomedio ord s. aug. 350 fl
 Iannomari blesen ord sa. be. 1500 fl
 Me de Iosaphat ord san. be. 200 fl
 Tolinibis ord sancti benedicti. 800 fl
 Vincencij in nemore ord sancti be 70 fl
 Ioannis in Valleia ord san. augu. 400 fl
 Bonaeuallis ord cister 600 fl
 De altisijis ord sa. ben. 125 fl
 Petri in ualle carnoten ord sa. 500 fl
 Helemosio, seu Elemosina ord cist. 100 f
 Bontelemo ord sancti benedicti. 300 fl
 Trinitatis de Tronio ord s. b. 500 fl
 Confan. cc. f
 De Mioe ordinis san. be. 50 fl
 De monte ordinis
 Conseranen. ij. M. f
 Combelonge ord Premonst. 460 f
 Constantien. in germa. ij. M. f
 Constantiensis in prouincia
 Rhothomagen 2500 fl
 Seuere de sancto Seuero constan ordie
 nis sancti be. 500 fl
 Me deuoto sa. augustini 500 fl
 Saluatoris uice comitis 250 fl
 Trinitatis de Exaquio or. sa. b. 600 fl
 landi de sancto lando ord sa. b. 300 fl
 Galli ordinis sa. be. 400 fl
 Maris stella alias beturge. or. cist. 200 fl
 loci heremitarum ord sa. aug. 330. fl. i. g.
 Salem ord cister. 1650 fl
 Montisburgi ord sa. be. 600 fl
 De alisbeia ord sa. be. 72 fl cum di.
 Nicolai de blancorda ord. premo. 200 fl
 Compedoren ordinis 350 fl
 In Isinnia ord. 100 fl
 Cabilonen. 700 f
 Petri cabilonen ord sa. be 300 fl
 Trenorchien ord. sa. b. 1000 fl
 Cistercij ord sui ipsius 300 fl
 Fremitatis supra Gronam ordinis ci
 stercien 450 fl
 Masserijs ord cister 320 f
 Claromonten iij. M. v. c. f
 Andreae prope claromontem ordinis
 Premonstra. 100 f
 Inidij extra muros claromonten ordie
 nis sancti benedicti 100 f
 Giliberti ordinis premonst. 150 f
 Nouem Fonsium alias uallis honeste de
 lias Fertanen ord. cister. 150 f
 Casedei ordinis sancti bene. 3000 f

Bella aqua ord cister 200 f
Isidori ordinis sancti ben. 200 f
Cantrini ord sancti Aug. 33 f. i. t. s
Manziaci ord clinnacen 200 f
Montis speciosi ord cister. 200 f
Magni loci ord sancti benedicti 321 f
Menato ord sancti bene. cc f
Amabilis de Rionio ordinis sa. Aug. 150
Vallis lucid, alias de Boitheto ordinis
cisterciensis 100 f
Ebrosio ordinis sancti bene. 300 f
Thiarno ord clinnacen 100 f
Aurcliacen ord sancti bene. ij M. f
Caualicen,
Sinaqua ord cisterciens 300 f
Conennarum, iij, M, f
Benedictionis dei or. cister. 500 f
Boni fontis ord. Cisterciens. 1000 f
Cesenaten.
laurencij de cesana
In monte ord sancti b 100 f
Corisopiten. M. f
De Donatas ord. sancti Au. 320. f
singilai de lando gnannet o. s. A. 120
Crucis iremperelle ord sa. B. 175. f
Honigolai ord. san. b 120. f
Cenonianen ij, M, cc, f
Belloloco prope Cenanen or. sa. cxij f
De Bronio ord s. be. 300. f
Vincencij prope cenanen or. sa. be. 300 f
De lanlaio or. sancti ecl. f
Narielesfi, alias chacluffeti be. ecl. f
Georgij in nemore o sa aug. 66 f
De persenia or. cisterciens.
Pietate dei ordinis cisterciens cc f

Petri de cultura ordinis sa. be. 300 f
De Vedatio ordinis s. aug. 32 f i. t. s
Castellaneten c 33, f
Castellaneten, alias Venetia
50 f
Alibi cesselanen castelben 600 f
Nicolai in littore Venetian ord s. b. cc.
Ioannis in littore Venecian ord cc
Angeli de lamole ordinis
Angeli de codallis ord. san. b. cxxx. f
Ioannis de Marffiono or. f. b. l. f
Ioannis de burgo sancto sepulchro or
dinis calmaldensis lxxxij f
Benedicti de Staio quino ordinis eius
dem sancti xl. f
Georgij maioris Veneciarum o. f. b. 700
Berthomei de Venetijs unius
Patriarcha in graden 300 f
Andree in flumine & siluestri
De creapto ord s b 66 f
Castellanen i Tuscia cc, f,
Cusatin metropol vi cf
Marie de Iosaphat prope Ierusalem
ordinis sancti b c. f
Ioannis de flore ord. Floren. 33 f i. t.
Calaginritan M cccf
Vallis Venarie ord sancti b c f
Farraria ordinis sancti b
Emiliani ordinis sancti b
Cameriensis in Marchia
Antho. 1200. f
De Iambana ord sancti b 100 f
Eustachij Camerinen or. s be 60 f
De Rotis ord sancti be. 40 f
Clareuallis ordinis cist. c. f

Vallis

Vallis fosine or be 50 f
 Laurencij de Doliolo or sb 53 f
 De insula or sancti b.
 Ramoalli de ualle castro or sa. b. 50 f
 Hen montissani ordinis .63 f
 Carposori extra muros camerin. 125 f
 Elene ordinis camald. 50 f
 Colbas ordinis cisterciens. 200 f
 Crucis de Tripuzia 100 f
 Cuman viij c f
 Iuliani prope muros cumani ordinis
 sancti b. 67 f
 De oliueto, alias aqua frigida ordinis
 cisterciens. 35 f
 Habundi extra muros cumani ordinis
 110 f
 Carpe fori &c. ut supra
 Crathonien, alias Craoch
 niensis 3000 f
 Treicien or sancti bene 266 f 2. 13
 De farneto ordinis sancti bene 125. f
 Cremonen. 500 f
 Laurencij prope cremon. ord. s. 75 f
 Thomae de cromonia ord. s. b. 40 f
 Omnium sanctorum extra muros crem
 Magdalene de cana
 Cremien. 400 f
 Cathenen. in scocia viij. cl. f
 Leonardi or sancti blasij
 De Lethedia ordinis sancti benedicti
 De Forneto or sancti b 125 f
 De Scalis ord. sancti be.
 Cantuarien. x. M. f
 Augustini cantuarien. 1300 f
 Concordien. cccc. f
 De Sexto ordinis sancti b. 260 f
 Sinaquen ordinis 100 f
 Columbrien ij. M. f
 Pauli columbriensis ord. cister.
 Cesia ord. cister 66 f
 Clusien. 68. f
 Clusine cccc. f
 Saluatoris de monte armato ordinis
 cisterciens. 100 f
 Trinitatis de spineto non taxatum
 Clugien 68
 Georgij de Fossano ordinis sancti bene.
 Trinitatis de brandulo or. cist. 150 f
 Caputaquen ccc. f
 De cassoda ordinis sancti bene 33 f
 Nicolai de controno ord. sancti b. 15 f
 De Pactano ordinis sancti blasij 40 f
 De centula ordinis sancti bene. 25 f
 Aquan ordinis sancti benedicti
 Laurencij de Sincta
 Caluenc. f
 Petri de Mastia ord. san. be. 70 f
 Casertan ij. c. 16. f
 Petri de Pedemontis de caserta or
 dinis sancti be 50 f
 Caseriaten clxxx. f
 Corinthien clxx. f
 Columbrien ij. M. f
 Crucis columbrien or. sa. au. 2000. f
 Cuntatiscastelli 50. f
 Saluatoris et bartholmei de catignas
 ce ord. camald. 66. f 2 ptz.
 De Pretorio o. sancti b 33 f
 Febera ordinis cistere. 40 f
 ponzano ordinis 150 f

Scolacio ord. sancti b 50 f.
 Caterenen in Dalmacia
 Gregory de Sculpo ord. sbe. 35 f.
 Cōpostellan metropo. 4 M f
 Saluatoris de Brungo o. sb. 33 fl.
 Pelagij de ante-alteria.
 Castren in Albegezia.
 2500 floren
 Gastren. i prionio c. f
 Castren. c f
 De Ardorello or. Cisterciē.
 Aqua formosa ord. Cisterciē. 33 fl.
 Coloniensis in Germania
 metropolitana 10000. f
 Sibergen or. sancti b 260 f.
 Martini Coloniē ord. sb 150 f.
 Stabulen malmodariē 140 f.
 Nicolai umbilen ordinis sancti b 150 f.
 Tincien ordinis sancti b 115 f.
 Brulbilen ordinis 200 f
 Casanen.
 Abbas monasterij cassinē
 Nullius dioc. ordinis sb 2400 f
 Matthei Fernon dei ord. sa be 33 fl
 Chelsenē.
 Laurencij de chessena ord. san be 50 f.
 Ciuitaten in Hispania cc. f
 Ciuitaten in regno l. f.
 Rippe altæ ord. Cister. 50
 Caluen. in prouin. copnana. c
 Comaclen 10 f
 De Pomposa ordinis san be 1200 f
 Calertinen 250
 Stephani de Merchiseo or. sb 33 f 112.
 Carkagen in hibernia 120 f
 Albotcaū ord. Cister. 60 f
 Cracouien in polonia 3000 f
 condonen M. ccccclx. f
 clafareconen 200 f
 conuentren. felden iij m. v. c
 colonen in Vngaria metropo
 litana ij m f
 colocen in insula Redi vi c f
 ciuitatis sanctæ Mariæ in Apu
 lia cc f
 cassellensis in Ibania alibi est
 iij. M. vi. c xl f
 caminen in almania ij M f
 cotronen 50 f
 calben c f
 coronen vic l f
 casertanen in prouincia capna
 na ccxxvi f
 cuticen.
 constantinopolis patriarcha
 vic f
 Et pro ecclesia in Sropoten
 vnita, v c f
 cordubensis v c f
 cephaluden ij c f
 carpentoraten M. v c f
 castella in Tuscia ccl f
 canadren in Vngaria viij c
 Constantinopolis M. cl. f
 canrien ccxxxij f xxij f

R cathenen

cathenen 400 f
caleritaten 300 f
carrathinen 300 f
clonaclen c f
cenoclen c f
ciuitatis nouæ c f
conchen in Hispania 700 f
clonferten in hibernia 300 f
connoten in hibernia 100 f
crochonen 50 f
culmensis 700 f
crobanien 133 f
cretensis, cressensis metropo-
litana 500 f
clocen 2000 f
capnan 2000 f
cartaginen 440 f
conuersanensis 33 f
confren 300 f
cenadren 200 falibiest 900
* crucis colarien 2000 f
cardonen 35 f
corarien
cupersamen 33
colonen in Hibernia 300 f
celeritan 250
callen 100 f
colocen archiepisco. 2000 f
calsian 80 f
coneren in Scotia 100 f
cephaluden 200 f
callien c f
callen 100 f

curonen in antiquis 150 f
cephalinien c. f
colocen in insula rodi vi. c. 20
curanien c. f.
cassanen c. f
curienv c. f
cloniaten c. f
cloniaclen in Lombardia
camaieanen 140. f
cruconen 50. f
cesenen 150 f
casinen in Apulia 50 f
calonionen 40 f
cathatlen 50 f
crusinen 400
caphensis
cresinen
caiacien 130 f
cisopplen
ceneten 100 f
cernien 200 f
ceruten in Lombardia 200 f
cortonen in Tuscia 433 f
cabnen in Apulia 50 f
constrinarum alias Stabien 60
calen in marchia Anco 100 f
cardicen
crapulanen
corbanien
cabalien
catharen 33 f
cathanen in Slatronia
chien in insula de ci

In Romania 200 f
cornetanen per Eugenium pa-
pam 4

D

Dolen 4000 f
ianiti Dolen ord san ben ij c . f.
Troncheto ordinis sancti be 58 f
Dulcinen
Nicolai de drine ord sa be,
Dertrisen 2660 f
beniffano ordinis Cister. iij c . f
Dublinen 2600 f
Thome martiris or sancti Aug. 250 f.
Duracien 50 f
Marie de barmere.
Dunclinen 9000 f
Doluncen
Dragananen 33 f i t
Dunckelden in Scotia 450
Dumblanen 800 f
Deren 120 f
Daren 200 f
Dumen 130 f
Dolien 50
Drinascen 40 f
Dignen 400 f
Dumblanen 370 f
Dumelinen 9000 f

E

Eluen 1500 f
Genesisij de Fontanis ord sancti be cc f.
Rumpulli ordinis sancti be vi c f
Martini de camginone or san be c f.

Arularum ordinis sancti be cccc f
Andrea de Sinreta ord san be c . f
Clanana alias de lan
De Regali ord sancti be cccc f
Cuxano ord san be cc f
Vallis de bono ord Cistercien c f.
Ebroicen ij . M . 5 . f
Taurim ebroicen or sa b ii 43 f
Crucis sancti Leofredi or sancti b cc l f
Deluci ord sancti ben . ccc f
boniportus ord Cister . M . f
Petri de Conches alias de Castellione
ord sancti ben v c . f
De ualle sancti ben 60 f
Eduen . 4 . M . 80 . f
Martini Eduen ord san ben cccc . f
Vreziliacen ord san ben m . v c f
Flaniguicio ord san ben M f
Fortento ordinis Cistercien .
Leonardi corbunacen ord san be cccc f
Chera ord sancti be cc . l . f
Ellien . 66 . f
Loche ord . premonstra .
Electen M . v c . f
Iocunden ord sancti be cc . xxv f .
Engobinen 4 . c . f
Petri de Engubio ord san be c lx f
Bartholomei et Donati ord sa be l . f .
Benedicti ord eiusdem de Engubio cc f .
Verecundi ord san be 48 f
Fontis Auellanea ord . san ben m . f
angeli de Conserua eiusdem or 60 f
Bartholomei de campo regio o sa be c
Miliani ord san ben lx f .
alfolio ord san ben cc . f .

Bartholomei et de Petrolio or sa b 50.
Pulpiano et de petrono or sa b 100 fl.

Engolisinensis M.

Amancij ord sancti be 170 f

Cella froym ordinis sancti B

Corona ordinis sancti August

Esparcij

Ebredinin. ij m iij c f

Boscandinen ordinis sancti B 250 f

Empurien. c. f

De Sargino ord sancti B 50 f

Eystetensis in Germania

800. f

Fontissalutis ord Cister 333 f

Elinæ, ccc. f

Sammi prope firmin ord san Be 333 f

Ergandien cc. f

Elien. 7 m v c. f

Egitaniensis in Portugal
lie 400 f

Eliten.

Elboren. ij M. f

Equen. 33. f | t

Exonien M. 8 c. f

Eustacen. 8 c. f

Eystaren. totidem.

Eboracen. i Anglia 10 m. f

Estulanæ. ccc. f

Erestonden. M 8 c. f

Erbiptelen. ij m 3 c. f

Euangudinien. c 33. f

Exonien. i Anglia 6. m f

Emonen.

Enclonen.

Egitanien. cccc. f

Enagudiniensis in Hibernia
nia 133 f.

F

Sancti Flori 9. c. f

Piperacen ordinis sancti Aug. 103 f

Aureliacen ordinis san be 2000 f

Mancio ordinis 200 f.

Formilien. M. 4. c. f

Floreigia, alias de Toroneto ordinis

Cistertien. 300 alibi 400 f

Florentinen M v cf

De floren ordinis sancti be 600 f.

Minnaten ad montes prope Floren ora
dinis sancti be 100 f

Saluatoris be Floris ord Calmald 150

Bertholomei de Ripoli ord uallis um
bro. 66 f

Michaelis de Maturia ord f be 66

Trinitatis de Floren ord uallis umbro
se 50 f

Pancacij de Floren ord ual umb 60 f.

Bertholomei de bono solatio ordinis
Cisterciens 60 f

Salni prope Flor ord ual umb 200 f

saluatoris de septimo ord Cist 600 f

Pauli de Nazallo.

Florentin in prouincia bres
men 60 f

Fauentin. cccc. f

Hyppoliti de Fauen ord Camald 40 f.

Benedicti de Apibus 30 f

Reparata uallis umbrose 35 f

Ioannis in Cicareta ord san b 100 f

Patrinati

Patrinati extra muros fauen or sb 100 f
 De Crispino or uallis umb 33 f
 Laurentij de campo or sa b 100 f
 Petri de Misqueto or ual umb 55 f
 Foris in fronen. cc. f
 De lasterta ordinis
 Firman. 6 c. f
 De monte corilhanano ord san be 33 f
 Angeli prope firmum ord san b 33 f
 Samnij prope firmum ord san b totidem
 Firmani de Pontesia.
 Fesulan. cc. f
 Vallis umbrose 2000 f
 Michaelis de passinthano ordinis ual-
 lis umbrose 330 f
 Fonsulis ordinis sancti b 130 f
 De Taglisin ord uallis umb 30 f
 Laurnetij de calenbono or præd 130 f
 Gaudencij de pede alpibus or sb 46 ij f
 Foroluiensis c 50. f
 De flimiana or uallis umb 33 f.
 Andrea de Padula.
 Foropopulien. ccc. 50 f
 De aurano ord Camald 133 f
 Rophuli foropopulien ord san b 5 f.
 De insula ordinis Camaldien.
 Fulginat, seu fulginensis
 Induspoleti 100 f.
 Crucis saxi uiui ord san b 250 f
 Faren. 33. f
 Nicolai in scialite ordinis 33 f.
 Ferrarien. m ccc. f
 Bertholomei prope Ferrariam 800 f.
 Falesianen.

Ioannis prope Falesiam ordinis pre-
 monstra 300 f.
 Famagustam m 5 c. f
 Fernen. 50 33. f
 Furidan. cc f
 Farentin. c. f
 Frequentin. 50.
 Feltren. & bellinien. vniti M.
 6. c. f
 Ecertranen c, f
 Ferentinas c, f
 Frisingensis i germa, 4, m
 Fauen, non fauentina ccc, f
 Flesinten, m, f

G

Genacien, cc. f
 Vallis uiridi petra pertrifio or sb 43 f
 laurencij de monte ord sb 100 f
 villa betrandi ord sa Aug. 500 f
 Cirici de colona ord sanct b iii f
 Saluatoris de brede ord sb 300 f
 De rosis ord san augustini 375 f
 Michaelis de flumano ord sa b 130 f
 De Ameno ord sancti be 250 f
 Gallilantri ord sancti b 300 f
 Petri de Bisildinis ord sa b 200 f
 Felicis Sicellensi. ord sancsi be 300 f
 Camporotundo ord Cli 250 f
 Petri de Rodis ord san b 200 f
 Stephani de Branchiolis ord sb 250 f
 Genacien 200 f
 Fosse noue ord cister 250 f.
 Gronnopolitan 300 f
 Gebennen 600 f

De habundancia or san Aug ccc f
Boni montis ord Cister 230 f
Feliaci ord sancti Aug. lxx.
Alte combe ord Cister. 533 f,
Sitis ord. san Augustini ccc. f,
Galligien
Chiluoim ord. san be 230 f.
Grassen. 400 f
Honorati Lurnien ord san be c. f
Gaietan 250 f
Theoderi Gaietan ord sancti be 75. f
Angeli de Palensano prope gaietan or-
dinis sancti ben. 50 f.
Spiritus de Sounono ord cister 50 f
De Ponserto ord cister. 43 f.
Martini de aqua munda ord f. be 33 f.
De Insula pornana ord cister.
Erasmi de Castilio nouo ord f. be 100 f.
Erasmi ord sancti be 50 fl.
Galipolitan &
Geropolitan non sunt taxatae
Mauri Sobiram ord sancti be 33 fl
De balneto ord sancti Blasij 9 s 4 d.
Nicolai de pergulitis or sancti Blasij.
Giracen 66 f
Nicomedis ord sancti Blasij 40 fl.
Grossetan 1000 f
Vuilhermi ord sancti Vuilhermi e. fl
Pangracij de Fago ord sa. Vuilher l. fl
Laurentij de Andesta ord sa. b 33 fl.
Cermitin, in Apulia
Petri de Callonellis.
Gaermen
Theodoncij ordinis sancti ben 95 fl.

Gramyeh c f
Girapetren, in Ro. 50
Galcellinen in Sardi 80 f
Gatellicen, totidem
Gardie 71 f
Caitanen 200
Geuenfastren 50 f
Gisarolen 70 f
Graden patriarcha 250 f
Gadicen 150 f
Gurcen 1066 f
Galterinen 80 f
Glandaten 400 f
Guladen
Guren, 2500 f
Giennen 1000 f
Garganen 18 lib sterlin
gorum 16 s 8 d
Greminen in Hispania 1000 f
Glasiren 2500 f
Glasguen, in Scotia 2005 f
Giranien, 100 f
Gronnen 1000 f
Gnesnen in Polonia 5000 f
Giranen 1000 f
Gurcen, 1066 f

H

Herbipolensis in Germania
2300 f
Erdbacen ord cister 800 fl
Fulden ordinis sancti be 300 fl
In tenis ord sancti be. 100 fl

Stephani

Stephani Herbipolen. or. san b. 110 fl.
Neuenstat alias noua ciuitatis or s b c.
Nicolai in Camberch alias in Cambert
ordinis sancti be. 120 fl.
In Sueter ord san be 140 f
In Amberach ordinis sancti be cc. fl
Burchardi extra muros Herbipolenses
300 fl.

Humiliatorū genera. 1000 fl
Humanaten, seu humanen.
120 floren.

Petri de monte Coronato s. be. 33 fl 1 1/2
Halberstaten in Germa. 100 f
Egidij in Brunschuig 113 fl

Hildesemensis in Germania
M. floren.

Herefordens. in Anglia
1800 floren

Hesinus in marchia 300 f
Hauelbergensis in Germa
nia 600 floren.

I

Iherosolotan, patriarcha 2000
In ualle Iosaphat prope Iherusalem
taxatum 100 floren

Ianuen, metropolitā 1000 f
De Petro Albo alias de Prualio ordi
nis cister. 33 floren

Andreae Ianuen ord b. c. fl.

Stephani Ianuen 160 f

De Zubino ord cister. 69 fl.

Benigni de Capitafari or san be 133 flo.

Siri de Ianua 166 flo. 2 partis

Andreae de Seto ord cister. cc. fl.

Venerri de Tiro or sancti be non taxat
Martini sacri montis pannonie ordinis
sancti ben. 250 flo.

Andreae de Bresseno or sa be 66 fl 2 1/2
Fructuosi de capite montis 166 fl 2 1/2.

Ianrien 800 f

Ilerden 1050 f

De Scorpio ordinis cister. 60 fl.

Michaelis Ilerden ordinis sancte b. 60.

Victorini ordinis sancti ben 400 f.

Iadren, metropol 400 f

Cosmae et Damiani ordinis san. s. b. 33 fl

Ispalen 2600 f

Isidori ordinis cister. 60 fl.

Idrontin 400 f

Iuste 150 f

Iponen 300 f

Iustinopolitan 100 f

Iclauen 50 f

Iuuenacen 36 f

Inclacen 122 f

Imolen 350 f

Igeranen

Iteranen 68 f

Iterapren totidem

Isermen 50 f

K

Kalleoben 1000 f

Kalbinen 230 f

Karleonen 1000 f

Kirionen 66 f

L

Lingonen 9000 f

Lecani ordinis sancti ben. 500 floren.

Molifines.

Molifinen ord sancti ben 400 f.
 Molmundo ordinis Cister. 1400 f
 Crista ordinis cistercien 200 f
 Petri de Bessna ordinis san B 400 f
 pulcheriarum ordinis sancti b. 200 f
 Mons ord Cistercien 49 f. t 2 f
 Ecnigni de Dimone ord sancti b. 2000
 Stephani de Dimone ord sa b 700
 Michaelis de Tornodaro ord s b 228 f.
 Theoloro ord cisterc.
 De castellione ord sancti Aug. 500 f.
 Clare uallis ord cistercien 3000 f
 Melugden ord sancti b 300 f
 Ioannis Reomen ord san b ij M. f
 Legionen 1500
 Saltimionali ord cister. 40 f
 Facundi ordinis sancti be cc f
 Isidori ord sancti Aug 160
 Lemonicen 1600 f
 Vosten ord. sancti ben 160 f
 Marcialis Lemonicen 1000 f
 Martini Lemonicen cxx f
 Grandimonicen M v c f.
 Meimaco ord san be M v c f.
 Solemnitati ord sancti ben 400 f.
 Stripen ord sancti Aug. 500 f
 Dalone ord cistercien 500 f
 Belloloco ord sancti b. 400 f
 Boni loci totidem.
 pallochio ordinis cister.
 Egedimo ord. sancti b 200
 Petri Vsarchie ordinis sancti be olim
 1000 sed nunc 500 f
 Bona aqua ord Cistercien. 300 f
 Columna ordinis Cistercien, istius et
 clarifontis ord premo. 160. f.

Butirien diocesis 70 f
 Augustini Lemonicen ord sancti be 300
 Obasine ordinis cistercien 1000 f.
 Lexonien iij m. f
 De Barnaio ord sancti 1200 f
 Petri de pratellis ord sancti be. 700 f
 Ebrilsfri ord san be 800 f.
 De grescano ord sancti b 150 f
 Cormelus ordinis sancti be 200 f.
 Lodonen M f.
 Saluatoris de lodena ord sancti be 400
 Gruilerini de deserto ord s be 600 f
 Lugdunen ij M. f
 Astenaten ord sancti be 300 f
 Engendi iuren ordinis sancti b 1500 f.
 De miratoria or cister. 64 f 8 s
 Benedictiones dei ordinis cister 33 f.
 Insulae barbare ord sancti b 450 f
 Bellenille ord sancti be cc f
 Martini sanguraten ord sancti be 500
 Ambromaco ord sancti be v c. f
 Regaberti ordinis sancti ben 250 f
 Vallis benedictæ.
 Landunen iij m. f
 Premonstraten 2250 f.
 Ioannes landunen or san be olim 4000
 f. sed nunc 3000 f.
 Martini landunensis ord Prem 1500 f.
 Nicolai de prato, alias de Ribel di
 monte ordinis sancti be 1000 f
 Fusennato ord. cister 600 f
 Cusiacen ord premo. 730 f
 Stephane de Cormi ord prem. 66 f.
 Michaelis de Tarasta ord san be. 500.
 clarifontis ord premo. 160. f.

De Boerij ord. cister 85 f
 Vincencij landinien 1000 f
 De novento ordinis
 Lucionen 1000 f
 Sancti Ioannis de orbescio ord s b 80
 Crucis de Calemundo or. s b 150 f
 De Angelis ordinis sancti Aug. 185 f
 De Granateria ueteri ord sa be 150 f
 Loci dei in Iardo ord sa be 200 f
 Michaelis in Heremo ord s be 500 f
 Fortanellis ord sa Aug 80 f
 De insusa Calueti ordinis 50 f
 Lexien
 Licien 100 f
 Nicolai de Cataldi ord sancti b 80 f
 De Faratis ord sancti blasij 33 f 1 t
 De Caritate dicti ordinis totidem
 Leodien in Germa. 7200 f
 Semblocen ordinis sancti b 502 f 21 s
 VValeodoren et hastenen ord s b 100 f
 Blidernacen ord s b 100 f
 Villari ord cister 200 f
 Iacobi leodien ord s b 540 f
 Vberti in Artemia ord sancti b 1000 f
 Laurencij extra muros leodien 1000 f
 De paro ducis in Brabancia ordinis
 Premonstraten 300 f
 Fliderbiten ord sancti b 100 f
 Grandisprati ord cister 100 f
 Tradonis ordinis 1568 f 9 gr.
 Bertini malomen
 Ioannis Baptiste
 Laudensis in prouincia Me
 diolanen 150 f
 Petri de landeri ueteri ord s b 50 f
 Careto ord cister 100 f
 Locentin 200 f
 Leonis extra muros locen ord s b 300 f
 Lucan 2000 f
 Petri de camponiacori ord 150 f
 Fridiani lucan ord sa Aug 200 f
 De Boiano ord sancti bene 40 f
 Ianthaleonis ord cist 70 f
 Pontiani extra muros lucan or s b 150
 Michaelis de Ganio pulsan 420 f
 Paulo de Grano ord s b 80 f
 Saluatoris sancti Salmani de cantuario
 ord camald 66 f 2 t
 Ioannis de Putherlis ord camal 160 f
 Londonien 3000 f
 VVasti monasterij ord s b 2000 f
 Crucis Walcanie ord sancti Augustini
 460 marcli arg.
 Alibi 5 flo pro marcli qualibet
 VVorlehani ordinis
 De caritate ord sa b 33 f 1 t
 Lausanen 700 f
 Alta ripa ord cister 133 f
 Alta crista ord cist 1000 f
 Lunen 2000 f
 Caprasij ordinis s b 66 f
 Lameten 200 f
 Petri de Aquilis ord cister 55 f
 Vallis paradisi ord cister 33 f
 Ioannis de Tarenta ord cister 409 f
 Salzeda ord cister 350 f
 Linconien 5000 f
 Albani ord sancti bene. 4000 f
 Leucaden 40 f
 Partirio ord sancti Blasij 80 f

Lunden in Dacia 4000 f
 Omium sanctorum ord san be 200 f
 Liteselden, & Conuentren.
 3000 f,
 Verburg cestrie ord san be 500 f
 Lernmitan.
 Ebulosa ordinis 80 f.
 Luthonissen. 8 c. f
 Lubicen in Germania ccc. f
 Lettoren M. 6. f
 Lindircen.
 Landanen 7 c. f
 Lucernien cc. f
 Lombaren ij m. 5 c. f
 Lasturcen ccc. f
 Leglinen, seu legieren lxxx. f
 Langonen 50 f
 Lobren 33 f
 Liconen 42 f
 Lernien 66 f
 Luterien 33 f
 Leonen 800 f
 Derbert ord Cister non exatum
 Lucen 1000 f
 Lobren 33 f
 Licuen 2000 f
 Linteren 600 f
 Lunnen 160 f
 Lentinien 40 f
 Lisinoren, & Waterforden 110.
 Linerien
 Lucen 1000 f
 Lucen 100 f
 Laonen, seu larnien 100 f
 Lintopien 609 f
 Lauallen 200 f Alibi 70 f
 Lesincen 1000 f
 Laurentin 60 f
 Lubracen 33 f i. t.
 Lubren 33 f. i. t.
 Lauden 100 f
 Leonien in Hibernia 100 f
 Lubicen in Polonia 300 f
 Leonen in Britannia 800 f
 Lncan 2000 f
 Legenen in prouin colocen 1 f
 Leocaden 40 f
 Lutolusmen 800 f
 Leugonen prope Rodim 5 c f

M

Meten 6. M. f
 Vincencij Meten ord sancti b 400 f
 Clementis extra muros Metenses ordi
 nis sancti b 233 f i 1
 petri montis Augustini 200 f
 arnolphi Meten ord sancti b 166 f
 Martini prope Meten 500 f
 pirimij de honebato alias arribacen seu
 hornebacen ord sa b 166 f
 Martini glanduen ord sancti b 500
 Simphortani extra muros Metenses
 350 f eum dimidio
 Naboris ordinis sancti b 100 f
 gorsien ordinis san b. 1000 f
 Milicen 200 f
 Trinitatis de Milleto ord f b 80 f
 iohannis de lania ord sa Blasii

Malleacen

Malleacen 1000. f.
 Petri de aurea ualle or. sa Aug. 350 f
 Vincentij de Molio or f. aug.
 Bellofonte ord sancti be 80 f.
 Male leone ord sa. Aug. 100 f.
 Mormen 6000. f
 Capella ordinis sancti be. 1000 f. pri-
 mum, demum liberata post 300 f.
 Claro monstro ord. cister. 800 f.
 In monte ord sancti Augst. 100 f.
 Ioannis prope Treccas ord. san. aug.
 Saluatorem Hanien. ord san be. 1100 f.
 De Bolonia supra mare or san aug 500
 Petri et Pauli wasnerstren ord. sancti
 Aug. 113 f. 113.
 Pauli prope morin. or sa be 321 f cu di
 Saluatoris cum curdic. or. san. be.
 Nicolai furnen or. premonst 200 f.
 Berthe de Blagiaco ord. f. b. 200 f.
 Bertgini in sancto andomare 800 f.
 Dimis ordinis cister 1500 f.
 Silini de Argiaco ord sa be 165 f.
 De longo uillari ord. cister. 44 f.
 De Zambarca or. sancti ben. 130 f. 8.
 sz 6 di.
 Vi moti Bergen. ord san be. ecc. xxx f
 Maioricen 1200 f
 De Regali or. cister. 171 f. 17 sz. 6 di.
 Mindonen. 1500 f.
 Saluatoris uilla noua de Claurensana
 ordinis san be 88 f.
 Minden in Germania 1000 f.
 Montisalban. 2500. f
 Bella portica ord. cister. 600 f
 Maclonien 1000 f.
 Bello loco ord. sancti Aug. 200 f
 Ioannis de pratis ord. sancti be. 10 of.
 iacobi montisfor. ord f. aug. 100 f
 Magalonen 3000 f.
 Amane ord. sancti ben. 800 f
 Melden 2000 f.
 Petri de Ribesco ord f. ben 1000 f
 Pharaonis, seu faronis Melden ordinis
 sancti be. 1200 f
 Melsanen Archie. 1000 f
 Petri et Pauli ord. sancti Blasij 68 f
 Saluatoris de plagio eiusdem ord 33 f.
 Munassen ord. sancti ben 200 f
 De Michana ord. cister 100 f
 Saluatoris de lingafari ord sa. Bla 500
 Gregorij de Gippo ord sa. Blasij 40 f.
 philippi de magra ord. sa. Bla. 50 f
 Saluatoris de Bordonario or f. bl. 45.
 Angeli de Bloro ord. f. Bl. 41 f. 2 ts.
 phi de ualle ord. f. Blasij 40 f.
 Michaelis de Traiana ord sa. bla. 50 f.
 Petri et pauli de Gitalia or san bl. 50 f.
 De Erippa ord. san. Blasij 50 f.
 Nicolai de Lasaco or. f. bla 50 f
 Blasij de Tenmento eiusdem ord.
 Malsaten 300 f.
 Matistoten 800 f.
 Climiacen 8000 fl.
 Rigandi ordinis sancti bene.
 Marcilsien 100 f.
 De Bizano ord. san. 33 f.
 Cutnen 150 f.
 Marie et glandij de Fraximono of b xl
 siluestri nouanculari or. f. be 400 fl.
 Petri de mutina ord. sancti ben 66 flo.

Mutuanen 400 f
 Mantuanen totidem
 Mutinen totidem
 Ruffini ultra muros mutuanen or sb 50
 Benedicti de Padaluone or sa. ccc f.
 Andreae de Mantua or s. be 151 f
 Mafsilien 700 f
 Victoris prope mafsiliam 1800 f
 Mediolanen archiepif. 3000
 Ambrosij mediolanen or s. b 350
 Simpliciani mediolanen or s. b. cccc f.
 Vincentij prope mediolanen o. s. b. 61 f.
 Dionisij extra muros med. or s. b vi c f
 Clare uallis ordi. Cister. ccc f
 Petri apostoli et colocerij de clanate seu
 declamatis ordinis sancti be cc l. f
 Donati de sexto calendarum o s b 83 f.
 Prosperi de prope Regin in prouincia
 Mediolanen or s. be. v c. f.
 Victoris extra muros or s. be cc f
 Graciani et Ferini or s. b xxxv f
 Petri et Pauli de Gitalia or s. bla. 1 f
 Trinitatis de capite latus or 33 f
 Montis Regalis in Sicilia
 2000. f.
 Altisfontis alias de Parto o cister ccl f.
 Moguntinensis metropoli
 litana in Germania 10000. f.
 Bliedenstat seu Blistendad o s be xxxiiij f
 Herefelden ord s. be clxx f
 Albani extra muros Mogunt or s. b cl f
 Vallis sancti Georgij
 Mirapicen 2500 f
 Bolbona ord cistertien , 1200 f
 Sancti Marchi in Calabria 50. f
 De Mantina ordinis Cister 60 f
 Militen 200 f
 Trinitatis de milieto or s. b 420 f
 Nicolati de Camassio or Camal 50 f
 Ioannis de libra.
 Malhacien
 De Merolia ord. cister 60 f
 Miseren
 Celle sancte Marie or. s. b. 60 f
 Marsitan 100 f
 De uictoria ord cister 80 f
 Primas MAGDEBUR
 gensis archiepisco in Germania 2500 f
 Montis Sereni ord s. Aug. 33 f
 Moran olim, hodie Pol
 nen in prouincia Constantien 66 f
 Milenitan 80 f
 Montismarini 30 f
 Molopotanien 33 f. j. t
 Millenitan 80 f
 Mindonen in Hispania 1500 f
 Menenen 1500 f
 Mazanen 200 f
 Melsien 300 f
 Montismaran 36 f. ij. t
 Manzaneen 300 f
 Manuanen 1137 f
 Marcorenen 35 f
 Molsane 300 f
 Maioristatum 1200 f
 Menen 500 f
 Maranen in Corsica 36 f
 Minerbien 40 f

Morbacen 600 f
Mutilen 60 f
misnen in Germania 120 f
mebren
Merseburgen in Germa. 120 f
muranen 37 f
monopolitan 250 f
moroncen 1200 f
moranien in Scotia 1200 f
marciscen in regno 100 f
matziaren 200 f
motonen 600 f
maceraten 150 f
magi. ord crucifigero. 400 f
mindensis in hibernia 500 f
manuten 4000 f
munathensis 600 f
mag. humiliatorum 1000 fl
magister sanctæ Eulaliæ alias
b. mariæ mater de Capnoris
millenitan 460 f
marechitan
mexinen & pirienen 33
Monasterien in german 3000
montiscorbini 33 f. i. t
marcopolen
marechitan 3000 fl
montisflaconen

N

Nomonuen 3000 f
Egidij Nomonuen or sancti be 3000
Quintini in Insula nomonuen M. f.
Hamen ord sa. Aug 800 f.
Montisquintini or s. be cccc. f
Elegij fontis ord sancti Aug. 750 f

De Vrfl campo ord sancti cist. 1800 fl.
De Verinando or prem. 30 flo.
Pirieti ord sancti ben 800 f.
Honiblerus ordinis 400 fl.

Nicholien metropolitana
5000. floren

De bello loco ord cister. 320 fl

De dragonaria ord san be 33 fl

Nunossien 1000 f

Pauli de Antiochis et crucis cipri ordia
nis sancti be 333 fl.

Narbonen metrop 8000 f

Petri de cannis ord sancti ben 800 f

Policarpi ordinis sancti ben 300 f

De quadraginta ord sancti Aug. 500 fl

Fontis frigidi ord. cister. 2000 fl.

Nanneten 100 f

Villenoue ordinis cistercien.

Magdelene de genescontio.

Gildasij Rinen ordinis san be 90 fl

Alba corona ueteri

Gildasij in nemore

De pornidio et aron non tax.

Nilsien 300 f

Poncij extra muros misinen o. s. b 242

Nemansien 1200 f

Egidij or san be. 800 fl

Francarum uallium ord cister. 40 fl

psinalmodien ord san be. 500 fl.

Sandracen ord san. be 200 fl

Salne, seu Salgne ord. san be. 300 flor.

Nouarien 600 f

Stephani Nouarien ord san be. 83 fl.

Saluatis de Casalgono ord cister. alias

de Casalwano 33 f.

Silani de Rom an h d e o ord sa be 53 f
 Bertholomei uallis ordinis 40 f
 Neapolitan metrop. 2000 f
 Seuerini Neapoliton ord sa b 300 f
 Vedasti Neapolita ord sa b 65 f
 Petri de Aran ord sa Aug. 700 f
 Sebastiani de Neapoli ord s b 65 f
 Demetrii ord sa b 41 f
 Laurencij de auersa neapolis 500 f
 Ianuarij prope Neapolim ord sa b 150 f
 Mariae de Capellis prope Neapolim or.
 sancti b 200 f
 Naruien 200 f
 Angeli de Massa ord sa b 50 f
 Cassiani prope Narmano or s b 33 f. 1 t
 Nicolai de sa Gemino ord sa b 40 f
 Gemini de sa Gemino or sa b 50 f
 Nucerinen 130 f
 De Citria ordinis 200 f
 Appernis ord sancti b .
 Benedicti de Galdo ord sancti b 50 f
 Pancracij ord sancti b 50 f
 Stephani de Sacano ord sa b 100 f
 Blasij de Crapolis ord sa b
 Nidrosien 500 f
 De Golni ord sa b 75
 Abbas de NERITONE nuli
 lius dioc 60 f alibi 40
 Norincensis, alias Nor
 wincen 5000 fl
 Edebandi ordinis sancti b 2000 f
 Nolan, alias Nolen 300 f
 Rigali ualle ord cist 200 f
 Naulen 100 f
 Nazeren 80 f

Nitrien 275 f
 Neglinen 80 f
 Neopaten
 Nuscanen 50 f
 Fundiliten totidem
 Niterren 275 f
 Neumburgen in Germa. 200 f
 Nazarien
 Nicopolen
 Nephecen 70 f
 Neoposinen 300 f
 Nimorinen 130 f
 Nubren
 Nozarius in regno Siciliae 400
 Neocestren 100 f
 Niochen 40 f
 Nicen in Gracia totidem.

O

Oloren 200 f
 Luco ord sancti b 150 f
 Vincentij de Lutra ordinis sa b 150 f
 Olonincen 300 f
 Luten in Merania ord prem 460 f
 Ostien 260 f
 Ioannis de pina ord sancti b 250 f
 Montisaragon ord sa. aug. 1000 f
 Oueten 1006 f
 Ioannis de Corias ord s b 120 f
 Oxonien in Hispa. 1800 f
 Olonen 240 f
 Omen 166 f
 Osnaburgen in Germa. 600 f
 Olleren 600 f
 Olozoren totidem

Otanen

Otanen 66 f
Offen
Ostulan 300 f
Osonen in hibernia 140
Osilien in Germania 1300 f
Ostinien in Appulia 50 f
Ortan 40 f
Octanen in Sardini 61 f

P

Parisien 3500 f
Maglori parisien ord san be 137 f.
Victoris prope Parisijs ord sa aug c. f
Senoneffe parasius ord san aug. 200 f.
Dionisij in Franci ord san be 6000
Mauri de Fossatis or san be 750 f.
Germanij de pratis or san be 8000 f
Sed dicitur reducta per Urbanū ad 3000
Vallis beate Marie ord Cister. 800 f
Petri de Latiniato or san be 1300 f
Herminaris ord premonst 200 f.
Vallis sernan. ord Cister. 33 f
Vallis sancta Marie.
Pampilonen 3500 f.
Fiterio ord Cister. 40 f
De trach ord san be. c. f
De oliua
Saluator Legeren ord Cister. 50 f
Palentin 2000 f
Petri de Spina or Cister. 50 f
Vallis bonæ.
Petragoricen 2500 f
Petrosa ord Cister 200 f
Brantholinion ord san be 400 f
Turtiaco ord sancti be 130 f
De Castellata.

Placentin 500 f.
Sixti de Placen ord san be 100 f
Bene. de placen ord uallis umb. 33 f.
De monte alias de Carazula or cir 33 f
Alexandri de placen or san be 50 f
Sumni de placen or san be. 130 f
De columba ord cister. 200 f.
Geruasij et prophasij de monte belin o b
Pauli de Messano or s. be 40 f (66
Pocij thormarum 3400 f.
Amani ord san. ben 400 f
Fontis calidi or b. premonst. 300 f
Pictauien 2800 f
Scuerini ord san Aug 60 f.
Celia prope Treccas ord san Aa 1000 f.
Monasterij noui prope pictauien ordi
nis Climiacen 700 fl.
Leonardi de Ferrarijs or san. be 60 f.
Samni ord san be 150 f
Ionnij de Marnis or sa b 520 f
Benedicti de quintraco ord san be 1200
Karresen ord san be 300 f.
Regali ord san Aug 300 f
De castellarijs ord cister 300 f
Crucis de Anglia ord san Aug. 200 f.
De misericordia dei or cister. 50 f
Nantholio ord san be 200 fl
Lamitz de Thoarcio ord san Aug. 100 f
De cella ord san. Aug. 500 f
Bonocampo ord sancti be.
Sede briginio ord san be. 50 f
Nobiliaco ord san be 4 f
De Valent ordinis Cister.
De Alodijs ord Cister. 120 f

De Ascella ord cister.
 Pimi ordinis cisterciens. 200 f
 In Absina in Gasina ordinis.
 Purtugalen 1000 f
 Saluator de palacolo ord san be 450 f.
 Ioannis de pederaco ord sa be 500 flo.
 Petro de petrosio ord. ben 300 f
 Saluatora de Ecclesiola or f. Aug. 200
 De Roscola ord san be 120 f.
 Tresi ordinis sancti be 700 f
 Pistorien 300 f
 Fridiani de piscis ord. 256 f
 Baronti ord sancti be 50 f
 Saluatoris de Vexiano or ual um 89 f.
 Michaelis de Surculis 30 f.
 De pacciano ord uallis um 110 f
 De Gneziagnano ord pra. 67 f
 Montisplani ord praedicti 33 f
 Saluatoris de Fontana eiusdem or 33 f.
 Pauli ad Ripariam de piscis eius. or 300
 Papien 400 f
 Petri papien 50 f.
 Apollinaris ordinis sancti be. 100 f
 Bertholomei papien ord f. be 56 f.
 Sepulchri papien or. uallis umb. 160 fl.
 Saluatoris prope papiam ord f. b. 50 f
 Martini papien ord. f be 84
 Petri in lessolo ord sancti be
 Petri Bremeten ord sa. be 100 f
 Aqualonga ord cister. non taxatum
 Donati de sexto ord san. be. 41 f.
 Polen 150 f
 Michaelis de pola ord sa be. 33 f.
 De caneto ord. san 33 f i t
 Michaelis de monte ord san be 33 f. i. t.

Pflitan 800 f
 Senonis de piscis or camal ecc f
 Gergoij et Viti de piscis or f. b 160 fl.
 Hermetis in acutis ord. 100 f
 Michaelis de Veruta et Hermeti
 De Octuraria cister. c f
 Michaelis in burgo pisano or cam ec. f.
 Stephani in Caetano ord cam. 60 f.
 Samni de montren 400 f
 Andreae de Canceto ord cister.
 Pragen in Bohemia 2000
 et 800 f.
 Templen ord premon. 260
 Optanien or. san. be 500 f.
 Montision, alias Stragonien c. f.
 Cladrabren ord. f. be xxxij f
 Milocen ord premonst. 233 f
 Depositario, seu depositano or. f. b. 83.
 Pofsinen
 Pargamen 700
 Vallis altae ord. san be. 60. f
 Pensaurien 300 f
 Thome de solca ord. san. be. 70 f
 Policastren 83 f
 Ioannis de piro ord. sancti Blasij
 Papen 2000 f
 Parmen 2000 f
 De Castellione ord sancti be 100 f
 Basilidis de Cauaria ord uallis um 80 f
 Case nouae ord. Cister 200 f
 Genesij de bisello ordinis san. be. 40 f.
 Io permien ordinis 100. f.
 Vallis serena ord. cister xxxij f.
 Fontis uini cister. 100. floren.

Andreae

Andrea de Sexto ut in Ianuen
Panormitan, M. f
De Gripta ordinis sancti Blasij 50
Io de Heremitis ord sa be 50 f
Nicolai ord cist 33 fl
Spr de panornia ord cist. totidem
Perulien viij. c f
Petri de ponsio ord s b. 1200 f
Archangeli supra lacum or s. b 80. fl
Benedict de petra suca ord. s. b 83 fl
Vallis pontis ord s. b 100 fl
Io Hemi montis hūilis oz. s b 83 fl
Saluatoris de monte acuto 150 fl
Polianen
Viti de polonia ord s. b. 83 fl
Penestrinen
Petri de papilione ord. cister
Palaten in Slauonia
Stephani de pino ord s b 33 fl
Padianen ij M f
Iustine de padua or. sa. b. 2000 fl
Stephani de Cauana ord. s. 400 f
De pratalia ord sa b. 400 fl
Michaelis de Candiana or. s. b. 166 fl
Pennenncccc f
Casenoue ord cister. 200 fl
Patauien c f
Mellicen ord sa b. 333 f
Padeburnen in German c f
Corbien ord sa b 300 fl
Portuen
Saluatoris de Castellione
Patauien, alias patapen v. M
Petenen c f
Putheolan cxxx f

Patenen cc f
Pasten c f
Papuli ij M v c f
Ponseranien M v c f
Patracen. cccc f
Ponsuanien cccc f
Potentin in Dalmatia c f
Plonaten xxxij f
Pasten cc f
Pertenen
Pectoren c f
Patten cc. f
Placenen cccc. f
Palen in Istria 50. f
Plossen cccc. f
Polsinen loco morane. lxvi.
Pomezanien M. c. f
Polentan.
Poluniacren 50. f
Polen c. f
Palen 50. f

Quintz Ecclesie in Vngaria 3300 f
Saluatoris de Saxardia o. s b 266 f 2 l
Petšwaradien ord s. b
Quisonien lxvi. f
Quintin M. f
Quironen c. f

R
Rothomagen. xij. M. f
Fiscannen ord sancti b 8000 f
Martini prode pontifaram or s b 500 f
Andoyni Rothomagen ord s b 4000 f

T Petri

Petri de Grineticis or. s. b. 200 f
 Michaelis de ulteriri portu or. s. b. 500 f
 Katharine in monte prope Rothoma
 ordinis sancti b. 1000 f
 Ioannis Euangeliste de Sulcardi mon-
 te ordinis cister. 50 f
 Bechohelini ordini sancti b. 3000 f
 wandragislij ord. s. b. 4000 f
 Victoris de cilleto ord. s. b. 300 f
 De mortuomari ordinis cister. 30 f
 Remen 4. M. f
 Remigij remen ord. s. b. 5200 f
 Dionisij remen ord. s. Aug. 800. f
 Micasij remen ord. sa. b. 1000 f
 Basoli remen or. s. b. 600 f
 Theodorici remen or. sa. b. 700 f
 Massonis ord. s. b. 850 f
 Altombari ord. s. b. 700 f
 Caluemonte in porerano or. c. ist. 80 f
 Iginiacen ord. Cister. 500 f
 Vallis regis ord. Cist. 400. f
 Elencio ord. Cist. 200 f
 Siginaco ordinis Cist. 850. f
 Calrorio ordinis Cister.
 Seplenifontium ord. premonst. 300 f
 Bellauallis or. premonst. 350 f
 Ruthenen 2. M. 3 c. f
 Conchen ordinis s. b. 600 f
 Bon euallis ord. cister. 700 f
 Bello loco ordinis cister. 200 f
 bonetumbæ ord. cister. 200 f
 Loci dei ord. cister. 240 f
 Rinen 2 M. 5 c. f
 Lesaten ordinis s. b. 100 f
 Mansiastilis ord. sa. b. 600 f
 Tonlhenchis ord. cist. 200 f
 Calercio ordinis cistercien. 300 f
 Redonen M. f
 Molani Redonen ordinis s. b. 1000 f
 Petri de Releio ordinis sa. Aug. 100 f
 Rauennaten 4. M. f
 Appollinaris Rauen ord. sa. b. 50 f
 Ioannis Euangeliste de Rauen or. s. b. 33 f
 Vitalis de Rauen or. s. b. 66 f
 Seueri Rauen ord. cister. 120 f
 Rotundæ extra muros Rauen or. s. b. 90
 Apollinaris de classa or. cama. 500
 De comesdai ord. sa. b. 40 f
 Hilarij de Galeata ordinis s. b.
 Petri de uincula Rauen prope camal. 50
 Reginen metropoli. 8. c.
 Prosperi in suburbio reginen or. 500 f
 Reginen in Calabria. 600 f
 De Torretho seu Toyreto ordinis san-
 cti blasij 40 f
 Anthonij de sancto Nicheto ord. s. bl.
 Saluatoris de Caloncho or. sa. bla.
 De Marola ordinis
 Dominici de Galico. 67. f
 Philippi de Cerici
 Martini de mensa
 Regen Episco. 800 f
 Regien archiepisco totidem
 Apollinij ordinis sancti b. 70 f
 Regen metropolitana in
 Germania 160 marc argen
 Apollinij ordinis sancti b. utf. taxa.
 ad 7 f pro marc 890 f
 Pancracij de sillo ord. s. blasij non tax.
 Reatin 400 f

Balica ord san be 1 f
pastoris ord cister 36 f cum dimidio
Saluatoris de Reatis ord 300 f
Quintini ord 40 f
Rapolan in Apol. 150 f
Angeli Virorum ord san be cl. f
Ragusin 200 f
De Melita ord sa be 80 f
Michaelis de petelina or sa be
De latronna ord san be 190 f

Ratisponen in Germania
4300 fl.

Georgij de putefimigis ord sa be 100 f
Iacobi in Bauaria ord sa be 40 f
Emerani ord san be. cl.

Rosnanen 25. f

Rossen c. f

De patricio ord san Blasij 80 f

Adriani or. san Blasii 33 f

Radesconen.

reualien ccc. f

reffenen M. 3. f

Ratzeburgen in Germania
233 f. 11.

rifmanen

rauellen 130 f

rosquicaden in Dacia 1000 f

reonen 33 f

ruben

requiliden in Dacia 1000 f

rubicen in Insula de Lancelot,

alias de canaria in prouincia Ispalen ere

cta episcopalem per dominum benedictū

papam 13. Anno a natiuitate dom 1404

qui ad eam primo promouit dñi. alfon.

tium de san. Lucar de Barramede ordia
nis fratrum minorum, cui bulla promo
tion sue expedita fuerint gratis.

S

Senonen 1500 f

Remigij Senonen or san be 600 f.

Petri uiui Senen or san be 700 f.

Ioannis Senen or san aug. 1100. f

Eugenij prope senen ord. 500 f

Senui de castro Nantonis o. sa au. 600

Bertoldo, alias de sacro portu o cist. 800

Sacracella ord cister. 2000 fl

Calumba prope Senen ord s. be 11000 fl.

Petri de Calmis ord san be 1100 f

Petri Ferrarien ord san be 800 fl

ioiaco ord cister 500 f

Escaiorus ord cister.

Ioannis de Iardo ord san. aug. 225 f

Trinitatis de mornhaco or san b 465 f

prulhiaco ord cister. 1200 f

Valliscucentis or cist. 200 f

Iacobi de pronino ord san aug 1250 f.

petri de Molendino 800 f.

Suesionen 2400. f

Crispini maioris Suesionen or s. 11650

Leodegarij Suesionen ordinis sancti
aug. 161. f.

Medoredi Suesion ord san be 12200 f.

Crispini in Cauca Suesionen ord sancti
aug 1290 f

Io in uincis ord san aug. 1250 f

Cornelii et Cipriani de compendio or
dinis san be 2090 f

Enodij de Brena or. premon 1590 f.

Vallisserene, seu Secreta ordinis pre-

T ij mon.

monstraten 500 f
 Caziaco ord sancti b 500 f
 Longi pontis ord cist. 500 fl
 Petri de Urbato ordinis s b 550 fl
 Sedumeti ij. M. fl
 Muiricij Agamen ord s Aug. 250 fl
 Siluaneten M. ccl f
 De uitoria or s aug non tax.
 Caroli loci ord cist. nontax.
 Sagien 3 M. f
 Petri supra diciani or s b 800 fl
 De sancto Andrea de Gofferno ordinis
 Cisterciensium 1120 fl
 Martini Sagien or sancti b. 350 fl
 Ioannis prope Faliscam ordinis premonstraten 300 fl
 De sileio ordinis premonst. 80 f
 Sarlaten 7 c. f
 Terrassonen ord s b 300 f
 Amandi ord s Aug. 400 f
 Cadmini ordinis cist 500 f
 Sipontin 5 c. f
 De Calena ord s b. 50 f
 De Pulsans ordinis s. b. 70 f
 Trinitatis de monte sacro ord s b. 160 f
 Io in lamis ord. cist. 300 f
 Surrentin cl. f
 Renati in Surren 33 f 1. 18
 Saluatoris de Surren or. 400 f
 Petri de Cropolani ord. san. b. 66 f
 Squillacen.
 Sts in Bosco ord cister. 75 f
 Salernitan M. 5 c. f
 Ithi de Micheria or. s b 423 f
 Matris domini ord s b. 66 f
 Benedict Salenitan ord. s. b. 200 f
 Canen ord. sa. b 1900 f
 Petri de Ebulio ord sancti b 66 f
 In antiquis 420 f
 Leonardi ord sancti b 36 f
 De uitro or s b 50. f
 Stephani de Marcisco ord. s. b. 33. f
 Neue ordinis sancti b
 De Benna eiusdem ord.
 Seguntin 3 M. f
 Spoletan M. f
 Petri de Florentil ord. s. b
 Monte marcano ord s b. 190 f
 Siluestri ord Camald.
 Sunni Niuen alias ualle Casturnia non
 taxat
 Iuliani de monte or s b. 28 f
 Felicis de iano ordinis 33 f
 Serman 2 c. f
 Seruen 6. c. f
 Eustachij de uernussa or. s. b. 200 f
 Seneten 400 f
 Bone ordi. sa. b 40
 Seguntin 2 M. 6 c. f
 De Rasallis ordinis s b
 De calena ord. s b 50 f
 De pulsano ord s b 70 f
 Saxenaten.
 De trimo ord. san. b. 190 f
 Sabinen. seu Scabinen.
 Farsen ordinis s b 1900 f
 Archangeli or s non tax.
 Siftancen 8. c. f
 Crussien ordinis s Aug 400 f
 Saonen cxxxv. f
 Georgij ordinis sancti b 33 f

Quintini de Spirecello or. s b. 60 f
 Senen 6 c. f
 Trinitatis de Alifamo ordinis uallis
 umbrosæ 33 f
 Vigilij ordinis camaldinen
 Detueri ordinis uallis umbrosæ 60 f
 Bone de uidrio or s b 40 f
 Andree de Artigia ord uallis
 Michaelis de Podio s Donati uallis
 umbrosæ 40 f
 Senogalien 4 c. f
 Clareuallis in castanhola o. cist. 1100
 Genesij ordinis sancti b non tax.
 Spaleten. 2 c. f
 Stephani de Puni ordinis sancti b 33
 Sculgen.
 De caria or. s Blasij 33 f
 Saltzburgen in Germ. x M. f
 Lamberti ordinis sancti b 11000 f
 Sambren 800 f
 Soren seu Somnus in Sardinia
 140 f
 Somnus in Apulia 100 f
 Sullen 33 f
 Senadren 900 f
 Singunien 40 f
 Seguren totidem
 Singuinus totidem
 Sualsen
 Senofsen 300 f
 Salonen 33 f
 Salpen 30 f
 Sobastren 53 f
 Scaren 370 f
 Scutaren
 Sanctæ Seninæ, siue Severi
 næ, 160 f
 Sutrin 50 f
 Suefsan in Apulia 200 f
 Stephaliden 200 f
 Succogusan in Sicilia 400 f
 Scalenen 60 f
 Sudoren 560 f
 Sulcitan 140 f
 Strigonen 4000 f
 Siluerien 400 f
 Sernen 66 f
 Sirimen 100 f
 Spiren in Germani 600 f
 Abbas hirschaugien or sa. b. 100 f
 wisseburgen 750 f
 Sirelsan 700 f
 Sleuicen M. f
 Stabangren 250 f
 Segobien 1320 f
 Scaren 470 f
 Siconen 40 f
 Slalimicen 1000 f
 Soren 100 f
 Soran 100 f
 Sorran
 Sterginen 266 f
 Scipolitan
 Sedoren in Scotia 670 f
 Sibemeten 150 f
 Sinautensis 300 f
 Sunrurimi

T ij Sebasteny

Sebastensis lviij. f
Segobricensis 300 f
Sisbilicensis cc. f
Strambinensis cclxvi. f 2. t
Salamatinensis 6 c. f
Siluen in Portugallia cccc. f
Sultensis cl. f
Sulciten in Prodinia cl. f
Scardonensis c. f
Sarcenaten. in ramōiola 50. f
Angeli de Vergareto ord f b 100 f
Sanctæ Iustæ 150 f
Sales brien in Anglia 4500
Stragen, seu Stragulensis
Strigonien in Vngaria 2000 f
Benedicti ordinis f b 200 f
Suarcen 300 f
Satrien 50 f
Scabiensis
Melis de Riulis or f. b 40 f
Sigenis 50. f
Sutinenis totidem.
Sutinenis lx. f
Saruensis 60 f
Sorcanensis cclxxx. f
Stephaluden. cc. f
Sennij clx. f
Siranen. ccc. f
Senniegulen.
Sagonen.
Serinien cc. f
Sambien. 8 c. f
Soran in Sardinia cxi. f
Stragulensis.

Sexangulensis.

T

Turonensis 3 M. 5 c. f
Maiorismontis ord f b 7000 f
pauli de Cormeriaco ord f b 200 f
De Micarijs ord f b 300 f
Iuliani de Stalana ord f b 400 f
atten an sit alt iub etiam inter Turon.
quia eiusdem ord et taxat 1000 f
De aquanina ord f aug. 109 f
Trinitatis de bello loco ord f b 100 f
Saluatoris, alias uillupen or f b 120 f
De Sulleio ord f b 110 f
Turpuniato ord sancti b 100 f
De Gastineta ord. f b august. 50 f
Petri de Puldriaco ord f b 100 f
Fontanis albis ord cist 33 f 1 t
Claritate dei ord cister 1100 f
Tornacensis 5. M. t
Marini Tornacen ord f b 4000 f
Calixti de Sisonio ord f aug 1100 f
Nicolai de Pratis prope Tornacen or
dinis sancti august. 200 f
Banonis sanden ord. f b 4000 f
amandi in pabula ord f b 300 f
Petri de crondeburgen or. f b 300 f
a ndrea extra Burgen ord f b 400 f
Tiputhinen prope sandan ordinis pre
monstraten 220 f
Dulcis uallis ordinis sa. aug. 120 f
Petri Glanden, seu ganden ordinis san
ti aug. 5900 f
Capella Cofan ord cist 136 f 16 f
Tolosan. 5. M. f
Saturnini Tolosan ord sa. aug. 4000 f
Grandis

Grandis silue or cister. 400 f.
Mansi Sarnensi or san. be 690 f
De capella ord premonst. 250 f.
Heluarum or cister. 200 f
Taurinen 300 f.
Saluatoris maioris taurinen or s b 150.
Michaelis de Chisa or sa be 800 fl
De Scarfarda ord. cister. 200 fl
Pinarolio ord sa. be. 400 f
Iusti de secusia or sa. be 300 f
De cabino ord san. be. 80 f
De Sanilhano ord san. b. 200 f
Mauri de Pulcheria ord. san. be. 50.
Petri de Rippanta or cister. 100 f
Mauri ord. sa. be 50 f
Tullensis 2500 f
Apri extra muroe Tullen or. s. b 120 fl
Flabonis montis or premon. 60 f
Mireuallisi or eiusdem 200 f
De uallibus in ornesio or cister 150 f
Mediani ord san. ben 120 f.
Remigij de Limarnilla ord s. Au. 112. f.
Calmostiacen. or san. Aug. 117
Mansueti extra muros Tullen or sancti
ben. 200 f.
Stigmagen or premonst. 66 f
Petri Senonen or san ben 100 f
Trecen 2500 f
Celle Trecen 1000 fl
Luppi trecen ord sa Aug. 600 f.
Arromarrensia ord san be 2000 f
De Nigella ord san. be cc. f
Martini de Arrus ord san aug. 160 f
Petri de Nigella abscondita ord s. ben.
100 fl

Bullaturia ord cister. non taxat
Tholetan 8000 f
Vallis Ecclesiarum ord cist. 51 f
Vallis bonis de doro ord. cist.
Orte de Falsa or. cister
Tarinen 500 f.
Seueri de Rostagno or s. be cxxxij. f
Regali ord san be 50 fl
Seuerini ord san. ben. ccc f
Scaledi ord san cist. 450 f
Petri de Generosio ord san b be ccc f
Oriencij de regula or san be 500 f
Terracien
Terracinen 200 f
Fosse noue ord cister 250 f
De petra ord cister. 500 f
Traiectensis in Germania
4600 f.
Pauli Traiectensis or san be 400 f
Laurencij in Hersberch or sa be 100 fl
Egimonden or sa. ben celi f
Silcen ord premonst cc f.
De insula ord premonst.
Torcellan cc f
Thome de Torcellis cister. cxv
Cipriani de Mauriano or san be. 130 f.
Felicis et Fortunati de Humanis sen
Amianis 80 f
Tarantasien 1400 f
Saume dei Stame dei ord cister 106 f.
Teruisinen 1400 f
De piro ord san. be c. f
Euphemie de uilla noua or san b. 30 f.
Eustachij de Vernisio ord san be cc. f.
Troian

Trojan cc. f
Nicolai de Fagia san. ben 33 f
Tarantin iij c f
Galesio ord Cister. 33 f
Petri et Andreae in insula parua ordinis
san. Blasij 33. f
De Crispiano ord san. ben 66 f
Viti de Pitzo or san. Blasij 30 f
De Calzano or. san. Blasij 33 f
Theatin v c. f
In Basilice or san. be 50 fl.
Ioannis in Venero or san be 500 f
Viti et Iulii de Trimo or cister. 50 f
Arabone ord san. ben 66 f.
Clementis in Piscaria or san ben. 40 fl.
Tudertin ccc f
Pancracij ord san be 50 fl.
Fidencij et Colencij ord san be 100 f
Petri in Valle
Vrsij de millis Ophij
De Pantano or. san b. 40 fl.
Terdonen. viij. f
Alberti de Brictrio or san be 40 f.
Marciani prope Terdon 200 f.
Ripa alta ord cister. 140 fl.
Petri de papiano or san be 100 fl.
Tutellen. M. iij. c. f
Valeta or Cister. 140 fl.
Triscastrin cccc. f
Aqua bella ord cister. 250 f
Tiburtin c f
Sublacen ord sancti be. 1000 f
Taurenfis
Constancij ord san. be 100 f
Tudensis vi. c. f

Penalibus ord cister 40 f
Melone ord cister 80 f
Telesin cxl. f
Saluatoris prope Telesiam or. sa b 40
Treuerensis in Germa. vij M
Vallisbrandi alias Eternancen seu Ap
teracen ord sancti b 300 f
Matthie prope muros Treueren ordi
nis sancti b 150 f
Martini prope muros Treuerensens ora
dinis sancti b 300 f
Miximini extra muros Treuerenses ora
dinis sancti b 400 f
Trecoren cccclx f
crucis prope Trecorenses ordinis san
cti august 100 f
Begardo ordinis cister non tax.
Terraconen iij M f
Pupuleto ord cister. m f
Marmaselij ord cist. non taxat
Cracis ord cister. m. f.
Tirafonen M f
De petra ord cister. cc. f
Tusculan
De cripta Ferata ord Basilien x sancti
Blasij cccc f
Tridentin ij M f
Laurencij prope muros triden or. l f.
Turritan in Sardinia cccc f
Alibi 300 f
Padulis ord cister 33 f
Sublato ord sancti be m. f
Michaelis de Solaiono ord cist. cc f.
Turcen. clx. f
Polonen. cccc. f

Tergestian

Tergestina in Istria ccc. f
Tarbaten. 5. c. f
Tribunen.
Tannen. cccxliij. f
Tunen cl. f
Tunnien cl. f
Theaninen ccl. f
De Ferrara ord cist. 50 fl
Trauentinen cl. f
Tradeners patriarcha. ccl.
Theannen ccl. f
Tragurien lxxiiij. f
Tuanien cc. f
Tranen M. f
Tiren. & Arboren. cc. f
Tricaricen.
Tricaricen. in Appulia ccc. f
Theobanen 5. c. f
Theban cccc. f
Tarcen. clxv. f
Termulanen. c. f
Terrealben. in Sardinia lxxx.
Tudertin ccc. f
Trausiluanen. M. 5. c. f
Tripien. 3c. f. xxxi. t
Marie de fonte Lanieto 33 fl
Pōcij **TORMERIARVM**
3. M. cccc. f
amani ord sb 400 fl
Fontiscalidi ord premonst 300 fl
Trinopolen. 5. c. f
Tarbaten. 50. f
Trinopolitan. totid. me
Tiranien. M. f

V
Vrbenaten ccc. f
Severi prope Vrbenaten ord 80 fl
Nicolai de monte Vrbenat3 or. f. b 200
Lucie de Raza ord sancti b 50 fl
Valentin & Dien. iij. M. v. c.
Bernardi prope Valentin ordinis sancti
Bernhardi 212 f
Ruffi extra muros Valen or. f. aug. 300
Tiercij Saone ord. sancti aug. 80 f
Valentia in Arogonia v. M. f
Valliscrescentis ord cister 79 f
Vallisdigna ord cister 500 f
Viennen cum monasterio
sancti Theodori unitum 5000 f
anthonij ord sancti aug 2000 f
petri foris portam Viennen or sb 200 f
andrea extra muros Viennen. alias mo-
nachorum ord sb. 200 f
Boneuallis ord cister 300 f
Vercellen M. cc. f
andrea uercellis ord f aug 330 f
Iacobi de Bessia ord sb 42 f
De locedis ord cist 100 f
Nazarij de Blandriaco ord sb 200 f
Iuarij uacellen ord sb 160 f
Stephani uercellen ord sb 200 f
Victor. & corone de Grassano o. sb 150
Vinarien iij. M. iij. c.
mansjade ord cister 150 f
Crudatio ord sb 400 f
Carporum bonorum ord cist 80 f
Vrgellen ij. M. f
Saturnij de cannallis ord sb 50 f
petri de parcella ord sb 100 f

V ageren

Ageren ord s b 400 f
 Vincencij de cordona ord s aug 165 f
 Vincen M. f
 Rumpulli ord s b 600 f
 Benedicti de bagis ord s b 500 f
 Cecillie de monte Siraico ord s b 140
 Ioannis de abbatissa ord s aug 200 f
 De stragno ordinis sa aug 250 f
 Vicentin M. f
 Petri de uilla noua ord. 72 f
 Vabren M. f
 Siluanesij ordinis cist. 300 f
 Naucen ord s b 200 f
 Viterbien. ccc. f
 Martini in montibus ord cist 50 f
 Viridunen itij. m. cccc. f
 Pauli extra muros uiriden 200 fl
 Viconi viridin ord s b 66 lib 13 s 4 d
 Michaelis de s. Michaele ordinis sancti
 b 666. fl
 Belli loci in Argona ord 500 fl
 Viteranen. v. c. f
 Saluatoris in spongia ordinis uallis
 umbrosa 40 f
 Iusti witeran ord camald 100 fl
 Vincencij de witeran ord s b 200 fl
 Saluatoris de Isola ord s b 100 fl
 Petri de monte uiridi ord uallis umbro-
 sa 50 fl
 De Serena ord uallis umb. 50 fl
 Saluatoris & Tlirini de insula, alias
 Ethlne ordinis s b 100 f
 De morona ord Camald. 60 fl
 Galgani ord cist. 300 fl
 Angeli de wturno

Vauren. 2. M. v. c. f
 Sonicion ord s b 1300 f
 Siluanesio ord cist. 300 f
 Verulan. 1. f
 Casemarij ord. cister 400 f
 Veglen c. f
 De castellione ord s b 50 f
 Lucie de Bresca ord s b 50 f
 VVratislouiensis in Germa-
 nia 4000 f 1. 13
 De camit3 ord cist
 Lubenit3 ord cister .
 In Arena
 Vasaten. 6. c. f
 Blani montis ord s b 196 scut3
 Fremerij ord s b 400 f
 Vlixbonen 7. m. f
 Alto bacie ord cist 2000 f
 VVingonien 2. m f
 Erisane ord s b 1000 f
 Vrbinaten. ccc. f. alibi cl. f
 Vincencij de petra pertusa, seu percussa
 ordinis sancti 66 f
 Veneten ccl. f
 Saluatoris de recons ord s b 500 f
 Gildasij Rimen ord s b 110 f
 Gilde ord s b 100 f
 Veronen viij. c f
 Fumini ord sancti b
 Vesprinen in Vngaria viij c. f
 Mauricij de utel ord s b 50 f
 Andreae uiffegraden ord sancti bene.
 Vapincen. M. f
 Varadien ij M f
 Vintonien xij. M. f

Vincan

vnican c. f
vmbriacien xxxiiij.
venicen ce f
vigilien lxxx f
vigintonilien 200 f
venefran lxx f
valnen clxx f
vafionen v.c.f
voltuarien. lf
vrbenetan ccc f
vifen ij m. cccc f
warinien i Polo. 400
walterforden & Li
fineten. l. f. vnitæ c.
vetuftan lxvi f
vticen M. f
vnerien M. v. c. f
vlixien v c f
walchidoren c f
wormcien. M. f.
vpsalen, feu vpsel
lenfis in Suecia m f
vacien in vnga. 5 c f
wallacliffinien M. f
vtellen cxx. f
verden. cccc. f
venusinn c. f
vvarinen cccc. f
veftan lxvi. f
vican. c. f

X

Xanctonen 2. M. f
roannis Angliacen ord f b 1333 f
Marie de Ro ord. cift. 100 fl
Stephani de uallibus 150 fl
Batziaco ordinis sancti b 400 f
Freneda ordinis cift. 200 f
Stephani de Beanna ord f b 500 f
Leodegarij ord f b 150 fl
Sallilontellis ord. f Aug 1000 fl
Grandei ord cift 80 fl
Beania ord 500 fl

Xpōlitan.

Y

Ypporien ccc. f
Stephani Ipponen ord. f b 83 fl
Benigni Fructuen ord sanct. b 1000 f
Fructuarien ord. 400 fl
Ydrontin cccc. f
Nicolai de Casulio ord f Blasij 200
Nericane ord sanct. b 40 fl

Z

Zamoren. 6. c. f
De Meriole ordinis cift. 80 fl
Zagraduen cccc. f
Zyensis.
Zulinen.
Zuuerinē. 6 c. lxviij f
Annatarum finis

HAECEST ANNA,
tarum extorsio, quæ olim in Consilio Constantiensi, sed ad certum tempus tantum instituta est, vt illius persolutione infidelibus resisti posset, verum ex eo tempore plus quàm in duplo creuit, ita vt vbi tum centum persoluti sunt floreni, iam ad minus ducentum persoluantur necesse est, demptis tamen officiorum grauaminibus, quæ etiam quotidie ex crescunt. Adde nunc Præposituras, Reseruata, Gratias, Dispensationes omnimodas, Indulta, Bullas, Indulgentias, Absolutiones, litium, expensas, officiorum venditiones, ne dicamus beneficiorum, quæ etiam mercatoribus impignorantur, & vniuersam demum malorum lernam, quam humana auaricia & nequicia excogitare potuit. Nihil enim omissum est ad emungendum pecuniam conferens. Quapropter potius admiratione dignum esset, quemadmodum tot annis, tantus thesaurus a Pontificibus dilapidari potuit, quàm quo pacto Christiani tot tantasque fraudes & exactiones tolerare valuerint. Sed vt in prouerbio est. Male parta male dilabuntur. Hoc certe constat, Pontificis nomine ostensum esse, Romanam sedem adeo depauperatam esse, vt Turcarum viribus resisti possit minime. Id si verum est, commiseratione non indignum existit, sin minus, certe laudem non meretur, tantas opes potius in
malos

malos & prophanos vsus profusas, q̄ ad dei lau-
dem & Christianitatis defensionem reseruatas
esse. Sed ita forsitan peccata nostra exi-
gunt, Deus misereatur nostri.

A M E N.

P A V L V S.

Fratres, iam tempus est, nos a som-
no surgere.

IMPRESSVM VITTEM-
bergæ per Ioannem
Frischemut.

MARTINVS LVTHER.

O altitudo Nequitiarum, Auaritiæ & rapinæ
eius quam inæstimabilia sunt furta eius. & im-
mensæ rapacitates eius. Quis enim cognouit
scrinium pectoris eius? Aut quis prior dedit
Ecclesiæ, quod post non rapuerit iste? Quo-
niam ex ipso, per ipsum & in ipso sunt omnia
mala Ecclesiæ. Ipsi horror & ignominia in sæ-
cula sæculorum, Amen.

Ex his intellige, lector, quid sit, quod dicit
de papatu S. Petrus 2. Pet. 2. Cor exercita-
tum habentes in auaritia.

F I N I S.

